

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th Street
Philadelphia 41, Pa.

Березень

3

March

1964

Лев Молодожанин:

Памятник Т. Шевченка

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XXI БЕРЕЗЕНЬ Ч. 3

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпняРедагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Осипа Грабовенська, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Ірина Пеленська,
Марта Тарнавська і Марія Юркевич.Листування й передплату висилати
на адресу:4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel. DA 4-7304Річна передплата в ЗДА і Канаді
від січня 1963 \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодинокое число 50 центів

Зміст:

- I. Шуварська:** І не кришки я позбирала
Квітна неділя
Щоб не була святиня без Бога
- К. Ластівка:** Основи українського на-
роднього орнаменту
- О. Ковальська:** Оповідання без „при-
прави“
- Одна з тих:** Шампан і Наше Життя
Т. М-ра: Поворотці розказують
Наша анкета у 1964 р.
- Т. Данилів:** Майстер перекладів
- О. Залізник:** Перша й остання зустріч
Д-р В. Савчук: „Вишиване“ бінго
- Ч. Ч.:** Куховарські назви.
- Н. Стефанів:** Форми керамічного по-
суду
- Р. Коцик:** Шпилькові в наших городах
Д-р І. Дідюк: Правильна віджива
матері
- Є. Котис:** У підготові до свят
На Бойківщині: Поясна одежа
При громадській роботі
- М. Струтинська:** Молодий сад
Taras Shevchenko (1814-1861)
- М. Tarnavsky:** Get Acquainted
- Е. Ostapchuk:** Your Home
- V. Dovhan:** UNWLA Branch 78

На обгортці:

На обгортці світлина статуї Т. Шев-
ченка роботи Л. Молодожанина, при-
значена для пам'ятника у Вашингтоні.

OUR LIFE

VOL. XXI MARCH No. 3

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone DA 4-7304Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscrip-
tion in England 1½ pound sterling,
per year. Subscription in Austr-
alia 2 pound sterling per year. Sub-
scription in France 10 n. fr. per year.Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamante
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, EnglandUkrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
1 Barwon St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

On the Front Page:

Monument of poet Taras Shevchenko
to be erected in Washington, D. C.
June 1964. Sculpture by Leo Molo-
dohanin.

Березневе число

Нашого Життя

побільшене

до 40 сторінок!

Включає

англомовні ВІСТІ СФУЖО

і збільшені звіти Відділів

На терені СУА

1. березня — Окр. 3 їзд — Окружна
Рада СУА в Ньюарку.
8. березня — Свято Жінки-Героїні —
Комітет Жін. Організацій у Ши-
каго.
15. березня — Конференція Референ-
ток — Окр. Рада СУА у Філадель-
фії.
12. квітня — Відзначення 15-ліття СФ-
УЖО — Комітет Жін. Організацій
у Рочестері.
12. квітня — Відзначення 15-ліття СФ-
УЖО — Комітет Жін. Організацій
у Шикаго.
18. квітня — Свято Жінки-Героїні —
Окр. Рада СУА у Філадельфії.

КРИЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

МОЇХ ШІСТЬ СИМПАТІЙ — My Six
Loves. Грає Дебі Рейнолдс.У цій милій комедії головна діюча
акторка натрапляє на 6 сиріт, що ста-
ють її призначенням.ПТ 109 — РТ 109. Грає Кліф Роберт-
сон.У фільмі змальований подвиг покій-
ного през. Джана Ф. Кеннеді на Ти-
хому океані в часі II. світової війни.СТЕП — The Steppe. Фільм за опо-
віданням Чехова.Описана подорож малого хлопчини
до міста що проходить крізь усю кра-
їну й відкриває глядачеві багато кра-
євидів і пригод.ЖЕНИХ — The Suitor. Грає П'єр
Ете.Французька комедія, в якій молодий
чоловік у пошуках нареченої попадає
в безліч кумедних ситуацій.ЛІТНІ ВАКАЦІЇ — Summer Holi-
day. Грає співак Кліф Ричард.Темою цього веселого фільму є по-
дорож молодечого співучого ансамблю
в кольоровому автобусі через різні
країни Європи.

Ірина Шуварська

І не кришки я позбирала

Бог сіяв, похиливши ясну
на груди голову; трава
ключі небесного приймала,
життя у каплях. Ярові —
і не кришки я позбирала,
на сходи храму килими.

Він руки, втішені вінками
у хмарі, Втоmlений, обмив.

Квітна Неділя

Де обрій, — засвітилося;
плащі на землю скинули:
чекають Бога яблуні
і моляться схвильовані.

Збудися, саде, втішений!
вітатимеш Спасителя.
Собор, — до неба банями,
рожевими і білими.

Щоб не була святиня без Бога

Пам'ятник Шевченка у Вашингтоні є великим культурним і політичним досягненням українців у вільному світі і ми всі мусимо бути вдячні тим, які зуміли повести акцію його побудови, а коли прийшла потреба боротьби за нього — цю боротьбу прийняти й виграти. Справа з пам'ятником дала нашій спільноті ще одну велику лекцію; вона пригадала нам вагу поетичного слова, могутню роль культури в житті нації. Бо українці об'єднуються рідко біля спільної мети. Бажання української держави є спільне, але в засобах до цілі є такі різниці, що внеможливають і саму ціль. А слово Шевченка об'єднує нас усіх, немов Свят-Вечір, що його обходить кожна українська людина в Україні і поза нею в один час і з одним почуттям. Сила й краса Шевченкового слова, що не втратила своєї наснаги й вартости за 126 років, уже цієї вартости не втратить ніколи. Навіть як буде українська держава, навіть як прийдуть великі, може й більші співці-поети.

Прийнявши засаду про силу слова Шевченка, наше покоління бере водночас обов'язок прийняти це слово в глибину української душі, пізнати й пізнавати його творчість, головне дати змогу молоді зрозуміти Шевченка. У відношенні до молоді наша совість не повинна бути спокійна. Маємо великий довг супроти наступного покоління. Сказати правду, наша молодь знає Шевченка мало й поверховно, а найбільших його творів не розуміє зовсім. Учителі, які хочуть це зрозуміння передати, натрапляють на великі мовні труднощі, а передати геніяльність якогось творця в чужій мові, важко, а деяких, у тому й Шевченка, неможливо.

І тут росте роля української матері. До них це звернення: Дайте Вашим дітям Шевченка! Вчіть їх змалку його мелодійних віршів, учіть на них української мови, дайте ґрунт дітям на ціле життя. Щойно, коли учень знає мову і вміє сприймати український вірш, зможе він пізніше сприйняти зміст, глибину, ідею й естетичні вартості поетичного твору Шевченка й інших творців української культури.

За цей обов'язок повинні пам'ятати українські матері у 150-ліття народження Шевченка і в році побудови його пам'ятника у Вашингтоні. Інакше ця будова буде святинею без Бога.

ХРИСТОС ВОСКРЕС

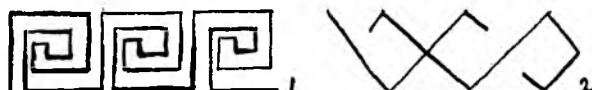
НАЙСЕРДЕЧНІШІ ПОБАЖАННЯ ЩАСЛИВИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
достойній пані Олені Залізник, голові СФУЖО, складовим організаціям СФУЖО, Упра-
вам і членкам Відділів СУА та всім українським організаціям у вільному світі та укра-
їнському народові на рідних землях складає

Головна Управа Союзу Українок Америки

Корнило Ластівка

Основи українського народнього орнаменту

Цей спіральний меандр пошире-
ний також у нашій вишивці; стрі-

Основи геометричного орнаменту:

1. Ломаний меандр — 2. Ломаний кривоніг
- Basic motifs of Ukrainian ornament:
1. Meander. 2. Double broken spiral.

чаємо його на Київщині, Поділлі, Гуцульщині й Буковині. На гуцульських вишивках подибується і квадратний меандр. На писанках хвилястий меандр виступає в ролі декоративних смужок, що відділюють різні інші орнаментації. Інколи весь писанковий орнамент складається з вузьких меандрових смужок, як на писанці з назвою „рукави“ або „попові ризи“. Хвилястий меандр має в народі назву „кучерики“.

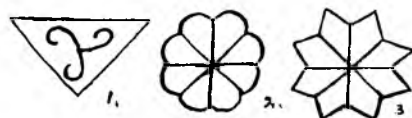
Квадратний меандр часто зіставляють із спіральним меандром, хоч у ніякому разі їх не можна від себе взаїмно виводити. Коли спіраль бере свої зразки з живої природи, прим. вусики рослин, то квадратний меандр — це чисто технічний мотив, що мимоволі постає при плетінні.

Багате поширення має пасмовий мотив, що постає зі зложення двох спіралей побіч себе, маючи назву „кивонога“. Він засвідчений у Трипільській культурі, зустрічається на стінах собору св. Софії у Києві, на металевих гуцульських ви-

робах та в різних формах і відмін-
нах на вишивках і тканинах. Ча-

сто подибується він у комбінації
з меандром.

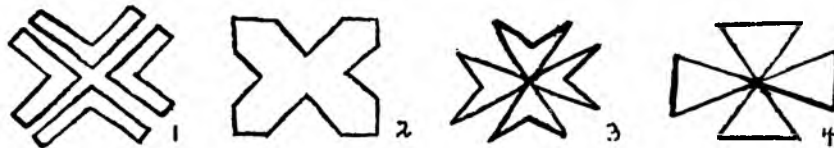
Іншою формою хвилястої спіра-
лі є **плетінка**, що нагадує плетіння

Основи геометричного орнаменту:

1. Трикувтр — троячок. 2. Розета.
 3. Восьмикутна зірка.
- Basic motifs of Ukrainian ornament
1. Threehorned. 2. Rosette. 3. Octa-
gon star.

кошків. Зустрічаємо його теж у
Трипільській кераміці, на писан-
ках та вишивках.

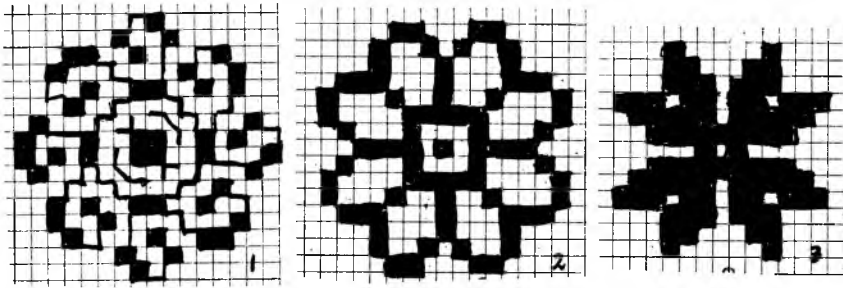

Основи геометричного орнаменту:

1. і 2. Лежачі хрести — 3. і 4. Стоячі хрести
- Basic motifs of Ukrainian ornament:
1., 2. Reclining crosses. 3., 4. Upright crosses.

Із двох спіралей, зложених на-
вхрест, одержується знаменитий
мотив нашого мистецтва — сва-
стику, що його О. Лятуринська
назвала влучно „сонцехрестом“.
Мотив свастики вважається зна-
ком вогню і сонця. Юрій Липа
вважає його найстаршим знаком
Трипільської культури, нанесеним
із Мезопотамії („Призначення
України“). На вишивках стріча-
ється свастика в ломаних лініях
на східньому Поділлі, а хвиляста
на Буковині. Зустрічається також
на писанках і коли свастика є на
ній головним орнаментом, така
писанка зветься „чотири кучері“.

Зі зложених двох спіральних
свастик постає „вітрячок“ (гл.
рис.). Із такого „вітрячка“ легко
вивести восьмикутну розетку (гл.
рис.), звисну у вишивках і писан-
ках під назвою восьмилистої троя-
нди (гл. рис.). Зі скіснолінійного
вітрячка постав один з найбільше
поширених мотивів нашого ми-
стецтва — восьмикутна зірка. Її
бачимо не тільки на вишивках,
писанках, але також на тканинах,
дереворізьбі тощо; з восьмикут-

Геометричний орнамент у вишивці:

1. Вітрячок із Буковини. 2. Розета з Гуцульщини. 3. Зірка з Гуцульщини.
Geometrical ornament on Ukrainian embroidery

ною зіркою ходять у нас колядувати. Ми можемо отже сміло назвати 8-кутню зірку нашої українською зіркою.

Остається ще згадати трираменну відміну свастики, а саме „трикветр“ або триніг (гл. рис.). Це звичайно прикраса українських писанок, у більшості написана на вершках яйця. Його народня назва „троячок“ (Кошиць). Получення двох троячків дає шостикутню зірку, майже не вживану в нашому народньому мистецтві.

До простолінійних орнаментаций треба ще зарахувати **геометричні фігури**, як ромби, квадрати, восьмикутник, а особливо трикутники, що мали б означати трійцю стихійних сил (Т. Кошиць), що виступають також у наших колядках, як „яснее сонечко, ясен місяченько та дробен дощик“. В писанковій орнаменті трикутник знайшов поширення у писанці п. н. „сороклинчика“. Писанковий орнамент, зложений із восьми ромбів, в яких розміщені хрести, або сама решітка, має на Буковині назву „плечиків“, нагадуючи своєю формою вишивання горішньої частини рукавів.

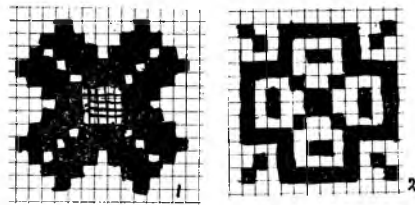
До геометричних прикрас більш побічного декоративного характеру треба зарахувати решітку, кривульки, смужки та крапки.

Остається до вяснення наявність **хрестів**, що не мають зв'язку зі спіралею. Їх треба розрізнити на два роди — лежачі т. зв. Андріївські хрести та стоячі т. зв. грецькі (гл. рис.).

Лежачі хрести етнологи вважають упрощеною формою свастики з пропущенням бічних загинок. Як приклад послужать мотиви з

вишивок Східного Поділля та Буковини, та з писанок.

Стоячі хрести грецького типу засвідчені в нас ще в доісторичних часах. У трипільців знаходилося проти печі підвищення у виді грецького хреста, що служило жертвенником. Етнологи думають, що хрестовидна форма жертвенника мусіла мати якесь магич-

Геометричний орнамент у вишивці:

1. Лежачий хрест із Сх. Поділля. 2. Стоячий хрест із Гуцульщини.

Geometrical ornament on Ukrainian embroidery

не значення, сполучене з охоронною домашнього вогнища. Подібне значення хреста збереглося в нашого народу й дотепер. Коли в християнстві хрест — це символ жертвенної смерті Спасителя, то в народі збереглося його архаїч-

не значення охоронного знаку перед ворожою силою. І так гуцули роблять на Водохрещі воскові хрестики і наліплюють їх по одному на середині кожної хатньої стіни й на сволоці. Подібні вірування існують на Волині й Буковині. Як приклад цього орнаменту подаємо хрест із буковинських гір. З писанкових узорів хрести є в різних комбінаціях (гл. рис.).

З хрестами закінчуємо огляд геометричного орнаменту; остається тільки сказати, що О. Лятуринська зв'язує всю нашу геометричну орнаментацию з поняттям „узроччя“, згаданім у „Слові о полку Ігореві“. Вправді там говориться про половецьке „узроччя“, однак це слово старо-українського походження, яким означувалось дорогоцінні вишивки і тканини з розписаними символічними знаками — і тому має значення й для нашого геометричного орнаменту. Вишивані рушники з таким „узроччям“ мали з непам'ятних часів своє культове значення. Ними й досі прикрашають божник, обв'язують весільний коровай, на них подають хліб-сіль, вітаючи гостей. Ті ж самі „узроччя“ стрічаємо й на писанках, що безпосередньо зв'язані з весняним культом сонця і запліднення землі.
(Докінчення буде)

ЦІЛИННІ ЗЕМЛІ

В Каледжі Марія Реджайна у Сиркюзах п-на Оксана Тимчук із Бофало влаштувала доповідь на тему „Мої переживання на цілинних землях“. П-на Тимчук прибула в 1960 р. до ЗДА.

Геометричний орнамент у писанці:

1. Писанка „сороклинчик“. 2. Писанка з лежачим хрестом. 3. Писанка з стоячим хрестом.

Geometrical ornament on Easter eggs

Оповідання без „приправи“

В одному з невеликих міст Америки зустрічалась досить часто дружня група людей. Це були люди старші, з багатим минулим, що тепер працювали звичайними робітниками. Журналіст, лікар, акторка драматичного театру, учителька народної школи, викладач вищих шкіл... ось кого доля звела до купи. Зустрічаючись, вони творили своє культурне середовище серед чужого оточення.

Не все було тихо й миролюбно в тому гурті. Часом починалась дискусія про якусь книжку чи статтю, що кінчалась гострим обміном думок. Та до слідуючого вільного дня це забувалось і товарство, знов, як сьогодні, мирно проводило свій вільний час.

У зимові вечорі, присунувши стільці до печі, що ogrівала кімнату, своїм миготливим полум'ям нагадуючи сільську піч, товариство розказувало. Виринали різні події і пригоди. І коли черга припала на драматичну артистку, вона почала:

— Коли бажаєте, я розкажу вам історію з молодих літ у ранніх, революційних роках.

— Згода, — сказав лікар, — але щоб було щось „із приправою“!

Всі дружньо засміялись.

Був у нашому районі молодий упрод-комісар*) Сергей Голубйов, москаль із роду. Він десь втратив одне око й носив чорну пов'язку. Щодня пив самогон та видобував із людей, що тільки міг. Не любив його люди й боялись, а я відчувала до нього страх і відразу. А він завзявся переслідувати мене своїм залицанням. Я відпекувалась від нього всіма засобами та зін засипував мене своїми листами. Одного разу навіть п'яний забрів до хати й намовляв батьків та, цілуєчи мамі руки, просив, щоб віддали мене за нього. Ці залицання „представника революційної влади“ занепокйої їх. Вони рішили

*) Уповноважений збирати прод-податок.

десь відправити мене з дому, однак в той неспокійний час — це була не легка проблема.

Скоро трапилась для цього нагода. До нас заходила Галя, дружина змобілізованого чиновника, що жила в місті, при його батьках. Довідавшись про наш клопіт, вона запропонувала мені переховатись у її матері на хуторі за двадцять верст від нас.

Батьки погодились і одного ранку ми з Галею вирушили в дорогу. Дорога йшла лісом, то попід ліс і ми, відпочиваючи серед чудової природи, без жодних пригод в обідню пору підходили до хутора Галі.

Перше, що я побачила, то був величезний чудовий сад, обкопаний ровом, а по цей бік рову стояла хатка — немов на курячій ніжці, невідомо з чого зіпшена. Проти хатки стояла кошара для корови з самою покрівлею, без стін та великі ясла в ній, повні сіна. (Не думала я тоді, що ті ясла мені в пригоді стануть).

Зайшли ми в цю хатку. Нас зустріла ще молода жінка з малою дівчинкою. Галя сказала їй, що я їх гість, щось пошептала з нею і ми пустилися йти через сад до сажби. Вийшли на подвір'я, колись багате, а тепер запущене. Десь з гони від дому стояла велика клуня, в якій звичайно зимою молотять машиною збіжжя. Ця клуня теж залишилась у моїй пам'яті на все життя.

Великий старосвітський дім, соломою критий, із ганком, нагадував Тургенєвське „Дворянське гніздо“. Ще по дорозі Галя згадувала, що їх родина з дворян, а мати закінчила в свій час інститут благородних дівць.

— Тут, Олесю, ти будеш Шура, бо так мама люблять. Старайся сподобатись їй із першого кроку, бо мама старорежимного виховання, не любить сучасної молоді, в тому числі й мене.

Мене аж страх узяв. Прямо з ганку двері вели у великий передпокій, у якому були великі труби для отоплювання. Ліворуч — двері до великої кухні, праворуч —

до світлиці. У світлиці сиділа висока, суха пані з пледом на колінах, хоч надворі було гаряче. Галя сказала:

— Оце та Шура, що про неї я тобі багато говорила.

Я чемно вклонилась. Вона подала мені руку й прохала умитись із дороги, бо зараз будемо полуднувати. Ми скоренько повмивались, перебрались і вийшли до столу.

Ще не стара служниця Настя принесла глечик холодного молока, сиру й сметани і пахучого житнього хліба. За полуднем почався мій „іспит“. Пані завела розмову на літературу, питаючи, що я читала. А потім поцікавилась, яку з сестер (промовчуючи їх імена) я люблю більше у творі „Євгеній Онегін“. Я відповіла, що Татьяну.

— А, так, так! А що ви любите з Гончарова?

Кажу „Обрив“. А далі „Дев'ятий вал“ Мордовцева й інше. Після цієї розмови пані стала привітна до мене.

Після полуденку пані пішла відпочивати, а ми з Галею майнули через кладку над невеликим погоком на другий бік — на хутір. Там дали нам меду, глечик смальцю та свіжих карасів із ставка. І там Галя щось шепотіла з людьми, та мене це не цікавило.

Коли ми вертались додому, в полі пащила спека, а над землею мерехтіла срібна мла, як то кажуть старі люди — св. Петро вівці пасе. Сад стояв мов зачарований, ніодин листочок не ворохнувся. Панувала тиша, яка буває перед бурею або грозою. Та вона й не забарилась. Чорна хмара раптом закрила небо, перехресна блискавка прорізала сліпучим сяйвом чорну хмару і вдарив сильний грім. Загомнів сад під тяжкими краплями дощу, а суха земля спрагнено ловила цілющу прохолоду.

Та громовий дощ, як раптово приходить, так і відходить. За пів години вже сяяло сонце, мінилось діамантами в дощових краплинах на деревах саду.

Настя і Галя заходились коло карасів на вечерю, а я пішла в сад. Все красувалось переливами рай-

дуги, пташки співали, і в цьому піднесенні й заспівала.

Враз шелест кроків велів мені повернутись. Я побачила молодого, вродливого чоловіка в напіввійськовій уніформі, що поволі наближався. Я здивовано замовкла. Галя ніколи не говорила мені про мужчин у своїй родині.

— Звідки така співуча пташка в нашому саду? — промовив він і зробив крок до мене. Я відсахнулась і за хвилину ми кружляли навколо старої груші, як давні знайомі. Він хотів упіймати мене, а я втікала. Раз мало не впіймав мене та я вхопила гілку і струснула дощові каплі йому на голову. Він, сміючись, зупинився і витирався хустиною, коли надійшла Галя.

— О, то ви вже познайомились!

— Ні, — сказав він, — ця пташка втікає від мене.

— Оце Шура, а це Тіма, будьте друзями! — познайомила нас Галя.

І це все, що я взнала про цього молодого чоловіка.

Галя запросила нас на вечерю. Було дуже весело, але по часі пані сказала, що Тімі пора йти, а їм спати. А ніч була така чудова, місячна, що сон і на думку не йшов. Але мусіли слухатись пані і ми з Галею провели нашого гостя через кладку. Повернувшись, полягали спати. Я мала окрему кімнатку, а де спала Галя і пані — не знаю, бо ще не встигла познайомитись із розположенням кімнат.

Враження гарного дня та пройдених двадцять верст навіяли мені солодкий і міцний сон. Чи довго я спала — не знаю, але мучив мене сон, ніби злодії лізуть до хати і гупають у вікна і двері. Хочу прокинутись і не можу. Раптом чую над собою переляканий шеліт Галі:

— Вставай, бо до нас добиваються бандити! Біжи за мною!

Тоді я зрозуміла, що то не сон, а дійсність. Коли Галя вискочила крізь відчинене вікно, я зробила те саме. І тільки опинилась на землі, коли пролунав постріл і куля продрижчала надо мною. Схопившись, я побігла за Галею, та в тумані скоро загубила її слід. Але я бігла далі, бо постріли лунали з обох боків дому і кулі свистіли по саду. Раптом покотилась я в якусь яму. Опам'ятавшись, рішила добиратись до малої хатини.

Скрізь вили собаки, а від дому доносились вигуки, переплетені московською лайкою. Це ще більш налякало мене і я — видряпавшись із ями, зарослої жалючою кропивою, побігла в напрямку хатини, плутаючись у довгій, мокрій сорочці з розтріпаними косами. Ще раз упала та це вже був рів поза садом і хатина була вже близько. Та тут згадала я, що й туди можуть заглянути бандити і тому повернула до кошари. Залізла в ясла і прикрилась сіном. Спокійна корова, обнюхавши мене, продовжувала жувати. А мене почало трясти, як у пропасниці.

— Оце, — думаю, — так! Тікала з дому від одного бандита, а попала на цілу зграю...

Та літня ніч коротка. Вже почало й небо жевріти, готуючись до зустрічі сонця. Стрілянина біля дому втихла і через якийсь час я почула чоловічий голос, що кликав мене в саду. А далі до нього прилучився голос Галі, та я й дух притаїла.

Врешті почула я, що грюкнули в хатині засувом і на порозі появилася дівчинка. Я вибралась із ясел і просила її покликати маму. Та перелякане дівча тріснуло дверима й побігло в хату. Побачивши таку мару і дорослий перелякався б: уся мокра, в болоті, сіно в волоссі та ще й вилізла з-під корови — відьма та й годі!

За хвилину вийшла мати і вдарила об поли.

— Боже, та це ж Галі гість! Ідіть у хату!

Витягла вона з печі чавун теплої води, вилила в великі ночви, стягнула з мене мокру сорочку й викупала, як малу дитину. Потім наділа свою чисту сорочку і підперезала запаски, вичесала гребінкою коси й заплела, а я тим часом розповіла їй про все, що сталося.

Коли вже сонечко підбилось до гори, вона взяла чавуна і пішла до Галіної хати, а мені казала почекаати. Незабаром на стежці появилася Галя в супроводі озброєного червоноармійця. Забрали мене в дім, при чому Галя сказала, щоб я нічого не боялась. За столом сидів командир загону й пив молоко. Він розпитав мене, хто я та чого сюди попала.

— Було б шкода, щоб я забив таку гарну дівчину та ще й „артистку пролетарського походження“. (Це вже Галя так мене описала). То я перший вистрілив, загледівши щось біле в вікні. Ідіть же додому й більше не приходьте до цих буржуїв!

Сіли на коні й поїхали. А тут почалась моя мука: тіло взялось суцільним пухирем після жалючої кропиви. Я не знала, де мені дітись. Галя положила мене в ліжко й стала мастити якоюсь мастю, змішаною з гусячим товщем. Тоді ж і розказала мені про все, що тут діялось.

(Докінчення буде).

Шампан і Наше Життя

На 7-мій вул. в Нью Йорку при кінці 1943 р., в Централі Союзу Українок Америки п'ять пань, членок Гол. Управи — нетерпеливо поглядають на двері. В їх обличчях слідне хвилювання. Чекають, бо має прийти п. В. П., (тепер уже покійний). Зустріч заповіджена на те, щоб обговорити видання власного часопису. Союз Українок Америки потребує власного офіційного органу, а п. В. П. обіцяв пожертвувати на те 1,000 дол. Це не жарт!

Зовсім зрозуміло, що пропозиція схвилювала Гол. Управу, бо ж власний часопис — це давня наша мрія. Переговори вже раніш почалися й сьогодні мають завершитися отим датком. Звісно, обговоримо також плян цілого видавництва.

Вкінці — ой, як це довго здавалося — увійшов п. В. П. Після привітання сів поміж нами й приступив до справи.

— Отже дорогі пані, я готовий дати тисячу доларів на ваш часопис! Але застерігаюся, що мушу мати контролю над тим, що там буде писатися. Які статті будуть поміщені — я мушу знати! Та й перед друком їх прочитати...

Наше схвилювання ще піднялося. Бачу стурбовані лица моїх товаришок праці, що обмінюються поглядами. Пан П. теж зауважує це напруження. А тут голова СУА дає мені знак до відповіді.

— Шановний пане, — кажу, — мені дуже жаль, але вашої пропозиції прийняти не можемо. Союз Українок Америки був, є і буде самостійною організацією, яка ніяких впливів ніколи не шукала й своїх не накидувала. Ми хочемо часопису, бо знаємо його організаційну потребу. Дотепер ми користувались сторінкою в одній газеті, за неї платили і зносили всі примхи редакційної колегії тієї газети. Воно не було й не є легко. Але все ж там ніхто не диригував нам, що в тій сторінці мається писати. Ми своєї самостійности за ніякі тисячі чи впливи не дамо. Вона важко злобута й тому нам дорога!

Лиця поїх пань роз'яснювались із кожним словом. Коли я скінчила, всі одногосно заявили, що згідні зо мною.

П. В. П. встав, перейшовся кількох кроків та повернувшись до нас, сказав: „Дуже жалю, що так ставите справу. Я хотів вам дати можливість писати про наше життя в Америці, щоб вдома знали про нас. Я свою пропозицію відтягаю, якщо не маю над тим часописом контролі. До побачення!“

По його відході запанувала тишина. Несподіваний вислід наших переговорів нас також схвилював. Довго в ніч ми дебатували над можливістю, як переконати п. В. П. і піти на якісь невеличкі уступки. Ні, таки немає компромісу! Але розгорілось у нас завзяття — видавати часопис. Він нам пекуче потрібний і таки буде Нашим Життям!

За кілька днів одна з присутніх на тій конференції повідомила нас, що п. В. П. хоче з нами говорити. Ну, що ж — побалакаємо! У назначений день знов сидимо в Централі, день чекаємо в напруженні. Входить п. В. П. із невеликим пакунком під пахою. Вираз його обличчя загадковий і котрійсь із нас вихопилось:

— Пане П., невже тисяча доларів аж такого опакування потребує?

— Ні, шановна пані, я прийшов вам подякувати за науку і поградувати вам вашої стійкості. З такими твердими переконаннями у самостійність вашої організації, з вами у проводі, Союз Українок Америки не згине. Але я хочу дати доказ, що я вірю в те, що говорю і хоч тисячки не дам, то отут маєте 100 дол. Це даток на початок нового самостійного жіночого журналу, а щоб було веселіше — і тут він взявся розв'язувати пакунок — отут вам пляшка шампана на щасть Боже!

Із пакунку вилізла не пляшка, а пляшечка, але дарованому коневі в зуби не заглядай! Метнулась одна з нас за склянками, але в централі тільки одна. Як же пити на здоров'я, по черзі, чи як?

Але вмить розв'язано цю справу. П. В. рішився на сміливіший крок, запросив на вечерю і там після вареників (бо ж із патріотичився його великий жест, а ми випили цю пляшку шампана.

Пан П. був радий, що так скінчився його великий жест, а ми раді, що дістали 100 дол. на початок. Бо й справді з тих грошей у 1944 р. почався журнал Наше Життя, що йому в 1964 р. сповнилося 20 років здорового, постійного й самостійного росту. Щирим словом згадуємо й покійника, що мимоволі став спонукую до його видання та навіть не хочаючи — вибрав йому наймення! Царство йому небесне. А то коли б жив, то може й випили б ми тепер пляшку шампана за його здоров'я!

Одна з тих, що це пережила

УРОДИНИ МАРУСІ БЕК

Відома громадська діячка Маруся Бек відзначає свої уродини тільки в переступному році. Для вшанування цієї дати створився окремий жіночий комітет у Дітройті, створений із видатних жіночих постатей того міста. Його акцію підтримує також Філія УККА та Комітет Злучених Українських Жіночих Організацій Дітройту. День 29-го лютого посадник Дітройту Джері Кевен проголосив Днем Марусі Бек. Напередодні в окремій церемонії відслонив скульптуру Марусі Бек, що її місто передало їй у дарунку. Дня 29-го лютого відбувся уродиновий бенкет заходами 35 національних груп міста Дітройту, а 1. березня українські організації вшанували нашу радну окремим святом.

Українське організоване жіноцтво долучилось до цього почину, надсилаючи звідусіль свої ширі привітання.

ГРОМАДЯНКА

з 1946—1950 рр.

5 чисел коштують 1 дол.

Замовляти в Централі СУА.

З Рідної Землі

Поворотці розказують

Рік 1957 — знаменний в історії української еміграції в Аргентині. Тоді то сотні й тисячі наших земляків, обмануті брехливою московською пропагандою, відцурались волі, повертаючись добровільно „на родину“. Ще пам'ятаємо численні згадки в тодішній пресі, що перестерігала їх перед цим кроком. Бунтувались проти того теж їх в Аргентині народжені діти. Але нічого не помагало, бо збаламучені батьки таки потягнули їх за собою до комуністичного „раю“.

Сьогодні по шести чи семи роках гіркого досвіду ці родини повертаються. Прибувають одинцем, бо тільки нечисленним із них це вдається. Закоштувавши „свободи“, мовчать завзято й довідатись від них не можна майже нічого. Видно перейнялись атмосферою „родіни“, а й страх за рідних, що там залишились, каже їм мовчати. Зате їхні діти більш отверті й тут і там розказують дещо про відносини, в яких їм довелося жити.

Так і розговорилась я з однією родиною, що повернулась, проживши сім літ у Львові. Їх дочка, що ще в Аргентині закінчила середню школу, поділилась своїми враженнями зо мною. Я поставила їй різні питання та тут вибираю два, що для читачок Нашого Життя найбільш цікаві.

Як живе жінка й мати в Україні?

По хвилині надуми дівчина (назвімо її Оксаною) відповіла мені, що це найбільш поневірювана істота в советському режимі. Всупереч большевицькій брехні, що жінка зрівняна у правах із мужчиною, вона лиш позірно користується якимись правами. Працює завжди на найтяжчій праці, при дорогах, при залізниці, при будові. Кожен може бачити, як вона виносить на спині цеглу й каміння аж на п'ятий поверх по сходах риштування. При дорогах направляє асфальт або вимощує ями. На залізниці вантажить тя-

гарі.. Заробляють ці робітниці (некваліфіковані) по 35-36 рублів місячно), кваліфіковані (мулярі, бетонниці) 40—45 рублів місячно). Постаті в тих жінок згорблені, обличчя передчасно постарілі. До того вони блідаво-жовті від недостатньої їжі. Убрані дуже лихо. Але й у неділю, коли зодягнуться краще, ніщо не може затерти в них того виснаженого вигляду, тієї згрубілої ходи. Про якийсь смак в одязі, на який зважають жінки в цілому світі, не може бути й мови. Пересічна робітниця в Аргентині — це в порівнянні з ними елегантна постать.

Але помимо того є в ССРСР ще більш упосліджена жінка. Це є — колгоспниця. Вона працює на колгоспному лані на буряках або на кукурудзі. Кожній жінці управа колгоспу приділює півтори до двох гектарів буряків або кукурудзи для обрібки. Отже вона мусить це прополоти, обсапати кілька разів, викопати згл. виломити і віддати. Це мусить виконати досконало, бо йнакше не дістане заплати. За трудовень, на який складаються 2-3 дні звичайної праці (високі ж норми!), платять по півтори кг зерна і 25 копійок. До того вона відповідає також за кількість зібрану з гектара, отже мусить нераз сторожити в полі, щоб оберегти його від злодіїв. Заплату дістає колгоспниця аж по зборі хліба. Як дають собі раду ті жінки, що мусять нераз годувати дітей і нездібних до праці батьків, то Бог один знає.

Чи жінки виконують релігійні практики?

Оксана могла відповісти на це питання, бо пізнала багатьох під час праці у місті та побуту у своїх в селі. Старші жінки ходять до церкви там, де вона є. Молодші бояться втратити працю і ходять лиш потайки. Моляться звичайно йдучи на роботу. Часу на молитву багато немає та й буває таке, що вдома ховаються з мо-

литвою перед своїми власними дітьми. Це діється тому, що в школах час від часу опитують дітей, чи вдома в них виконуються релігійні практики. Напр., коли дитина в день релігійного свята залишиться вдома, школа обов'язана донести про це, кому слід.

Помимо цього важкого становища населення в Україні не трапить надії на зміну. Жадібно хапають кожну вістку про визволення хоч би африканських народів. Це дає запоруку, що й для інших під'яремних засвітить колось сонце волі.

Записала Т. М-ра

3 ЛИСТІВ ДО ЕКЗЕКУТИВИ

До Централі
Союзу Українок Америки
на руки Голови п-ні О. Лотоцької
Вельмишановна Пані Голово!

З нагоди 20-ліття „Нашого Життя“, просимо прийняти наші щирі побажання для Союзу Українок Америки, його журналу та редакторки п-ні Л. Бурчинської і Редакційної Колегії.

Ми горді, що можемо почитатися найкращим українським жіночим журналом у вільному світі, який служить не тільки інтересам жіноцтва, але української спільноти в цілому.

Щастя, Боже, у дальшій праці! Ми сердечно вітаємо ідею побільшення „Нашого Життя“ і віримо, що кожна з нас приєднає одну передплатницю.

З нагоди Ювілею, просимо прийняти наш дар на пресовий фонд 50 (п'ятдесят) доларів.

Дружньо кличемо всі Відділи США піти нашими слідами, щоб цим робом створити тверду фінансову базу для дальшого розвитку „Нашого Життя“.

З глибочою до Вас пошаною,

43 ВІДДІЛ СУА

Осипа Грабовенська, голова

Марія Татарська, секретарка

Філадельфія, 4. лютого 1964 р.

**ЗАМОВЛЯЙТЕ В ЦЕНТРАЛІ СУА
Ювілейну Книжку
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
(1925—1940)**

видану з нагоди 15-тих роковин.

Ціна 1 дол.

Загальний огляд праці Централі
і Відділів СУА.

КВЕСТІОНАР НАЦ. РАДИ ЖІНОК АМЕРИКИ

Нац. Рада Жінок Америки утримує тісний контакт із своїми складовими організаціями. Одним із таких зв'язків є квестіонар, яким старається з'ясувати потреби й домагання тих організацій. Подаємо його в перекладі разом із відповідями Союзу Українок Америки:

1. Яку користь маєте з приналежності до Нац. Ради Жінок Америки?

а) Маємо нагоду обмінятися нашим знанням і досвідом із іншими складовими організаціями Нац. Ради Жінок Америки.

б) Маємо можливість брати участь у Конференціях Міжнар. Жіночої Ради.

в) Обзнайомлюємось із дослідженнями Нац. Ради Жінок Америки в розгляді проблем американського життя.

2. Яку прислугу могла б Нац. Рада Жінок Америки ще виконати для вас?

Обмін талантами в ділянці музичній, мистецькій, літературній.

3. В який спосіб могла б Нац. Рада Жінок Америки повідомити про вашу організацію 55 Нац. Жіночих Рад інших країн та Об'єднані Нації?

а) Поміщувати у вашому бюлетені вістки про нашу організацію та її окремі дії.

б) Допомогти нам спрямувати наші меморіяли до Об'єднаних Націй з приводу важливих ситуацій чи подій (напр., загроза голоду в Україні).

4. Які ділянки праці на вашу думку, повинні ми розгорнути у 1964 р.?

Досліди життєвих умовин жінки в ССРСР, її материнства, виховання дітей, а зокрема умовин праці (з колгоспі, фабриці, копальні, будові), що надшерблюють її фізичні сили.

ЗВІТНІ ЛИСТКИ

Канцелярія СУА розіслала недавно тому Відділам СУА звітні листки. Вони повинні охопити діяльність Відділу за останній його діловий рік, це значить 1963 р. Прохаємо виповнити їх і якнайскоріше надіслати.

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Наша анкета у 1964 р.

Світлини попереднього числа впровадили наших читачок у світ літератури. Чи ви пробували відгадати чиє наймення і які твори крилися за вміщеним там жіночим портретом?

А тепер перейдемо в світ образотворчого мистецтва. Участь жіночих талантів у ньому не така давня, як у літературі. Але в новішому часі тим більш видатна. Українські мисткині дали цінний вклад свого таланту в українську культуру.

Тому перегляньте вміщені тут світлини! Подайте відповіді на нижче вміщені запити!

Розв'язки подамо в травневому числі нашого журналу.

Ч. 1.

Ч. 2.

Ч. 3.

Ч. 1. Ім'я і прізвище мисткині?

Ч. 2. В якій галузі образотворчого мистецтва себе проявляє (краєвиди, портрети, графіка)?

Ч. 3. Де проживає й виставляє свої праці мисткиня?

Із дитячих видань

Лєся Храплива: НА ВЕСЬ БОЖИЙ РІК. Декляматор для дітей. Нью Йорк, 1964. Із передмовою К. Кисілевського. Оформлення-витинанки автора. Стор. 94. Ціна 1.50 дол.

Лєся Храплива подарувала нашій дівчорі декляматор, що включає віршики на всі події року. Враховуючи цьогорічні роковини є там дитячий поклін Ользі Басараб та Тарасові Шевченкові.

Вірші Лєсі Храпливої характеризує милозвучність та ядерність вислову. Видно, що вона зустрічається з дівчорою та вміє вловити її життєвий ритм. Пояснення на кінці книжки об'єднують сприймання деяких тем.

Витинанки примінені влучно й зі смаком.

Oxana Iwanenko: UKRAINISCHE WALDMAERCHEN. Kolibri Verlag, Wuppertal.

„Лісові казки“ Оксани Іваненко дійшли тепер до німецьких дітей у перекладі Анни-Галі Горбач. Зустрічаємо тут добре відомі „Синичку“, „Цві і Рінь“, „Пустоцвіт“, „Зимову казку“ та й інші.

Оксана Іваненко чудово розуміє і відчуває природу. Тому життя українського лісу вона змальовує ніжно й переконливо. Перекладач дуже дбайливо підхопила усі відтінки тваринних розмов, а навіть віршів.

Книжка дбайливо оформлена, з гарними рисунками. Л. Б.

З нагоди свят Воскресення Христового шлемо щире
ХРИСТОС ВОСКРЕС!

всім членкам Відділу і всім громадянам нашого міста.
Централі Союзу Українок Америки бажаємо успіхів і здоров'я

23 Відділ СУА ім. Ольги Басараб
У Дітройті

Віра Річ

English poetess Vera Rich published a volume of poetry on Ukrainian themes

Віра Річ, перекладач поезій Шевченка на англійську мову, вже добре відома українському читачеві своїми перекладами Т. Шевченка. Нещодавно Комітет Українок Канади запросив її до перекладу поезій Лесі Українки, отже можна сподіватись нового її перекладного твору.

Недавно тому вийшла в Лондоні нова збірка її власних поезій. Скромно але чепурно видана книжка "Portents and Images" вміщує 46 оригінальних і перекладних поезій молоді авторки. Це вже третя з черги її книжка поетичних творів і має для нас окреме значення. Окрім кількох перекладів українських авторів (Т. Шевченко, І. Франко, П. Филипович), в ній є оригінальні поезії з українською тематикою. А цього, мабуть, в англійській поезії ще не було.

Яка тематика натхнула молоду поетку, бачимо вже з наголовків. Це є (Meditation (on the death of 500 Ukrainian women), Song (for Halyna) і "Bandurist". Послухаймо, як вона бачить бандуриста у своєму вірші:

He sweeps the strings and, spun
in slew cascades,
Notes, dark and golden, from
a cool dark well
Somewhere behind the stars,
fall, liquid, pure

Наше інтерв'ю

Майстер перекладів

In sudden silence...
Startled by the thrill
Of a remembered melody, he
smiles,
And smiling, plays; the warm
arpeggios
Ripple impulsive under skilful
hands,
Long centuries resound...*)

Все це викликає охоту запізнатись ближче з Вірою Річ.

Вона народилась 1936 р. і по матері посвоячена з славним ірландським поетом і приятелем лорда Байрона, сер Томасом Муром. Усе своє, ще недовге життя вона прожила в Лондоні. Закінчивши початкову школу, вона вчилась у Convent School of the Daughters of Providence, а потім в Oxford University, St. Hilda's College і London University, Bedford College.

Писати поезії почала досить рано (у 1952 р.), а перші її поезії були друковані в 1953 р. На різних літературних конкурсах вона здобула багато нагород, а одна з них, за найкращу ліричну любовну пісню їй припала в ЗДА (нагорода ім. Сарі Тіздейл).

Її перша збірка поезій "Outlines" вийшла у 1960 р., була дуже прихильно прийнята критикою і скоро розійшлась.

Другою її збіркою є переклад творів Т. Шевченка "Song out of Darkness."

Поезії Віри Річ друкуються в різних літературних збірниках та журналах, а зокрема в кварталнику "Manifold," якого вона є редактором.

Ми подали одну з найновіших її

*) Торкає струн, і, наче водоспад із джерела холодного з-за зір, падають плавні і чисті звуки нот в раптову тишу.

Хвилювання дрозг нагадана мелодія несе:
всміхається і грає бандурист;
дзюрчать арпеджо із-під вправних рук —
це гомонять віки.

З англ. мови переклала М. Т.

поезій "Elizabeth, the Wise King's Daugther" в англійській частині нашого журналу. Під час подорожі на Оркнейські острови поетці пригадався похід Гаралда, короля норвезького на Англию. Того самого Гаралда, що так довго добивався руки Єлисавети, дочки Ярослава Мудрого. Тут у 1066 р. відбулась битва, в якій він згинув.

В контакт із українською поезією Віра увійшла десь у 1955 році, а її першим перекладом був „Мойсей“ Івана Франка. Більшість її перекладів української поезії друкувались в „Українському Огляді“, англomовному виданні СУБ-у у Лондоні. Її заінтересування українською поезією сягає від М. Шашкевича, Т. Шевченка, через І. Франка аж до нових і найновіших, як П. Филиповича, П. Тичини, Е. Плужника, О. Теліги й Е. Андієвської, яких поезії вона переклала. Вона захоплюється поезією М. Ореста й хотіла б видати хоч малий томик його поезій.

Але зацікавлення Віри Річ не обмежується тільки українською літературою, яку вона основно знає. Вона перекладає також із білоруської мови і теж багато її перекладів уже друкувалось. Вона взагалі цікавиться літературою народів Східної Європи.

При цьому вона своерідний поліглот: крім української знає ще й білоруську мову, даліше французьку, німецьку й ісландську настільки, що може вільно в них читати, а крім того потрохи знає також мову данську, норвезьку, румунську, польську. Вчилась також латини й греки, англо-саксонської і старо-норвезької.

Віра любить музику і навіть трохи компонує (наприклад зладила композицію до пісні „Тече вода в синє море“), любить грати в шахи, але признає, що надто сильно в них не почувається, зате хвалиться, що добре вишиває і любить працювати у своєму квітнику.

Теодор Данилів

Перша й остання зустріч

Коли доводиться нам по довгому небаченні зустрітися та провести кілька годин на ширій розмові з людиною, з якою лучили нас колись зв'язки приятні і спільні переживання юних літ — то властиво добре, що нема у нас свідомости того, що ця зустріч остання в житті, що не доведеться побачитися знову, здійснити наші постанови і обітниці: „відтепер стрічатися частіше“.

Таке було моє побачення з покійною Меланією Витвицькою в Нью Йорку 1959 р. в часі Конгресу Світової Федерації Укр. Жіночих Організацій. Вона, як усе, ніжна, делікатна і дуже скромна, цілком не користаючи, за американським зразком, з своєї позиції дружини Президента Української Народної Республіки, зайняла місце оподалік президіяльного стола, за яким, сповняючи свій обов'язок голови СФУЖО я мусіла сидіти. Так, що аж на перерві мали ми нагоду звітатись, поговорити. І відразу запросила Меланія мене до себе, бо я була чужа в Нью Йорку, приїхавши з Канади. А бачилися ми як ще „побойбіч океану“, у Відні 1944 чи 1945 року, тоді як хмарами перелітали над містом американські бомбовики і кляли в румовища цілі смуги вулиць з високих, сильних, мурованих каменіць. Тоді Мелася зайшла раз до мене, до мешкання в першому окрузі Відня, яке скоро саме впало жертвою налету бомбовиків. — Говорила тоді про тяжкі воєнні роки, переїзд заграницю, скитання, недугу чоловіка й тодішні важкі умовини життя у Відні. Але не нарікала. Те саме спокійне, лагідне обличчя, добрі, гарні очі, а білі пасма, що вплелися в її ясне волосся не додавали їй років.

Таке саме враження мали ми, коли стрінули її 1959 р. в Нью Йорку і враз із Ольгою Павловською, теж покійною вже тепер, відвідали її в їх малому помешканні на „давнтавні“ Нью Йорку. Мелася, як і Оля Павловська, обидві мали той рідкий дар безпосередности і теплоти в зустрічі і розмові з людьми, забарвленої часто своєрідним легким гумором.

Тому з особливою увагою прислухувалась я до розмов тих знайомих із собою здавна двох жінок, що кожна з них відігравала замітну роллю в житті українського організованого жіноцтва своєї доби, хоч кожна на інший лад і обидві вважали доцільним ставити себе скромно в тіні.

Під час того побачення в 1959 виринали в наших розмовах що-

Бл. п. Меланія Витвицька
Late Melania Wytwyska,
wife of Dr. Stefan Wytwyskuj,
President of Ukrainian National
Republic in exile

раз то інші спогади переживань. Їх було так багато в часі двох світових воєн!

Це було наше останнє побачення. А коли ж перше? Пригадується Львів, перші роки цього сторіччя. Тоді й напевне довелось мені зустрітись та познайомитись із вродливою Меланією Стельмахівною. Уся українська молодь була перейнята боротьбою львівських студентів за український характер тієї високої школи. Ішли в тій справі заяви, протести, меморіяли до університетських властей у Львові, до парламенту і міністерства освіти у Відні. Вкінці пам'ятна „сецесія“, острентаційний вихід 602 українських студентів філософії, права і медицини і перехід на інші університети австро-угорської держави (Відень, Прага, Краків, Чернівці, Грац), а то й заграницю (Німеччина, Франція,

Швайцарія). Були це події, що хвилювали не лиш молодь, а ціле українське громадянство Галичини.

Також свободолобні думки, що розворушували уми студентської молоді Наддніпрянщини, доходили й до Львова. Живо цікавили всі ті справи загал молоді і всі хотіли включитися в русло громадської активности. Десь у той час до мене, що як гімназистка-приватистка тоді жила у Львові при вул. Театинській, заходило у неділю, по шкільній екзорті, молоде, усміхнене, біляве дівчатко. Лиш так можна було окреслити „кандидатку на вчительку“, тоді початкуючу ученицю Вчительської Семінарії у Львові Меланію Стельмахівну. Ходили ми разом на Високий Замок, по оброслих квітучими каштанами алеях, розмовляли про різні тодішні події, що видавались нам незвичайно важними. Виходили на сам вершок копча, щоб звідтам оглядати широку панораму Львова. Он у старій частині міста вздовж Жовківської вулиці видніє цілий ряд наших церков, що пам'ятали давні століття — найдальша церква св. П'ятниць, Василіянський монастир св. Онуфрія, стара церква св. Миколая і новозбудована Преображенська. А на Святоюрській горі здійснюється величній храм св. Юра. (Докінчення буде)

Олена Залізняк

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

Знов можемо подати наймення нових фундаторів передплат для наших „бабусь“ в Європі. П-во З. і Д. Савицькі з Ютики уфундували дві передплати, а по одній — п-ні Ольга Коренець із Монклера, п-во М. і І. Крамарчуки з Рочестеру і 62 Відділ СУА із Сан Франціско. Щире Спасибі!

Також відновив передплату для бабусі п. Осип Олінкевич із Бофало, що вже втретє платить їй в пам'ять своєї покійної дружини. Який гарний приклад уваги й жертвенности!

Передплату для „бабусі“ фондує вже втретє також 22 Відділ у Шикаго. Журнал — це велика піддержка для самотніх жінок, що проживають далеко від української громади.

З позинів Відділів

„Вишиване“ бінго

Здивує вас ця назва? Вона незвична, це правда. Якось не можна уявити собі нашої вишивки при гаморі і хвилюванні цієї гри. А показалося, що це можна, навіть з успіхом, провести.

Коли ми постановили цю імпрезу в нашому 63 Відділі СВА, то не знали, як членки поставляться до того. Новоприбулі Відділи звичайно бінго не влаштовують, а в давніх Відділах вишивок під час цієї гри немає. Але спробуймо, сказали ми собі. Побачимо, що з того вийде!

Кожна з наших членок зобов'язалася вишити три речі. Щодо типу й розміру ми не ставили вимог, як хто зможе! Тому сподівались, що дістанемо дрібні речі — хусточки, серветки, фартушки, закладки до книжок тощо. Але членки поставилися! Поприносили рушники, подушки, гарно мальовану кераміку й писанки. Та й то не такі, що вже були в хаті! А спеціально вишиті на цю оказію!

Розголошенням імпрези зайнялась наша кор. секретарка п-ні Оля Нахвостач. Вона хоч і тут народжена, прекрасно володіє українською мовою, виховує дітей в українському дусі та віддано працює для української громади Ді-

тройту. Вона разом із нашою невтомною головою п-нею Ольгою Макар і перепровадили гру.

А тепер хочу згадати тих працюючих, що виконали вишивки. Це були — пп. Оля Богай, Дарія Бойчук, С. Василюк, М. Волощук, С. Вірстюк, Н. Воронович, В. Гординська, Стефанія Дудун, І. Захарків, Марія Козак, Ярослава Когут, Надія Лаврин, М. Михалович, І. Подгурська, Н. Прийма, К. Савка, Р. Футяк, Зеня Юрків. Чудова стилева серветка п-ні Ярослави Когут була розіграна, як „door price“.

Гра проходила дуже оживлено. Прибуло багато давніх членок СВА, що з захопленням старались виграти таку незвичну в тій грі принаду, як вишивку чи кераміку. Це є доказом, що обмін цінностей у нашій організації все ще діє і дає добрі висліди. Наші членки вложили в те багато старань і праці і матеріальний успіх був поважний. А вишивки пішли в українські руки, що їх зможуть оцінити й пошанувати.

По закінченні гри членки і гості частувались кавою й солодким та ще довго обмінювались враженнями.

д-р В. Савчук, прес. реф.

Куховарські назви

Читачки „Нашого Життя“ частенько звертаються до редакції з просьбою подавати в журналі українські куховарські назви. Щоб задовольнити цю потребу, редакція доручила нам добрати й упорядкувати за абеткою ці назви. Більшість із цих назв були свого часу обговорені на сторінках „Нашого Життя“ у низці статей під заголовком „Добір назв“, але тепер ми цей список значно розширили. Здебільшого ми не подаємо ніяких пояснень до слів, уважаючи їх загальнозрозумілими, і тільки в окремих випадках нам доводиться такі чи такі назви пояснювати, особливо як це якісь недавно запроваджені слова. При на-

звах рослин, тварин та риб ми подаємо англійські назви для точнішого їх визначення. За наявності декількох назв для якогось поняття ми намагаємось вибрати одну найпоширенішу, але коли цього не можна зробити, ми подаємо дві назви або як рівнозначні, або одну як обов'язкову, а другу як можливу; обов'язкову ми друкуємо чорним шрифтом.

Над кожною з назв ми ставимо наголоси, щоб надалі позбутися в цих назвах наших діалектних розбіжностей. Для заощадження місця ми користуємось деякими скороченнями, як от „роsl.“ — рослина, „твар.“ — тварина, „гор.“ — городина, „сад.“ — садовина,

ОБ'ЇЗДКА ПАНІ ГОЛОВИ

Як і торік, голова Централі, пані Олена Лотоцька, відвідає Відділи весняною порою. Цим разом дорога поведе на півн.-схід Америки. Дня 5. квітня пані голова прибуде до 34 Відділу СВА в Коговзі, Н. Й., а дня 11. квітня відвідає 19 Відділ в Амстердамі. Звідтіля її дорога поведе до Рочестеру, де 12. квітня відбудеться святочне відзначення 15-ліття СФУЖО. Дальша об'їздка округи Рочестеру, охопить також 49 Відділ СВА у Бофало, Н. Й. і 57 Відділ СВА в Ютиці, Н. Й. Дати цих відвідин будуть подані пізніше до відома.

„зах.-укр.“ — західньо-українське, „гуц.“ — гуцульське, „непр.“ — неправильне.

Упорядковуючи цей список назв, ми користувались різними українськими термінологічними й загальними словниками, у яких відбилися найновіші досяги нашої літературної мови, а для ботанічних назв — „словником ботанічної номенклатури“ (проект) ДВУ — Київ, 1928 р. Ч.-Ч.

Список слів

Абрикós, рід садовини, див. **мореля**.

Агрус, ягода. зах. укр. **а́грест** (Gooseberry), агрусівий

Агрусівка — наливка

Авока́до, гор., алігаторова груша.

Айва́, сад. (Quince), айвобий

Айві́вка — наливка

Америкáнка — рід картоплі

Анана́с, сад. (Pine-apple), ананасовий прикм.

Андрут-(и), див. **ва́фля(і)**

Аниж і аніс, див. **та́нус**, дрібні зерна, що уживаються до печива, підлив і наливки.

Антóнівка — рік яблук.

Ара́хіс — земляний оріх (Peanut).

Артишо́к, карчо́х, гор.

Ара́к — рід напнтку.

Афини, ягода, гуц. див. **чорниці**, афинівий прикм.

Афи́няк — сік

Афиня́нка — юшка з афин

У ювілейному змагу

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Ділимося сумною вісткою із членством СУА, що дня 17. грудня 1963 відійшла від нас навіки членка нашого Відділу бл. п. **Агафія Фединишин**, мати членки Анни Зелік. Покійна походила з с. Черче коло Рогатина. Полишила в смутку синів Івана, Михайла, Гриця, Степана і Йосипа та дочок Анну, Ольгу й Марію та 10 внуків. Вічна їй пам'ять!

Ф. Стек

голова 67 Від. СУА

Рідні Покійної та 67 Відділові СУА висловлюємо наше співчуття.
Екзекутива СУА

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Із преси дійшла до нас сумна вістка, що 16. січня 1964 відійшла у вічність бл. п. **Наталія Левицька**, зм. **Ничка**. Покійна була артисткою українського театру, де виступала в різних ролях. Найкраще проявила себе в модерній психологічній драмі і була б напевне продовжувала цей шлях, коли б не перервала його нещадна недуга. Від того часу жила тихим родинним життям, живо слідкуючи за розвитком українського театру. Покинула у смутку чоловіка д-ра Григора Ничку. Театральні друзі й українська громада провели її на вічний спочинок. Вічна їй пам'ять!

Екзекутива СУА

**

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що дня 20 жовтня 1963 відійшла від нас навіки бл. п. **Олена Левицька**. Покійна походила з старої священничої родини в Галичині й пішла на незвичайний тоді шлях підприємця, оснувавши в початках цього століття фабрику пасти до взуття „Елегант“. Була погідної вдачі й рухливого успосіблення, тому й не зражувалась перешкодами. По 1. світовій війні її підприємство гарно розбудувалось. І хоч в останніх роках ведення його перебрали її свояки, проте це вона

До ювілейного змагу за Наше Життя зголошуються — окрім пресових референток Відділів — нові читачки. Щира дяка за те!

Нагороду за приєднання передплатниць одержали — пні Ольга Ганушевська (47 Відділ СУА) з Рочестеру, п-ні Лідія Колодчин (76 Відділ СУА) з Воррену і п-ні Стефанія Заплітна (26 Відділ СУА) з Дітройту.

Проголошені в попередньому числі пп. Осідач із Філадельфії і Панасюк із Трентону й вище згадані пп. Ганушевська і Колодчин призначили свої нагороди на передплату для „бабусі“. Щире Спасибі!

Приєднали нових передплатниць у ювілейному році:

Анна Бойко, Гемилтон	1	Неоніля Кузич, Шикаго	1
Наталія Березовська, Голівуд	1	Орися Руденська, Клівленд	1
Мар'я Душник, Бруклін	1	Юлія Стасишин, Брадфорд	1
Ольга Ізьо, Оттава	1	Стефанія Заплітна, Дітройт	4
Лідія Колодчин, Воррен	1		

Хто черговий?

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

поклала основи й надала йому напрям.

В особистому житті Олена Левицька була привітною вдачі й товариська. Не будучи заміжною вона пригорнула до себе ближчу і дальшу родину і була щиро люблена й шанована всіми, що її знали. Останні роки проживала у Клівленді й за її заслуги та щиросердечне відношення 33 Відділ СУА обрав її своїм почесним членом. В останньому році вона переселилась разом із своєю улюбленою небогою Іванною Скопляк до Нью Йорку, де її постигла нещадна смерть. Цю втрату боляче відчували всі ближчі й дальші приятелі її родини та все членство СУА. Вічна їй пам'ять!

Рідні Покійної та 33 Відділові СУА у Клівленді висловлює своє співчуття

Екзекутива СУА

НЮАРК, Н. ДЖ.

Повідомляючи про смерть, яка ненадібно дня 13. січня 1964 р. у Маямі, Флорида, постигла мого дорогого чоловіка і незабутнього друга бл. п. **Петра Слободюка**, прикладного батька і дідуся наших дітей і внуків та все свідомого своїх громадянських обов'язків, трудолюбивого жертвенного члена української спільноти у Ньюарку, Н. Дж., народженого 1890 року в Радехові, Україна, а похороненого дня 18 січня 1964 на цвинтарі Резорекшен у Нью Маркеті —

У пошані для Нього складаю

даток в сумі 10.00 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Михайлина Слободюк
довголітній член 28 Від. СУА
в Ньюарку, Н. Дж.

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. **Олени Левицької**, піонерки нашого промислу та почесної членки нашого Відділу СУА складаю 5 дол. на стипендійний фонд Гол. Управи

Ірина Кашубинська

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. **Галини Волянської** з роду Витвицьких складає іменем нашої родини 10 дол. на фонд „Мати й Дитина“

Тетяна Кардашинець

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу довголітньої діячки бл. п. **Галини з Витвицьких Волянської** складає на фонд „Мати й Дитина“ для „бабусі“ 10 дол.

Д-р Ростислав і Нана Сочинські

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. **Антоня Маланчука** складає 15 дол. на Українських Інвалідів

Управа 66 Відділу СУА
в Нью Гейвені

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу мого незабутнього брата, бл. п. **д-ра Романа Кічоровського**, складаю у третю річницю його смерті 5 дол. на фонд „Мати й Дитина“, а 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Марія Татарська,
Філадельфія.

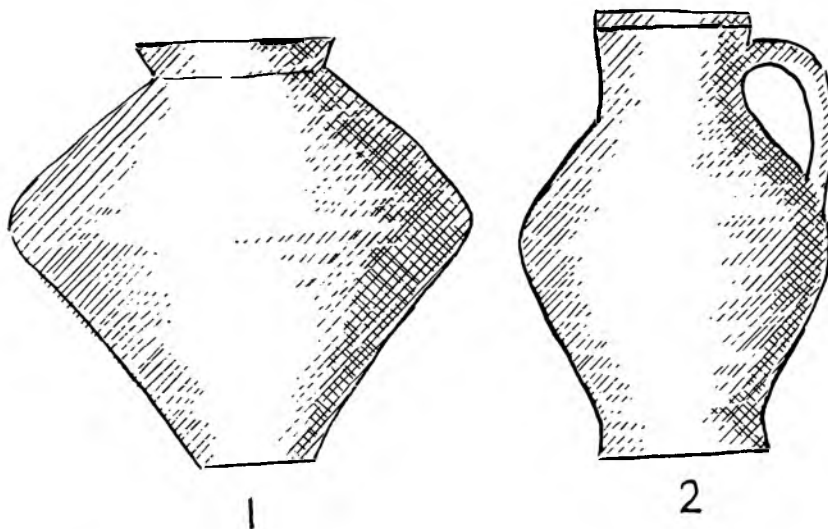
Форми керамічного посуду

У попередніх оглядах української кераміки ми перейшли коротко техніки — стрічкову та станкову для виробу керамічного посуду. Переходимо тепер до найважливішої сторінки керамічного виробництва, себто до форми. Життєві умовини слов'янських народів, помимо впливів кочовників-

різних частин, більших або менших, різного матеріалу, якості, поверхні та кольориту. Одні — незалежно від людської руки, створені самою природою, а другі — споруджені чинниками техніки та мистецтва — людиною, обдарованою талантом та інтелігенцією. До цих других належить керамічний

них на керамічному колесі (рис. 2). Посуда, що підіймається з підстави, поширюючись догори та звужуючись до шийки, вимагає добрих пропорцій. Звичайно вважається, що посуд тоді добре видержаний у пропорції й балансі, коли його підстава рівняється $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ його висоти (рис. 3).

Проект конструкції форми на головних засадах її побудови є необхідний, як для колеса, так і для ручного моделювання. Ясна річ, що тут дає багато спонук народня творчість, яка проявляється в силуеті та в прикрасах чи кольориті, прийнятих за традицією, але яка ніколи не сміє обмежувати творчості сучасних мистців. Стільки нових форм і прийомів ждуть їх уяви та рук! Дуже багато є ще невиявленого, невідкритого в кераміці та в інших галузях ужиткового мистецтва. Людина мусить змагати в першу чергу до правди, а не йти самообманом та ще й других у блуд впроваджувати. Ця

1. Ручно модельована Трипільська кераміка. 2. Новіша форма, вироблена на ганчарському колі.
Ukrainian ceramics:
1. The oldest pattern of Trypillia, hand modeled. 2. Newer pattern, spinned potter's wheel.

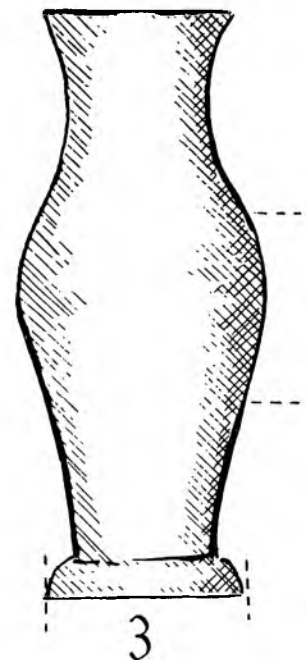
завойовників, зберегли своєрідний характер форм, міняючи подекуди техніку й декорацію за наїздними або довізними впливами. Та беручи до уваги спорідненість усього людства у творчості та винахідливості, багато подібних форм стрічаємо в доісторичній та новій добах усіх континентів, відмежованих навіть океанами.

Форми впливають із потреб побуту, та вже в перших виробках проявляється й естетичний смак у своєрідних лініях та прикрасах предметів, беручи до уваги їх призначення.

Отже розгляньмо перш усього ці лінії. Все, що бачимо у світі, має властиву собі форму, що складається з

твір. Головною його мистецькою прикметою є його форма, що в єдності пропорції лінії та балансу творить гармонійну цілість. Доцільна форма може бути тільки вислідом добре обдуманого переконливої ідеї, до чого треба непохитної віри у свій талант, почуття краси поряд із знанням і дисципліною.

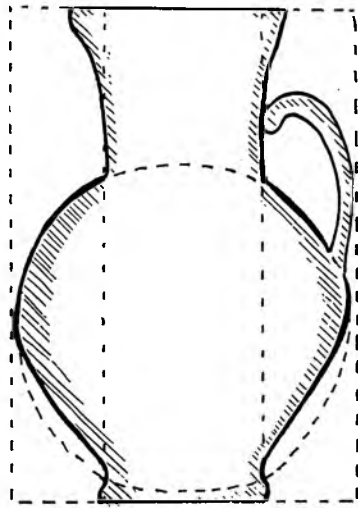
Глина, як плястичний матеріал вимагає легкоплавної лінії, що її досягаємо краще точенням на керамічному крузі, ніж ручним моделюванням. Візьмим до уваги Трипільську характерну кераміку з гострими заломаннями (рис. 1) і порівняймо з формою раннеслов'янських виробів або новітніх, виробле-

Керамічна ваза, видержана у пропорції
Well proportioned vase

проблема глибоко заторкує сучасну українську кераміку та її напрямки поза межами Батьківщини.

Ми повинні засвоїти собі всі напрямки та декоративні прийоми наших

4

Форма дзбанка, основана на прямокутнику
The pitcher planned on rectangular measurement

давніх майстрів та зберегти їх у нашому понятті як найцінніші скарби нашого народного мистецтва. Але копіювати це мистецтво — неетично під кожним зглядом. Майстри нашої кераміки висловлювали в них свої власні ідеї у композиціях, бачених внутрішніми очима, примінюючи їх до місцевого побуту та вірування народу даної доби. Не слід також звертати сотні чи тисячі років із питоменними їм техніками та викінченнями. Мусимо змагати до пізнання сучасних творчих елементів та надати їм модерного вияву. Перевіривши давнину й сучасність — мистець-керамікар повинен плянувати й творити для майбутнього!

Щоправда, модерна техніка з різномірними засобами й матеріалами підкопала вартість цього найстаршого ужиткового мистецтва, відсуваючи на останній плян можливості розвитку творчої індивідуальної активності. Мистці-керамікарі нової генерації можуть цю проблему розв'язати тільки наполегливим змаганням зберегти рівень нашого народного мистецтва у вияві сучасних переживань та стремління нашого народу.

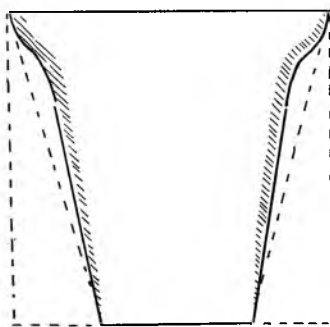
Сучасна праця наших „керамікарів“, на жаль, далеко стоїть від того. Їм ви-

стають форми різного походження, закуплені дешево у торговців глиняних виробів. На такі „моделі“ неозначеного стилю накладається український орнамент та підписується „українська кераміка“, а все це з нею, як такою, нічого спільного не має. Бо таких „моделів“ (вазочок, мисочок, свічників) є сотні по чужих крамницях, тільки з іншими декораціями, кольоритом та підписами...

Тому слід нам застановитись над виготовленням форм, що могли б репрезентувати сучасну українську кераміку.

У станковій техніці, найбільше вживаній керамікарями, форма предмету наскрізь залежна від їхніх рук. І подібно як твори малярів нагадують у цілості їх духовість, так і керамічні твори відзеркалюють характер того, що своїми руками й уявою творить ті речі.

Ми вже давніше сказали, що форму диктує її завдання. З іншим підходом приступаємо до абстрактних, вільно накинених моделей, а зовсім інакше трактуємо ужиткову кераміку. Проектуючи її, беремо до уваги певні закони: величину, пропорції частин, із яких складається цілість, та баланс. Візьмемо дзбанок (валець, куля й додатки, рис. 4). Витягнений у прямокутнику (гл. точковані лінії), поширюється на вичеревку, звужується в шийку, яка переходить у беріжок із носиком. Вазочник постає також із циліндричної форми, але з поширенням угорі. В подібний спосіб плянуємо інші керамічні форми з обчисленням відношення по-

5

Вазонек постає з циліндричної форми
The flower pot based on cylindrical shape

одиноких частин до цілості та їх примінення ужиткового чи декоративного.

Якщо хочемо модель повторювати

для розмноження ужиткових чи декоративних виробів або для експериментів, виготовлюємо форму-негатив на випаленому або сирому оригіналі, що його творимо з брили або грубих валочків. Нашим предкам служило за негатив каміння, плетені коші або відрізки порожніх у середині пнів (найбільше бамбусових). Пізніше виробляли негативи з випаленої глини. У новітній добі заступив це спорошкований гіпс, з якого видита форма-негатив всмоктує легко плин, чим прискорює процес керамічного виробництва. На жаль, опис способу виробу негативів із гіпсу переступає рамки короткої статті. Тому обмежуюся тільки поясненням завдання негативу.

Закид від'ємного змеханізування керамічних виробів через відливання негативів не є слушний. Ця техніка має дуже багато добрих сторін і проваджена із знанням та певним мистецьким смаком, дає радше можливість обігу, поширення відповідних вартісних керамічних виробів, що не підривають вартости оригіналу, виконаного досвідченою рукою мистця-керамікаря.

Наталія Стефанів

У ЮВІЛЕЙНОМУ ЗМАГУ

Ще про нашу жертвенність

Маємо багато жертвених жінок. Однак, на мою думку, є ще такі, що можуть і повинні дати на пресфонд Н. Ж. або на бюлетень СФУЖО „Українка в світі“, а мов би отягаються... А коли б відмовили собі лиш одну прогулянку в кіно і ще якусь дрібничку, то тим способом заощаджений гріш, з великим душевним вдовіллям могли б відослати до адміністрації Нашого Життя.

Олександра Харина, Едмонтон

Ми Вам щиро вдячні за таку заохоту. Але чи не було б краще для читачок, що цінять наш журнал — включитись у наш ювілейний змаг? П-ні Осипа Грабовенська, пресова референтка Гол. Управи СУА, розгорнула в січневому числі цей плян. Відкликуюсь до наших читачок і прихильниць із проханням — придбати нам у цьому році одну нову передплатницю. Тим не тільки допоможуть нашому видавництву фінансово, але й поширять круг діяння Нашого Життя, а це куди важніше.

Тому радимо спробувати! Трохи доброї волі і це напевне вдасться!

Ред.

- Ukrainian Woman -

Taras Shevchenko (1814-1861)

Taras Shevchenko "whose genius was rooted in the people while yet remaining in tune with the advanced aspirations of the age"¹ is an unique figure in world literature. Born a serf, he rose to the greatest heights of fame in his own land and became not only Ukraine's greatest poet, but also a national prophet, a spiritual leader of his people.

Shevchenko's life was full of hardships. Born into poverty and serfdom and orphaned at an early age, Shevchenko spent his youth traveling as his master's servant. Thanks to his extraordinary talent for painting, he was "discovered" by some artists, who collaborated in buying Shevchenko's freedom for 2,500 rubles, when he was 24 years old. Of his 47 years of life only 9 were free. Subsequently, Shevchenko entered the St. Petersburg Academy of Art, and upon graduation began to make his living as a "free artist."

In 1840 the first volume of his poetry, *Kobzar*, appeared in print. This soon was followed by *Haydamaky*, a long epic, published in 1841. Shevchenko's poetry attracted immediate attention. It was "received with great enthusiasm in his native country, and made the name of the author immediately celebrated in the Ukraine."²

Having settled in Kiev, Shevchenko joined a secret society — the Brotherhood of SS. Cyril and Methodius, which advocated religious freedom, education of the people and abolition of serfdom, as well as the transformation of the Russian empire into a federation of autonomous nations. For his membership in this secret society, as well as for his writings, which glorified the Ukrainian past and attacked the feudal sys-

tem and the Russian domination of Ukraine, Shevchenko was imprisoned and sentenced "to banishment and to military service, for life, without promotion, as a common soldier."³ He was sent to the Asiatic frontier of Russia "with the express prohibition of all writing and drawing."⁴ Ten years of Shevchenko's life were spent in this bitter exile. His friends were finally able to obtain his release, but his health was gone, and he died after only four years in freedom.

Shevchenko began his literary career as a Romantic poet. He used the Cossack past and the wealth of Ukrainian folklore as inexhaustible sources of poetical themes and subjects. To Shevchenko, however, Ukrainian history was "not only a source of sad memories and melancholy meditations, but an open wound that continued to bleed."⁵ From the early folklore and historical ballads Shevchenko turned to powerful socio-political poetry, in which he expressed his hatred of tyranny and of slavery, and his belief in the ultimate victory of right and justice. He looked with admiration toward the United States of America, and in one of his poems expressed a longing for an Ukrainian George Washington "with a new and righteous law."⁶

Shevchenko's genius transcends the boundaries of his own nation. As Clarence A. Manning, an American authority on Ukrainian literature, put it:

"He expressed the sufferings of humanity, the evil of injustice and wrong, the need and inevitability of the triumph of right, of kindness, and of brotherly love. His poems . . . have a message for all humanity and are an appeal for a better, a tru-

er, a more decent life for all men and women everywhere."⁷

¹ Janko Matthews Lavrin, "Ukrainian Literature," *Cassell's Encyclopedia of World Literature*, ed. S. H. Steinberg, p. 564. (1953).

² D. Doroshenko, *Taras Shevchenko* (Winnipeg: Ukrainian Publishing Company, 1936), p. 18.

³ *Ibid.*, p. 21.

⁴ *Ibid.*, p. 21.

⁵ *Ibid.*, p. 33.

⁶ Taras Shevchenko, *Kobzar* (In Ukrainian). Edited by J. B. Rudnyckyj (Winnipeg: Ukrainian Book Club, 1960, p. 378).

⁷ Taras Shevchenko, the Poet of Ukraine *Selected poems*, Translated with an introduction by Clarence A. Manning, (Jersey City, N. J.: Ukrainian National Association, 1945, p. 36.)

MONUMENT INSCRIPTION

The monument of Taras Shevchenko in Washington, D. C. is nearing completion. All Ukrainian communities are anticipating the unveiling ceremony.

Recently we learned about the excerpt from a poem, which is to be inscribed on the foundation. It stems from "The Caucasus," a poem dedicated to the Ukrainian struggle for freedom:

" . . . our soul shall never perish,
Freedom knows no dying,
And the greedy cannot harvest
Fields where seas are lying;
Cannot bind the living spirit,
Nor the living word,
Cannot smirch the sacred glory
Of Almighty Lord."

The poem was translated by the young English poetess Vera Rich. Her volume "Song Out of Darkness" includes many poems of Taras Shevchenko and her recent poem "Elizabeth, the Wise King's Daughter," in *Our Life* No. 9, 1963 proves her interest in Ukrainian history.

Get Acquainted with Aunt America

Dear Editor:

It was with great interest that I read, in the June 1963 issue, of *Nashe Zytia* articles by and about Marie Halun Bloch, the Ukrainian-born American writer of books for children.

My interest and amazement grew after reading several recent book reviews of *Aunt America*. Marie Halun Bloch's latest book has been warmly received by *The New York Times Book Review Magazine*, *Commonweal*, by *Christian Science Monitor*, *Library Journal* described it as "authentic" and "thought provoking"; the *Horn Book Magazine* called it "a story with unusual depth and significance." The Ukrainian theme of Mrs. Bloch's latest book has met with the interest and approval of American critics.

My curiosity sufficiently aroused, I went henceforth to the nearest branch of the public library and found that the branch owned not one, but five copies of *Aunt America*. (It was, by the way, the only book of Mrs. Bloch's authorship listed in the library's catalog). "There are so few children's books written about Ukraine," the children's librarian told me, "that we need to have more copies of *Aunt America*." — I am always pleasantly surprised when strangers — without any provocation on my part — begin to talk to me about things Ukrainian. I am much more used to their ignorance in this matter.

On bringing the book home, I read it myself, then gave it to my 11-year-old son. I expected the book to be above average, and I was not disappointed. It did not surprise me when I learned that Mrs. Bloch is the author of some thirteen volumes. *Aunt America* could hardly have been written by a literary novice. It has that special quality of restraint which characterizes skillful and experienced writers. Mrs. Bloch writes with great literary skill, with a profound feeling for

her theme, and with a special kind of inside knowledge of her subject. Not only does she present a plausible realistic picture of life, in the contemporary Ukraine, under the Soviets, but she succeeds in an artful manner to pinpoint the evanescent essence of what constitutes true democracy. All this, however, is but a background to the central theme: a psychological development of a nine-year old girl in search of herself and of permanent moral values.

Parents and teachers alike owe a debt of gratitude to Mrs. Bloch: *Aunt America* is a god-send to the young generation of American Ukrainians. It should be required reading in all Ukrainian parochial schools. Parents, on their own initiative, and in their own and their children's interest should see to it that their children do not miss a chance to get acquainted with *Aunt America*.

My 11-year-old — a devotee of R. L. Stevenson, Mark Twain, Conan Doyle and Daniel Defoe — was not too enthusiastic about the book at first encounter. He looked at the drawings, and said, "Ah, this is girl's stuff!" But, after the first chapter, he was just as captivated and fascinated, as I have been.

Sincerely yours,

Marta Tarnawsky

UKRAINIANS IN AMERICA

A small article under this title deals with this topic in the International Women's News organ of December, 1963 of the International Alliance of Women. The author based it on news from WFUWO News No. 1, a bulletin of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO). It reads:

Can the new emigrants add richness and variety to the national pattern? From letters received from Australia, we learned that efforts have been made

to encourage newly-arrived groups to show their crafts and music, dancing and cookery.

The large groups of Ukrainians scattered here and there in the Americas edit their own paper, in their own language, and have vigorous associations which seem to be successfully handing down to the younger members: language and history, crafts and arts.

We learn from WFUWO News, the Journal of the Federation of Ukrainian Women, that wherever groups of Ukrainian refugees have been able to settle together, there has been a two-way cultural exchange. The host countries such as Australia, Canada and U.S.A. have been enriched by contact with the music, dances and crafts while the Ukrainians are keeping their language, literature, customs, music, dances, cookery and crafts very much alive in their own communities with exhibitions and competitions.

KOZAK CHAYKA IN DETROIT

"Waterways of the world" was the theme of a special exhibit in the International Institute at Detroit, Mich. In the Ukrainian section a 16th century Kozak chaika (boat) was exhibited. It was constructed by Mr. Stephen Wichor, a high school teacher.

At the present time the Ukrainian ethnic group is represented at The International Institute by: Mrs. Anastasia Volker and Mr. J. Gurski (board of Directors), Mrs. M. Prowalny and Mrs. E. Zaporozets (Member's Council), and Mrs. M. Kwitkowsky, who is employed as supervisor in the casework department.

LETTERS TO THE EDITOR

I Bind Our Life

I value these magazines very much and bind them into books.

Mary Burak
Saskatoon

WFUWOWS

WORLD FEDERATION OF UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATIONS

March 1964

No. 2

Editorial

WFUWO'S EUROPEAN CONFERENCE

On November 14-17, 1963 a Conference of all European member organizations was called by the World Federation of Ukrainian Women's Organizations in Nottingham, Great Britain. This is the first time Ukrainian delegates have met from Great Britain, France, Belgium, Germany and Austria. Seated around the same table they became acquainted as they reviewed their task.

This meeting had a deep significance. From among all Ukrainian women, scattered in the Free World, they are the nearest to our homeland, Ukraine. Although separated from it by the Iron Curtain they are breathing European air and following all changes occurring in Ukraine. Therefore their remarks and decisions reflect their strong will to oppose the bondage of women in Ukraine, and to underscore the value of freedom.

At the same time, the fact of their meeting obligated them. It was in Western Europe that the first women's organizations were founded and women put themselves on the march. Great Britain was the cradle of this movement. Now, meeting in England, with the example of other European countries before them Ukrainian women were made more aware of their responsibility in this task.

The Conference had a good start and developed. After regular sessions, a meeting with the Ukrainian community of Nottingham and vicinity was held, followed by a Press Conference, in London. The delegates left filled with enthusiasm, and a sound, basic outlook for the future.

Famine in Ukraine

There is much news about food shortage in USSR. Tourists report having frequently observed queues at food stores, which cannot be explained through transportation failures. People are evidently undernourished. Even Nikita Khrushchev admitted it in his late speeches. He attributed it to bad crops and to undisciplined people who offer grain to cattle instead of cattle food. But everybody knows that this food shortage is serious and caused through the Communist system itself.

Beside that people know that food shortages in the Ukrainian Soviet Republic are periodical. Follow it during the Bolshevik regime and you will find out that similar waves afflicted Ukraine in 1921-22, in 1932-33, in 1944-45 and now finally in 1963-64. Therefore there is a famine in every decade. This does not imply that the first one in 1921-22 was attributed to postwar difficulties (the struggle for independence of Ukraine lasted until 1921). The second one was ruthlessly imposed through collectivization, the third one again attributed to postwar economy and the fourth one to bad crops and lack of discipline. The real reasons for this plight may be manifold. But what counts is the immense shock caused through it to the population of Ukraine and the disastrous effect it had on its people. It is proved that the first and second famines cost Ukrainian many millions of lives. The third one weakened it substantially. The same could be foreseen in the recent situation. The wheat purchased in Western countries is bound to be distributed to privileged groups of the population. It cannot substitute

for the needs of all others. Remember the words of a tourist: "How do the children here grow up without milk?"

Children are ever the first and most pitiable victims of famine. Their young and undeveloped bodies suffer most through uniformity of food and cannot endure a prolonged lack of certain food ingredients. Children's death rate in the first two famines was a terrible shock to their families and the martyrdom of the Ukrainian mother has no equal in the world. The new famine threatening the children and the population of Ukraine is a new challenge to the Free World. Every child's rights are protected in a regulated community; every mother should be given the possibility of raising healthy children. This commonplace in the Free World is denied to Ukrainian children and Ukrainian mothers.

International women's organizations gave proof of their humanitarian attitude to people involved in catastrophic situations. Therefore we turn now to their spirit of understanding and helpfulness. It is not a relief program that should be developed, although it is necessary also. It is most important to promote an understanding of the plight of the Ukrainian woman and mother. To attract attention to her hardships and sufferings. To create an atmosphere of compassion for the sacrifices she is forced to make.

Working on the opinion of the Free World, those international women's organizations could create an amiable situation for further actions. Only on this basis a relief work could be started in order to save many, many lives.

Our Platform

A resume of an address delivered by Mrs. Irene Pawlykowska at WFUWO's European Conference, held on November 14,-17, 1963, in Nottingham, England.

The WFUWO in the Free World was organized in Philadelphia in 1948 at a World Congress of Ukrainian Women. This was during a very critical period in the Ukrainian feminist movement.

Ukrainian women were granted equal franchise and political rights by the Ukrainian National Republic in 1918. At that time they also made contacts and became members of international women's organizations.

The period between the two World Wars is noted for the tremendous growth of women's or-

An Important Anniversary

Ukrainian women's organizations throughout the world are celebrating now the 40th anniversary of Olga Basarab, a social worker and underground fighter. Olga Basarab died 40 years ago in Lviv, Ukraine under tortures of police organs for her faithful attitude towards the Ukrainian underground. Her name became a symbol of stability and strength.

Olga Basarab

ganizations in western Ukraine, membership of which included even the peasant women of the rural agricultural areas. In central Ukraine under the Soviet occupation, organized feminist movement had completely died out. Women's organizations were not allowed to function nor to have any relationships beyond the borders.

The second World War brought about complete destruction of the women's organizations and their achievements of sixty years, for in 1944 Soviet troops occupied all of Ukraine and made it a part of the USSR. The Soviet regime suspended the activities of all women's organizations, and as a result, a large number of the leading women found themselves as refugees in western Europe, many were deported and forced into hard labor in concentration camps, and many others, especially the young women, died in underground actions of the Ukrainian Insurgent Army. This placed the Ukrainian feminist movement in a very critical situation.

In 1948 organizations of Ukrainian women in the Free World, U.S.A. and Canada, which at that time already had more than twenty years of achievement behind them, called a Congress to Philadelphia at which delegates from Ukrainian women's organizations of U.S.A., Canada, and Europe were present. At that time I had the honor of being a delegate from the women's organization in Germany as well as the honor of representing the Ukrainian women's organization of England.

The Congress of Ukrainian Women in Philadelphia declared itself definitely in support of the Ukrainian nation's right to freedom and democracy, and as firmly opposed to the occupation and regime of the communists in Ukraine. Furthermore, the Congress resolved to continue the work of the Ukrainian women's organizations in the Free World by forming the World Federa-

tion of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO).

The objectives of WFUWO are:

1. To continue the work of the Ukrainian women organizations in accordance with the requirements of the time;
2. To coordinate the work of all Ukrainian women in the Free World;
3. To represent Ukrainian womanhood at national and international forums.

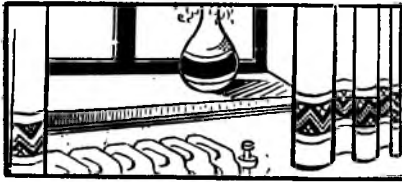
At the present time WFUWO has fourteen members — national organizations on three continents and in eleven countries. The headquarters of WFUWO are in Philadelphia.

The main functions of WFUWO are:

1. Educational;
2. Cultural;
3. Publications and publicity;
4. Social Welfare and the utilization of local services as well as help for the needy in other countries;
5. Soviet studies committee;
6. Relations with world feminist movements and studies about their current trends.

What was the purpose of our Conference?

1. To consolidate and elevate the work of our women's organizations in Europe and to promote their interest in public problems;
2. To help the Ukrainian mother and to recognize her talent for the successful bringing up of children in new conditions and environments;
3. To find a common medium for cooperation with our young people, to help them, and to guide them to an education for the highest ideals of all mankind and of their own nation;
4. To examine closely the position of Ukrainian women under the Soviet regime and to become accurate informers regarding their plight;
5. To strive towards union of all Ukrainians in the Free World, to work together to gain freedom and independence for the human being and for the nations, but primarily for the Ukrainian nation.

У НАШІЙ ХАТІ

Шпилькові в наших городах

Шпилькові або коніфери — це дерева, що з малими винятками, не тратають зелені й оживляють цілий рік наші квітники коло хати. Однак їм треба дати місце, що відповідало б їх ростові й природним вимогам. Коли посадимо їх за густо, то з браку світла гинуть бічні галузки, пеня оголюється і вкінці зелень залишиться на чубку. Найкраще садити шпилькові, як солітери, себто поодинокі дерева, але й тоді мусимо вважати, щоб вони, коли вже з роками розростуться, нам не заважали. Особливо ялиці й смереки з часом сильно розростаються; обрізуючи галузки, позбавляємо їх природної краси.

Подаю тут дуже поширені й невибагливі роди шпилькових, що підходять до наших малих городів.

Ялиця шляхетна „Abies Procera“. Її густо уложені шпильки є синьо-зелені, зі споду мають дві білі воскові смуги. Особливо гарно виглядають у травні й червні. Зелені шишки, при дозріванні, стають брунатні.

Ялиця Вейтхії „Abies Veitchii“. Шпильки темнозелені, зі споду мають білі воскові смуги. Шишки її синьо-червоні. Росте дуже добре й сильно поширена у східних стейтах ЗДА.

Ялиця канадійська Гемлока „Canadian Hemlock“, також поширена у східних стейтах ЗДА задля свого скорого росту. Має коротенькі шпильки з білими восковими смугами зі споду. Ялиця та зносить також тінь, може рости солітером і в групах.

Ялівець вірджинійський „Red Cedar“, росте наче стовп, має ясно-зелені шпильки. Виростає до 25 футів, зносить обтинання.

Модерево „European Larch“ може рости солітером або в групах. Шпильки восени опадають, але дерево зберігає свої шишки.

Модерев японський „Japanese Larch“ має синьо-зелені шпильки і брунату кору. Росте найкраще солітером.

Смерека Енгельмана „Engelman Spruce“ творить дуже гарні піраміди з синьо-зеленими шпильками.

Смерека біла „White Spruce“ росте найкраще в Півн. Америці і досягає тут 70 футів. Потребує вогкості.

Сосна гірська „Mountain Pine“ карловата у формі куща, годиться до скельних городів. Можна її плекати також у горщиках на балконі.

Тис „English Yew“ видає не шишки, а подібні до ягід овочі. Є двополовий і лиш на жіночих виростають плоди з насінням. Ро-

сте поволі в повному сонці і в тіні.

Шпилькові садимо восени у вересні-жовтні або ранньою весною. Посаджені у вересні мають ще змогу під час осінніх сльот прийнятися і до морозів закорінитися. Тоді звичайно весною у свій час розвиваються. Весняне садження переводимо тоді, коли не було змоги зробити це восени. Тоді улітку треба дерево побільш підливати і під ним накривати землю торфом (піт-мос) або компостом, щоб не висихала. Також восени посаджені шпилькові потребують підливання зимою, коли немає опадів. У травні садити шпилькові небажано, тоді треба їх ціле літо підливати.

Р. Коцик

Правильна віджива матері

Коли дитина народиться, частини її тіла, включно з зубами і щокми є ще не зовсім розвинені. Зуби і щоки розвиваються цілий дитячий вік. Для цього розвитку конечна добра віджива. Найкращою для немовлятка є молоко грудей мами. Воно містить у собі всі мінерали й вітаміни, що їх дитина потребує для доброго розвитку і правильної будови зубів.

Як довго мати повинна кормити дитину грудьми, залежить від поради лікаря.

Вагітні жінки й матері немовлят повинні вживати таких харчів денно: 4 склянки або й більше молока під час вагітності, 6 склянок або й більше, коли мати кормить дитину. Два до три рази денно їсти городину й різні салати, а також садовину. Раз або двічі пити городинні або овочеві соки, їсти сиру капусту. Далше вона повинна їсти одне або й більше яєць денно, щонайменше двічі в день м'ясо, а двічі в тижні печінку або легені. Три до чотири рази денно їсти хліб із разового пшеничного борошна (муки) і кашу

з цілої пшениці. Пити від 6—8 склянок рідини денно (молоко, соки, юшка, чай, кава).

Все ж таки треба порадитись лікаря, чи не потрібно ще додаткових вітамінів до тих, що є в молоці і рибних оліях. Ідеться про вітаміну Д, потрібну для будови костей.

Ось яка повинна бути денна дієта:

Перший сніданок: Помаранча, грейпфрут або помідоровий сок, $\frac{1}{2}$ до $\frac{3}{4}$ горнятка каші з молоком, шматок пшеничного або житнього хліба з маслом, 1 яйце і склянка молока.

На другий сніданок склянка молока для матері, що кормить дитину.

Обід: Молошна юшка, страва, в якій багато протеїни (м'ясо, сир, риба, яйця), зелена або жовта городина (сира або варена), шматок чорного хліба з маслом, садовина, склянка молока.

Підвечірок — те саме, що на друге снідання.

Вечеря: Худе м'ясо, риба, біла або солодка картопля, варена городина, сира салата, шматок разового хліба з

Користаймо з досвіду

У підготові до свят

Дуже далася нам у знаки цього-річна зима! Та з першим промінням весняного сонця думаємо вже про святочні приготування. Бо ж Великодній стіл і кошик із свяченим — це гордість кожної господині. Як удасться нам цього-річне печиво?

Багато труду, а навіть сліз заощадимо собі, коли зарання все потрібне приготуємо до печива.

На першому місці слід поставити відповідне **борошно** (мука). Часто вона тут збита і вога, а повинна бути суха й вигріта. Тому два тижні перед ужиттям треба борошно просушити в теплом місці. Перед самим виробленням його просіяти, відкидаючи всі збиті грудки.

Також усі інші складники повинні мати відповідну температуру. Родзинки переполокати у теплій воді і просушити на чистій серветці. Мигдаль кинути на кип'ячу воду, відставити, піддержати 2-3 хвилини, висипати на сідло, зняти лущинку і просушити подібно, як родзинки.

Приладження форм і посуду до печива. До бабової форми треба дати на спід натовщений кружок паперу. Добре також виложити ним боки форми, бо тоді спечена баба дуже легко виходить. А коли хочете мати високі баби, тоді вистеліть боки твердим папером (рисунковий картон), що вистає на 10 інчів понад форму. Тоді ніщо не спинює тісто в рості.

Тортівниці треба намазати олією (масло має в собі складники, що легко пригоряють). Потім обсіпати тортівницю однією ложкою борошна (муки) обертаючи фор-

маслом, садовина, будинок або морозиво, склянка молока.

Також перед сном мати, що кормить дитину, повинна ще напитись молока.

В такий спосіб мати передасть дитині добрий і міцний фундамент здоров'я не тільки для її зубів, але й цілого організму.

Д-р Іван Дідюк, дентист

мою, щоб борошно всюди пристало. Надмір борошна відсипати, перевертаючи тортівницю горі дном.

Температура кухні й печі. У кухні повинно бути 80°, а навіть 85°, інакше тісто „сяде“ перед вставленням до печі, або коли будемо баби виймати. Піч треба почати нагрівати ще заки замішуєте тісто. Щойно по пів години вважаємо, що піч є готова. Тоді ставимо печиво в формах на 400°, а по 10-15 хвилинах на 330-335°, пристосовуючи до якості печива. За тих перших 10-15 хвилин ніколи не слід отворити печі, бо це час, коли тісто підіймається.

Виймання печива. Печиво треба залишити на 5 хвилин у формі і щойно тоді виймати. Тортівні коржі слід класти на дротяну підставку, щоб простигали й зі споду. Баби треба класти на м'яку підстилку (подушку тощо) прикрити скатертину. Поклавши боком треба їх злегка перекачати, щоб із усіх боків прохолодилось. Щойно коли зовсім прохолонуть, тоді можна поставити на їх підставу.

Старосвітська баба

Потрібно:

- 4 горнятка борошна (муки)
- 1½ горнятка цукру
- 30 жовтків
- 1 горнятко топленого масла
- 2 кубики свіжих дріжджів
- 2 горнятка літнього спареного молока
- ¼ ложечки соли
- 1 ложечка ванілії
- ½ стертої мушкатної галки
- 1 ложечка свіжо стертої цитринової шкірки

Розбити дріжджі з двома ложками літнього молока, додати горнятко молока і 2 горнятка борошна. Вимішати добре, накрити стирочкою і лишити на півтори години в теплом місці.

Втерти жовтки з горнятком цукру (хто любить солодке тісто, той може дати півтори горнятка цукру) і додати це до розчину, коли він уже виріс. Всыпать реш-

ту борошна й місити цілу годину. Тісто повинно бути вільне, залежно теж від величини жовтків, але коли занадто рідке, тоді можна додати трохи борошна. Тепер вляти тепле масло, досипати сіль і місити разом ще пів години.

Накладати до форм. Потрібні 2 великі або 4 малі. Накладати до третини висоти і пекти в вигрітій печі на 400° цілу годину. Коли баби є в високих формах (гл. вступ) тоді 1¼ год.

Сирник на білках

Потрібно:

- 2 ф свіжого, сухого сира
- ½ ф цукру
- 5 білків менших або 4 більші
- ½ горнятка топленого масла
- ¼ ложечки соли
- ½ горнятка борошна
- 1 горнятко родзинків
- ½ горнятка обчищеного і тонко порізаного мигдалю

Сир перемолоти двічі на машинці, вимішати з шумом із 2-ох білків і перетерти через сито. Вилжити до глибокої миски, всипати цукор і втирати ¼ год., додаючи шум із решти білків. Маса має бути вільна. Тепер додати топлене масло і знов терти ¼ год. На останку домішати борошно й усі додатки.

Пекти у листі (блясі) з високими краями цілу годину у вигрітій печі. Спершу поставити на 400° а потім знизити на 350°. Коли б надво рум'янивсь, накрити папером.

Виймати з бляхи аж коли зовсім простигне і покласти на дротяну підставку, бо свіжо спечений легко розсипається.

Цей сирник не має підкладу з тіста, то ж форму треба вистелити папером і помастити олією. Щоб його легко витягнути з форми, добре є підстелити під згаданий папір таку ж смужку паперу, широку на 4-5 інчів, а таку довгу, щоб виставала 3-4 інчі понад лист (бляху). Тоді коли сирник прохолоне, можемо видобути його з форми, вхопивши за вистаючі кінці паперу.

Евгенія Котис

Чи ви вже подарували міській бібліотеці „Дух Полумя“ — твори Л. Українки англійською мовою?

Український народний стрій

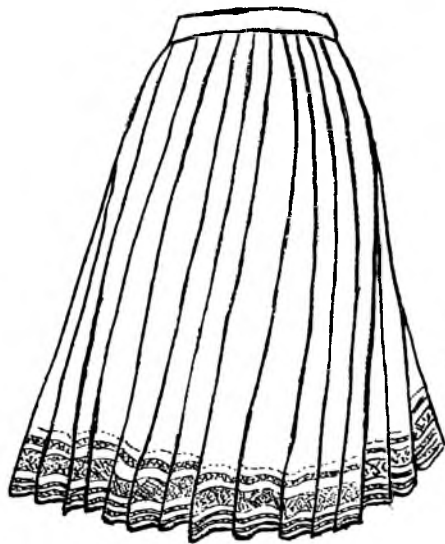
На Бойківщині

Поясна одежа

Нижче стану на Бойківщині носять спідницю. Тут ця частина жіночого вбрання вже давно задомовилась та прийняла суто українську форму.

Матеріал. Бойківська спідниця зроблена в переважній більшості з полотна і щойно в новішому часі поширились тут спідниці з шалюватої матерії. Оця полотняна спідниця (на Бойківщині звать її „фартухом“) буває з білого матеріалу або з „димки“, себто з полотна, що покрите набиваним узором. Спідниця з димки носилася на будень чи до роботи і її таки звали „димкою“. Святочна спідниця, що звалась „фартух“, була біла й багато прикрашена.

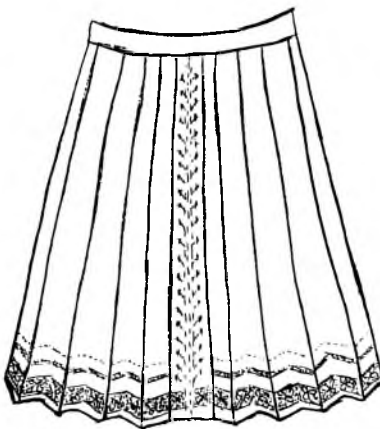
Спідницю шили з чотирьох ширин полотна, бо сільське полотно було вузьке (около 27 інчів). Тим досяглось відповідної ширини. Одначе по мимо своєї ширини ця спідниця не робила враження обширної. Вона вся була зложена у вузькі або ширші складки, залежно від околиці. І завдяки цим складкам вона не відставала від постаті, а спливала рівно вниз. Це надавало їй того видовженого вигля-

Складана спідниця „фартух“ з околиць Болехова
Wide plait skirt of Boyko region

ду, що притаманний українській жіночій силуетці взагалі.

Як уже згадано, розмір складок був різний. У горах складали (це зветься „рясували“) полотно дрібно, в підгір'ї ширше, а в Болехівщині складки були вже широкі. При дрібних склад-

До спідниці приспосіблена запаска з полотна

The matching embroidered apron

ках лиш зад і боки були „рясовані“, а передня ширина полотна гладка. При ширших складках ціла спідниця була складана.

Горішній край „фартуха“ був викінчений обшивкою.

Довжина її сягала до кісток.

Вишивка спідниці: „Фартух“ із дрібних складок був угорі наморщений „брижиками“, що притримували складки. Опис роботи цього морщення був поданий у Н. Ж. ч. 1, 1964.

Долішній край „фартуха“ був прикрашений широким узором. Вишивка була така сама, як на вставках та вдержана в тих самих красках. На Болехівщині переважали в останньому часі квітчасті мотиви.

Траплялись також „фартухи“ з тканим долішнім краєм.

У новішому часі носили також спідниці шалюватої. Гірські мешканки любувались у дрібних узорах, а далше до підгір'я квіти більшали. Шалювата спідниця мала подібний вигляд, як по-

Молодиця з околиць Болехова
Woman from Boyko region in her native dress

лотняна, тільки була вже наморщена, не складана.

Попередниця. Тут носили переважно попередниці з білого полотна, багато прикрашені. Це — окрім Полісся — єдина відміна українського строю, що такі попередниці вживає.

Щодо матеріалу й виконання попередниць важне те саме, що й до спідниць. Їх шнують із двох ширин полотна, що з-переду злучені до купи. Так само „рясують“ їх у дрібні або ширші складки. Тільки до попередниці вже не вживають горішнього морщення („брижиків“).

Біла попередниця буває гарно ви-

Порадник народнього строю

Особисто я належу до тих, що не признають нашivanoї імітації народніх узорів. І хоч яке гарне дівчатко на обгортці Нашого Життя з квітня 1963 р., проте цієї світліни власне на обгортці не слід було поміщувати. По-перше: вражає той „квітник великих квітів“ на головиці малої (хоча й справді дуже гарненької) дівчинки. А вінок — це привілей дорослої дівчини, це немов ознака її дівування. Про це вже писалося нераз у Нашому Житті. По-друге: здається мені, що на вуставці сорочки цієї дівчинки є нашитий взір і то взір фабричного виконання. Та й чому стрічка залишила всі інші на спині дитини й пішла „на фронт“? Це теж не її місце. Натомість лялі, яку це дівчатко держить у руках, нічого закинути не можна. А краще було б, якби ці недоліки були в ляльки, ніж у дівчинки!

Ольга Пеленська, Мюнхен

Ми Вам дуже вдячні за цей відгук на світліну, хоч він наспів дещо спізнено. Це правда, що ми застерігаємось проти „квітників“ на головах дівчаток, проте нераз добре є подати такий зразок, щоби побачити реакцію на нього. Ваш відгук скорше переконає нашу публіку, а зокрема матерей про недоцільність віночків у дівчаток, ніж найкращі теоретичні статті.

Ваша заввага відносно нашивної фабричної вишивки не зовсім слушна. Це правда, що краще мати справжню вишивану сорочку для шкільного виступу дівчорі. Але при масовій участі в хорах чи танцювальних гуртках не можемо досягти цього. Правда, воно є певним недоліком стилевого строю, коли орнамент лиш імітований, а не вишитий. Але треба враховувати, що стилевість залежить від крою, кольору й матеріалу у першу чергу. Це найбільше паде в очі й це рішає про вигляд. Орнаментация приходить на другому місці, згл. її розглядаємо щойно пізніше.

шивана. Щоб підкреслити лучення, широкий взір примінений на долішньому краю, а вузенька відміна його біжить здовж середнього шва. Взір подібний до того, що на вуставці.

Окрім білої попередниці вживають на Бойківщині також шаллянової.

Та й бували в нас ткані взори на вуставках чи попередниках. Отже нашивний взір, якщо він лиш удержаний у нашій орнаментации, не є таким прогріхом проти стилевости, як вінок у малих дівчаток.

Ред.

ОДНИМ ПОГЛЯДОМ

Хочемо хоч би одним лиш поглядом запізнатись із тим, що гряде цієї весни! І ось ціла мішанина: короткі жакети, білі чохли на костюмах і сукнях, рясні складки, довгі й короткі пелерини, турбани, кімонові рукави, крапчасті матеріали, хмари шифону й ніжного мережива і т. д.

А коли глянути докладніше — то моделі цього сезону знайдемо свіжими, кольоритними й жіночими. Хлоп'яча, а може й подекуди чоловіча силветка минулої осени зосталась уже поза нами. Довжина суконь та ж сама, лінія стану на своєму місці. (Я певна, що нашим чоловікам це впаде в очі!) Кольори запозичені в весняних квітів, яркі або молодні, все залежне від того, в якій тонації любуетесь. Але улюбленою сезону є темносиня, що її підкреслює — біле, себто комір, чохли, блюзка й гудзики.

Весняні плащі носять із відповідними спідницями, що дає цілий ансамбль. Шанель запроєктував великі кишені, по дві з кожного боку. Ці комплети виразно рожевого, салатно-зеленого, небесно-синього, соняшно-золотого кольору роз'яснять кожен дощовий день.

Костюми, подвійно застібнуті, все ще взоруються на Шанелі. Короткі спіднички надають їм молодечого вигляду. Пелерини знов появились цього сезону, але довгі лиш до ліктя, їх носять до відповідної сукні чи спідниці. Але трапляється також довша відміна.

Не слід забувати також „плащевої“ сукні, застібнутої з-перед. Це офіційний одяг для різних нагод.

Оце всі новини сезону. Але в гардеробі гарної пані є ще багато торічного, що з деякою обноваю зможе послужити й тепер.

Оленка Літинська-Санторе

Господарський порадник

Чому кривитись?

Тітка Марійка написала в останньому числі, що на вид її поради про

„миття горшків“ напевне скривимось. Чому так? Адже господарська робота не все приємна й від того не буде її менше, що перестанемо про неї говорити. Навпаки — коли поділитись думками й порадами про неї, неодне корисне можна довідатись. Так роблять господарські дорадниці в американській пресі й завдяки тому вони такі популярні.

Хочу пригадати одну річ, що її тітка Марійка призабула у своїй статті. Це є сода до варення, що є дуже корисна при митті посуду. Є такі посудини (плястикові), що не зносять сталевих квачиків. Розпустити трохи соди в теплій воді і наляти до такої посудини. За недовгий час легко відійдуть усі затовщені місця.

Сода також допомагає при чищенні й утриманні електричної праски (залізка). Дуже часто осідає на ньому крохмаль чи залишаються плями від припаленої тканини. Тоді вистачить замочити губку в розпушеній соді й, витиснувши, проїхатись по холодній прасці. Як рукою відійме!

Отже пишіть даліше, дорога тітко Марійко!

Молода господиня

ЩО ЦЕ Є „АНДРУТ“?

Прошу в журналі пояснити слово „андрут“, бо жінки з центральних земель України не знають, що воно таке. Теж слово „бішкopt“ їм незрозуміле.

Галина Завадович

У нашій рубриці „Куховарські назви“ подаємо значення всіх слів, що вживані при харчуванні. У цьому числі є вирази на букву а, отже й знайдете слово „андрут“. Щодо „бішкoptу“ буде пояснення пізніше, але вже тепер можемо сказати, що це рід тіста. В Україні вживають для нього назви „бісквіт“.

Ред.

ГОРОДНИЧИЙ ПОРАДНИК

Маю кімнатну рослину, що зветься „Strawberry Tree“. Не знаю, якої землі вжити до неї?

Читачка з Бронксу

Ця рослина походить з Ірландії. Загально любить квасний ґрунт (без вапна). Потребує землі, що складається з двох частин дерневої (квасної без вапна), однієї частини листястої, двох частин торфу (піт-мос) і однієї частини грубозернистого піску. Вазон мусить мати добрий відплив.

Роман Коцик

Coming IAW Congress

This year International Alliance Congress is to be held in Trieste, Italy from 19 to 31 August. Member organizations, delegates, individual members are getting ready for the big event. As a matter of fact, all women active in women's movement are looking forward in expectation.

One may ask why the international conferences are so important — and the answer to this question is not an easy one as one would expect. Obviously, there will be reporting on the work past, and plans for future. Counting of blessings and also of failures. There will be a gathering of a group of active women from all over the world and meeting of people and getting acquainted with the host country.

However, the most important feature of every international conference is people — and it is people that count. All these women who through their hard work, diligence and many a sacrifice built an organization that encourages every attempt of women to gain their place in social, economic and political life, are in the focus of our attention. For, it would come as a surprise to many of us that even now, in this enlightened XX century women still have to fight for their rights to vote, for more favorable marriage laws, for equal opportunities in education and work, for equal pay, for equal job. Fight with slavery — personal and national, is one of the most important tasks on hand.

All these women are women of courage, conviction and knowledge, and many worthwhile ventures became a success owing the influence and pressure exerted by women's organizations on their respective governments and public opinion.

Through its numerous workshops held inbetween World Conferences, IAW teaches women about their rights and duties — leaders of member organiza-

tions gather throughout the world, in Denmark, England, Japan or Nigeria to exchange their views and to learn methods of work. Periodical regional conferences are of great help in coordination of various programs of the IAW.

IAW is a vigorous organization — there is still an influx of new member organizations and recently Womens' Rights Movement of the Philippines became a new affiliate. Asian Region develops admirably and already produced an outstanding president — Mrs. Ezzlyn Deranyia-gala. African Region developing briskly, shows increased interest in works of the Alliance. Even individual members, usually floating around the organization became organized.

The leadership of Alliance is young, energetic and experienced. It is most fortunate that these young women are supported, counseled and encouraged by an expert — Mrs. Margaret Corbet-Ashby, the past president of the IAW, who, now 80, seems to be possessed of the secret of the eternal youth. As a matter of fact the past presidents, Hanna Rydh and Esther Graff do not hesitate to offer their help and advice in the interest of the Alliance.

And, that's why international conferences in general, and IAW Conference in particular, are important. There is much to be gained from personal contact with all of these brilliant women. It is an exchange of ideas, constant learning and constant give-and-take process. Without this personal relationship, without close contact there is no life but vegetation.

Our best wishes for every success of the Conference are addressed to the two outstanding ladies — Mrs. Margaret Corbett-Ashby, our friend and patroness who has known us and our mothers for many, many years (since 1923), and to the President of the IAW Mrs. Ezzlyn Deranyia-gala who has shown us her un-

Marie Halun Bloch

MARIE HALUN BLOCH

When you look through lists of books for children in America you repeatedly see the name of Marie Halun Bloch. She is not a beginner. Her thirteenth book was published recently. Judging from the number of her publishers her record is established and the books very popular.

From the booklist you learn that Marie Halun Bloch is of Ukrainian descent. When you look through "Danny Doffer" or "Mountains on the Move" you get the impression of a gifted pen with a perfect knowledge of the American child. It is true that you will find there certain features which are surprising in this hectic time. In developing the subject of the story she reveals a depth of feeling together with poised ability. Thought is stressed rather than action. The reason for each move is well justified.

In one of her last books, "Ma-
(Continued on page 24)

derstanding and cooperation on many occasions. We shall not forget our fellow delegates — and we wish them success in the field of their pursuits and good health to withstand the gruelling conference agenda.

Helen S. Prociuk, M.S.
Chairman of WFUWO
Public Relations.

Ukrainian Women's Association in Great Britain

Ukrainian settlements in Great Britain started after World War II. The first meeting of Ukrainian women was called on March 5, 1949 in London. There the Ukrainian Women's Association was founded.

In the beginning it was only a section of The Association of Ukrainians in Great Britain, Inc. Being dispersed in industrial cities, the Board could not meet frequently. But, even in the first years, members developed in the branches their usual work: traditional social life, and the fostering of folk art, educational and welfare activities.

Two dates became important in the development of their UWA. In 1954 a new by-laws was established which broadened the forms of organizational life. New Branches were founded, new members poured in. Among the new projects launched were two notable ones: a stable exhi-

MARIE HALUN BLOCH

(Continued from page 23)

rya" the point is obvious. Little Marya stems from an Ukrainian family and grows up in America. The experience of this child is a duplicate of her own childhood. The double world in which she grew up widened her horizon and enriched her soul. And she has passed this enrichment on to her readers.

Now, Marie Halun Bloch is serving both literatures. Her last book "Aunt America" describes a child in Ukraine expecting her aunt's visit. Her family's life in Ukraine is a true picture of contemporary circumstances there.

A book of Ukrainian folk tales is in preparation. Marie Halun Bloch studied old ethnographic writings and found noble gifts of wisdom and of laughter with which our people are blessed. Thus she enriches American children with these centuries old treasures. L. B.

bit of Ukrainian folk art and "A Woman's Page" in the weekly "Ukrainian Thought." All these activities took place in the Ukrainian Homes in London, Manchester and Bradford. In 1956 the financial system of UWA was reorganized. UWA retrained teachers aids for Ukrainian kindergartens. The English wives of Ukrainians were invited to join UWA.

Being a member of WFUWO, from the beginning, UWA sent a delegate to its World Congress in 1959 in New York City. The Congress resolutions encouraged UWA to widen its activity.

A need for an European Conference of member organizations was felt. UWA offered to act as hostess; and finally it was held November 14-17, 1963 in Nottingham.

The Ukrainian Women's Ass'n of Great Britain is now on the move. Its 26 Branches with 1,200 members are an asset in the framework of our members. At its 15th anniversary a booklet "Ukrainian Women in the Modern Age" was published.

Mrs. Anastasia Ostapiuk was re-elected President of UWA. The WFUWO's Vice-President in Europe, Mrs. Valentine Woropay, M.S. is also a member of UWA.

Committee of Journalists

The World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) founded in 1960 a Standing Committee of Women Journalists. All Ukrainian women writing in papers and magazines are now in its ranks. The Headquarters of the Committee is in Winnipeg, Manitoba, Canada where the president, Mrs. Stefanie Bubniuk is living.

The Committee of Journalists is informing its members through newsletters about its work and task.

FROM OUR PRESS CONFERENCE

After the WFUWO Press Conference, held in London, Nov. 18, 1963, its chairman, Mrs. Lubov Povrozyk, received the following letter from Lady Christian Hasketh, who presided:

November 19, 1963

Dear Mrs. Povrozyk:

I would like to congratulate you, and all other Ukrainians concerned in the success of last night's press conference. I found the three ladies' speeches most interesting and informative, and was very much impressed by the strength and unity of the Ukrainian Women's Movement all over the World.

Yours sincerely,

(Signed) Christian Hasketh

Study Days

The World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) marked in 1963 its 15th anniversary. On this occasion WFUWO arranged on Dec. 28, 29, 1963 in Philadelphia a Study Day session with "Ukrainian Woman of Today" as the main topic.

The Ukrainian woman was characterized through lectures about her civic, cultural, educational and economic life.

Literary Award

Miss Mary Beck, member of the City Council of Detroit, Mich., founded a Literary Award under the auspices of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO). An award has been granted every year since 1960 to women writers. The literary types open in the contest are: short story, youth story, reporting, memoirs and plays. The prize is \$100.00 for each of the two most outstanding works.

Your Home

By Emily Ostapchuk

Home decorating is a subject of great interest to women and I feel sure that many will welcome suggestions and ideas of how we can introduce Ukrainian folk art and adopt these motives in our modern home. From earliest time when people lived in primitive abodes and women strived to make them comfortable and attractive, to these modern mechanized times where we have undreamed of conveniences, they still try to make their homes more and more attractive and original.

Many influences affect home

decorating and influences of the Ukraine can make their place in many homes.

It is true many of us have already brought some treasures of the Ukraine into our home and through this medium my suggestions may assist you in using these treasures so that they may truly adorn your rooms with grace and good taste.

Because of the wealth of Ukrainian folklore, influenced undoubtedly by the beauty of the country itself, its history, its steppes and its mountains, its golden wheat fields, its lakes and

its rivers, we find rich motives in all the crafts, particularly hand embroidery, weaving, pottery and ceramics. All these can be beautifully adopted to our modern home of today.

In planning the forthcoming articles, I hope to bring to the notice of many, a few of the vast number of motives used in folk design and to show how these might inspire contemporary work.

Peasant design in itself is the result of tradition; one generation after another has modified or added to things already done. The tempo and finished character of peasant work was the outcome of a slower pace of living. Today we have less leisure, we cover greater distances, and lead more varied lives. We may seek inspiration from forms and motives used in the past and with the assistance of our creative ability, produce designs which are consistent with our personality, our nationality and the times in which we live.

The standard of folk art has not always been maintained at the highest levels. There may be many reasons for this, and one is the abuse of the exploitations of peasant art, or perhaps the fact that the designer becomes too far removed from the source of inspiration.

Folk art is of the soil, using for its basis common objects, birds, flowers, etc. A high percentage of embroidery design is geometric, perhaps because working in cross-stitch on a linen ground, geometric patterns are easily followed.

There is much inspiration to be found in folk motives. In this age of mass production, it would be well for the artists and designers who are trying to prove the artistic importance of good design, to bring to it something of the freshness, wealth and originality to be found in peasant art.

It is the sincere wish of this

Mantelpiece with Ukrainian ceramics

UNWLA Branch 78 Report

On Sunday, January 19, the recently established Branch 78 (Washington, D.C.) of the Ukrainian National Women's League of America held its first social function. "Prospora," the traditional Ukrainian Christmas Eve dinner, was given by the members in the parish house of Holy Family Ukrainian Catholic Church. The dinner was very well attended by members and friends of the League. The traditional dishes were tastefully prepared by many of the ladies themselves.

Mrs. Rose Siokalo, president, acted as mistress of ceremonies. Reverend Theodore Danusiar, pastor of Holy Family Ukrainian Catholic Church, gave the invocation. This was followed by the singing of perhaps the most famous of Ukrainian Christmas carols, "Boh Predvichny." The Prospora was then distributed and shared with all present by Mrs. Olena Kanda. Throughout the evening, greetings were extended by members and guests. Mrs. Myroslawa Skaskiw spoke in Ukrainian on the beautiful customs and traditions surrounding a Ukrainian Christmas celebration. For a brief moment, 9-year-old Peter Siokalo transformed the dining room into a Ukrainian home as many present recalled the traditional strewing of wheat with the words, "Sij sia, rodesia, zheto,

corner to be helpful in suggesting ways of applying Ukrainian peasant art in the modern home of today, although far removed from the source of its originality, but modified to lend itself to usefulness in every room of our home.

If you are a woman who wants her home to be a source of pride and delight to her, you can spin your own artistic web, and make it very beautiful indeed. Your home is the backdrop for your life, whether it be a villa or a room-apartment. It should be honestly your own — an expression of your own personality!

pshenecia i vsiaka pashnycia," which Peter so ably demonstrated. Miss Nadia O'Shea spoke in English on the beauty and significance of Ukrainian Christmas customs and traditions and the furthering and continuation of this inherited culture. Mrs. Halyna Warvariw, in expressing her best wishes to all, stressed the importance of keeping alive Ukrainian traditions, especially through our young people. Greetings were extended on behalf of numerous Washington Branches of our organizations. Among them, Mr. Bohdan Skaskiw, UCCA; Dr. George Starolsky, Obyednania; Dr. Theodore Zalucky, Providence Association; Mr. Vladimir Majewsky, Organization for the Defense of the Four Freedoms of Ukraine; Mr. Ostap Zeniuk, Ukrainian War Veterans. The Very Reverend Meletius Wojnar and Father Stepan Kirzecky extended their blessings and best wishes to the group for continued success. The event was closed with a prayer by Father Danusiar, after which all joined in singing the many beautiful Ukrainian Christmas carols. Later, Father Wojnar held an informal talk on his attendance at the Ecumenical Council in Rome, with a question and answer period following.

The time, effort, culinary art, and participation by all, made this first endeavor a truly successful one. It is hoped that this has been a beginning to a wider furtherance of educational, cultural, and traditional contributions on the part of the Ukrainian woman on the American scene.

Vera A. Dowhan

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

WOMEN IN POLITICS

The Detroit Regional Council of UNWLA, in Detroit, Mich., arranged for a reception on January 30, 1964 for college girl students of Ukrainian descent. The guest speaker was Councilwoman Mary Beck whose topic was "Women in Politics."

20 Years of OUR LIFE

The women's magazine OUR LIFE, published by the Ukrainian National Women's League of America, Inc., is featuring its 20th anniversary. This event is marked by numerous greetings of its readers as well as a popularity campaign. Our Life is published in Philadelphia, with Mrs. Lydia Burachynska as editor.

WFUWO is specially interested in having its first publicity page in this magazine. Its new page of WFUWO News is included in this issue.

Ukrainian Dishes

Poltava Cheese Pie (Vatroushka)

3 cups of flour
7/8 cups of butter
One-third cup of confectioners sugar
3 yolks
1/2 grated lemond rind, vanilla
1/2 teaspoon of baking soda

Mix the ingredients well, make dough and transfer to pie or cake tin. Bake at 350 degrees F until half done, add cheese filling. This is prepared by mixing a liberal one-half pound of cottage cheese with one-eighth cup of butter and about one-third cup of sugar. Cover with basket of strips of the dough left after making the crust. Return to oven and bake until done. (Courtesy Mrs. Zoya Plitas).

SMALL COOKBOOK

L. A. Kyjivska: Ukrainian
Borshch, Varenyky and
Other Dishes.

With recipes for soups, appetizers, meats and desserts.

PRICE \$1.00

Order at UNWLA Headquarters

ЗАЙЧИКІВ КОЖУШОК

Плига зайчик
По сніжку
І біленькім
Кожушку.
Білий зайчик
Білий сніг...
Тільки й видно
Слід від ніг...

А розтане
Весь сніжок —
Змінить зайчик
Кожушок:
Буде бігати
В ліску
У сіренькім
Кожушку.

Діма

ВЕСНА

Виріс перший весни брат —
Березень сочистий.
Вибігають діти з хат
На повітря чисте.

Огортає теплота,
Сніг останній тане,
Навкруги пташки летять,
Радісно співають.

Повернулись журавлі
Десь з країв далеких.
Появились на весні
Крилаті лелеки.

Закінчилася зима,
В ліс підемо скоро.
Дітки, в двір! Калюж нема!
Потанцюймо колом!

Нині сонце перший раз
Гріє так чудесно!
Славте, славте красний час —
Благодатну весну!

Панько Шквал

МАЛІ ГОРОДНИКИ

Весняне ясне сонечко
заглянуло в віконечко,
з садочка, із дитячого
виманює діток.

Виходимо з лопатами,
навчаємось копати ми,
і загребти, й розміряти
одинацять грядок.

Насіннячком засіємо,
росадою засадимо
пухкенькі та рівнесьенькі
одинацять грядок.

А потім поливаймо їх,
і пильно доглядаймо їх,
адже ж морквину з грядочки
ми любимо усі.

Ще й весело подумати:
як смачно будуть хруммати,
капустку будуть хруммати
стрибайчики — трусі.

Г. Чорнобицька

ВЕСНЯНА НОВИНА

Гей, у нас цікава новина в садку
Вже шпаки прилинули, сіли на дубку.
Стали раду радити, думати, гадати
Де гніздечко затишне їм побудувати.
Знав про це з Тарасиком дідусь наш
старий,

Взялися шпаківню лагодить мерщій.
Примостили високо на дереві там,
Не дістати пташечок їхнім ворогам.
Котику-смугастику, вгору не дерись!
До шпачків у хатку, прошу, не дивись!
Краще до стодоли потихеньку йди
Та зерно від мишок пильно стережи!
Весело та гарно в садку на весні,
Вже шпачки почали голосні пісні!

Н. Наркевич

ПОКЛІН ТАРАСОВІ

Тарас Шевченко

- ОСТАП: Будь ласка, брате, і скажи мені
Який це образ висить на стіні?
- ЗЕНКО: Приглянься добре, це портрет Шевченка,
Про нього нині нам казала ненька.
- ОЛЯ: Про нього в школі нам також казали,
Для нього ми з квіток вінець сплітали.
- ЗЕНКО: Він книгу віршів, що назвав „Кобзар“,
Лишив нам в спадщині — як княжий дар.
- ОЛЕГ: Шевченка вірші це немов перлини,
Скарб найдорожчий всеї України.
- ОЛЯ: Бажав він Україні щастя-долі,
За те літ десять жив в тяжкій неволі.
- ОЛЕГ: Сам цар велів його в Сибір загнати
І вірші боронив йому писати.
- ОСТАП: Яке ім'я його, хто знає з вас?
- ОЛЯ: Всі знаємо: Ім'я його — Тарас!
- ВСІ: Тарасе-батьку! Це від нас обіт:
Ми, діти, сповнимо Твій заповіт!
Засяє сонце нам і щезнуть тіні...
Поклін Тобі! І слава Україні!

Уляна Кравченко

А мед солодкий

Буває у холодний, сльотний вечір татко любить посидіти з дітьми у теплій кімнаті. Тоді діти звичайно просять:

— Татку, а просимо розказати нам, як то ви колись були такі малі, як ми, як жили, там, удома, в Україні!

Ну — і татко всміхається, курить люльку, та й розкаже:

— Треба вам, діти, знати, що я жив колись у малій місцевості, де було мало домів, мало людей. Це не було місто, а село. У моєму селі була невелика, на один поверх, школа, на дві учбові залі.

По однім боці цього будинку жив пан учитель, а по другім ми вчилися. Вхід до мешкання вчителя був із задньої сторони школи. Пан учитель, якого я добре пам'ятаю, часто приходив до нас у відвідини. Любив розмовляти з моїм татом про бджоли, бо і він, і мій тато, були пасічниками.

Одного разу, під час науки, вчителю було щось потрібне і він післав мене до свого мешкання про цю річ. Я обійшов школу довкола і зайшов до просторих сіней, що вели до мешкання. Тут я побачив незвичайну посудину: по середині сіней стояла висока, вузька бочка, з бляхи — така, що до неї витрясають мед. Вигляд бочки дуже мене зацікавив.

— Ану, подумав я, загляну, скільки то меду витряс пан учитель із воскових комірок бджіл!

І я, як стій, вхопився руками

краю бочки, став навшпиньки, бо був ще невеличкий та й насилу глибоко нахилився над бочкою. Я спостеріг, що меду було ще мало. — Ого, втішився, мій тато має більше!

І тільки я, хотів уже тихенько піднятися з-над бочки, коли ото, нагло „шурр“ — і — моя шапочка „гоп“ мені з голови та й упала в бочку, в мед.

Зі страху, що я зробив, я чистю розгубився! Простягнув руку вглиб бочки: — Ні! Ніяк не досягну! Що ж його робити? Не шапочки шкода, бо це дешевий, полотняний кашкетик із дашком, а страшно признатися вчителю. До того, я вже й так забарився. Та й мерщій побіг у клясу. Ні! Не мав я відваги сказати вчителю, що я зробив.

Під час науки я цілий час тремтів, щоб була учитель не пішов до своєї хати і не завважив, що я там накоїв. Але дарма! Все і так виявилось.

По науці вибігли ми всі з кляси, а пан учитель станув собі на порозі школи і дивився нам услід. Всі діти були або в шапочках, або в хустинках на голові, а я просто-волосий.

— Гей, Андрійку, — кликнув учитель, — а де твоя шапочка?

На цей оклик всі діти задержалися. А я, рад-не-рад, нога за ногою, зі спущеною вниз головою

вернувся і — крізь плач та сльози — у всьому вчителю признався.

— Зажди хвилинку, — сказав він — і пішов до свого мешкання. А один із моїх товаришів побіг за ним. І ось, за хвилинку, цей хлопчик вибіг до нас із моєю шапочкою в руці. Та він ніс її здалека від себе, обережно, немов те збите яйце, бож вона ціла була обліплена медом.

— Но, і що ви на це скажете? Ото цей дурник, замість віддати мені її до рук, „гоп“! та й засадив мені її на голову. А мед мені на чоло, на вуха, на ніс, на шию лише так і поплив: кап та кап...

— Ха, ха, ха! — засміялись школярі.

Я, мов опарений, здер з голови шапочку і вже хотів її кинути денебудь у рів. Мені стало дуже досадно, я став посміховищем. Та тут трапилось щось більш смішного. Хлопці вихопили мені з рук шапочку, та давай облизувати з неї мед. А смакували, цюкали, реготалися!

Я лишив їх при цьому, а сам побіг до потоку мити лице, голову, руки, боявся показатися батькові у такому вигляді.

Ця подія, розуміється, не втаїлась. Ціле село довідалось і сміялось з неї. А й не один жартома дразнив мене, питаючи: — А мід солодкий був?

Отаку то пригоду мав татко, цікаву і смішну, тому діти ще довго її згадували.

А мед мені на чоло, на вуха, на ніс лиш так поплив...

ЗАСПІВАЙМО ГУРТОМ

Тобі, чудова Україно,
Тобі, велика Батьківщино,
І на далекій чужині —
І у далекій стороні
Тобі складаємо пісні.

За тебе молимося Богу,
Для тебе йдем єдино в ногу,
Тебе нікому не дамó —
Бо ми тобою живемó.

Від української дитини
Прийми привіта, Україно,
І слово радісне приймай:
Завжди,
Завжди з тобою ми!

Леонід Полтава

Вітаємо!

Оце вже третя наша округа представляє нам новоприєднаних членок у 1963 році. Радіємо тим, що наше членство в окрузі Ньюарку збільшується і вітаємо їх у наших рядах.

До округи Філадельфії (42 нові членки) і Нью-Йорку (38 нових членок) слід додати ще список 59 Відділу в Балтиморі і 35 Відділу в Озон Парку, що спізнались на реченець. Ми подамо їх додатково, коли вже привітаємо членок інших округ.

А тепер пригляньмося нашим новим посестрам в окрузі Ньюарку!

24 ВІДДІЛ, ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.:

Анна Богач
Іванна Крат
Марія Петришин

28 ВІДДІЛ, НЬЮАРК, Н. ДЖ.

Марія Бурак
Варвара Зайцев
Лідія Рубчак
Наталія Шараневич

61 ВІДДІЛ, ВИПАНИ, Н. ДЖ.:

Катерина Білянич
Марія Грицков'ян

67 ВІДДІЛ, ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.:

Параскева Дзьоба
Василина Онуляк
Єва Рилик

ЕКЗЕКУТИВА СУА

ПО Д Я К А

Сердечну подяку складаю всім членкам 43 Відділу СУА, що відвідали мене в шпиталі і в хаті після нещасливого випадку, а також щиро дякую за гарний подарунок, що принесли мені членки Управи пл. Федак і Соневицька.

Зокрема дякую голові п-ні Осипі Грабовенській, яка майже кожного дня, бодай на кілька хвилин, зайшла до мене, щоб трохи підкріпити мене на душі своїми щирими словами.

Дякую також за пожертви на Служби Божі, за квіти, солодощі та картки.

Нехай ласкавий Господь усіх має у Своїй опіці й охоронить усіх від несподіваного нещастя.

Не маючи змоги всім подякувати особисто, складаю 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Ольга Стулковська, Філадельфія

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

Дня 1. лютого 1964 відбулась у Нью-Йорку Наукова Конференція, присвячена 50-літтю з дня смерті Лесі Українки, яку влаштувало Наукове Т-во ім. Шевченка спільно зі Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), при співпраці Окр. Ради СУА й Відділу Українського Золотого Хреста в Нью-Йорку. В програмі були доповіді д-р Софії Карпінської „Драматична творчість Лесі Українки в світлі чужомовної критики“, мгр. Ірини Пеленської „Прометеїзм Лесі Українки“ і мгр. Лесі Храпливої „Виховні проблеми у творчості Лесі Українки“. Конференцію відкрив проф. д-р Василь Лев, директор Філологічної Секції НТШ.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Вельмишановній голові СУА п-ні Олені Лотоцькій, членкам Головної Управи СУА, Окружній Раді СУА у Філадельфії, Відділам і дорогим членкам нашого 43 Відділу СУА і їхнім родинам, усім нашим приятелям, що віддержують нас у нашій праці шлемо сердечні побажання і кличемо

Х Р И С Т О С В О С К Р Е С !

43. ВІДДІЛ СУА У ФІЛАДЕЛФІЇ

Наші пляни

Ми увійшли в ювілейний рік „Нашого Життя“. Зустріли це 20-ліття з великою радістю й почуттям гордості за наш цінний журнал, що здобув собі признання серед усіх кругів нашого громадянства. Щира подяка належить Союзіві Українок Америки за його безнастанне піклування, щоб Наше Життя поставити на висоті його звадзнь.

**

Нашим першим завданням у ювілейному році є — побільшити Наше Життя до постійних 40 сторінок. Дорогу до цього відкриє нам ювілейний змаг, якого кличем є — **кожна читачка повинна здобути одну нову передплатницю у цьому році.** Це не так важко досягнути! Сумою наших зусиль дістанемо матеріальні засоби, що дозволять нам при дотеперішній передплаті 5 дол. побільшити число. Подумаймо над цим і зробимо цей дарунок самі собі!

**

Пресовий фонд — це велика допомога кожному видавництву. Чужі журнали користуються рекламою, якої в нас майже немає. Її повинні ми заступити жертвами на пресфонд, а ми нераз забуваємо про те, жертвуючи щедро на інші цілі. Нехай не буде Відділу СУА, що не зложив би даток на пресовий фонд Нашого Життя в його ювілейному році!

**

Надсилаймо **щирі побажання** до Нашого Життя, щоб дати вияв наших почувань у ювілейному році! **Обдаруймо передплатою Нашого Життя** всіх наших приятелів, щоб і вони стали прихильниками нашого журналу. Допоможіть у цьому ювілейному році простелити **кращий шлях** для нашого журналу!

Вітаємо Наше Життя! Щастя Боже, у дальшій праці!

Осипа Грабовенська
Пресова реф. Гол. Управи

ШИКАГО, ІЛЛ.

Із діяльності Окр. Ради СУА

Уже 7. грудня 1963 Управа, як і минулого року, започаткувала свою діяльність спільним обідом. Організуванням тієї зустрічі зайнялась п-ні Л. Шандра, орг. референтка. На обід прибули членки майже всіх Відділів і запрошені гості. Але найбільшою приємністю для всіх було прибуття п-ні Анастасії Вокер із Дітройту, містоголови Гол. Управи. Між приятельними бачилося п-ні Гульчій, відому громадську діячку і других. Не було цього року містоголови п-ні Марії Яримович, що перебувала в лікарні й яку постановлено привітати від учасниць Зустрічі.

П-ні Л. Балабан, голова Окр. Ради, привітала щиро п-ні Вокер, членок і гостей та вручила квітку нашій гості. Цей гарний жест викликав відразу теплу й щирю атмосферу. Після смачного обіду промовляла п-ні Вокер. Темою її доповіді було „Внутрішні і зовнішні зв'язки СУА“. Вона підкреслила першорядну роль жінки у громадському житті. Дарма, що в неї великі обов'язки матері, дружини, господині! Проте вона й мусить бути громадянкою і діяти в громаді своєю ніжністю і бистрістю. Вона має стати громадським лікарем і гоїти рани там, де вони є. У зовнішніх зв'язках роля жінки ще більша. Двері для нас відкриті у світ і тому жінка має нагоду всюди зв'язки розвинути. А саме — через Ген. Федерацію Жіночих Клубів, Національну Раду Жінок Америки, Т-во Жінок-Універсанток, Міжнар. Круглий Стіл (звісно, в деяких ділянках). Ми повинні бути в американських організаціях, бо там наша велика місія довести туди правду про Україну. До такої роботи потрібне нам молоде жіноче покоління, виховане вже тут. Стараймося захопити його нашими ідеями і спрямувати на цю дорогу. Тоді наша робота буде повна і добре виконана. Свою змістовну і переконливо виголошену промову п-ні Вокер закінчила словами: „Тяжко для Батьківщини жити, тяжче для неї вмирати, але найтяжче для неї працювати і за неї терпіти“.

Пані голова подякувала за цю чу-

дову „китицю думок“. Слідувала коротка дискусія.

Приємно було провести ці хвилини спільної зустрічі, де сиділи поруч себе старші заслужені членки СУА і цілком молоді жінки. І прийшло на думку питання, чи справді маємо причину боятися за наше молоде покоління? Чи таке недовір'я не знеохочує нашої молоді? Треба в тому напрямі більше прикладу дії, ніж слів.

Всі приятельні розходилися з почуттям задоволення і добре виконаного діла.

Софія Крупкова
пресова референтка
Окр. Ради

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Звіт із діяльності

Дня 8. грудня 1963 відбулась у нашому Відділі дуже мила товариська зустріч. Рівночасно відсвяткували ми врочисто аж кілька подій. Перше — привітали ми нашу дорогу й незаступну голову п-ні Катерину Пелешок, яка, відбувши важку операцію, щасливо повернулась знов до нас. При гарно заставлених столах зібрались майже всі членки Відділу. Містоголова п-ні Куровицька привітала голову в імені цілого Відділу та вручила їй гарний подарунок, а саме — вишивану подушку, а члени відспівали „многая літа“. Пані голова, зворушена до сліз, подякувала за цю милу несподіванку та пожертвувала разом із чоловіком 25 дол. на потреби Відділу. Потім ще чекала несподіванка й інших членок Відділу, а саме пп. Лешко і Баран, що їх привітано з нагоди 25-ліття подружнього життя та відзначено спеціально на ту ціль приладженими відзнаками. Накінець привітано теж ново-одружену членку Відділу п-ні З. Костюк, що цього літа вийшла заміж. Як шлюбний дарунок вручено їй вишиваний альбом. Усім трьом парам відспівано „многая літа!“.

П-ні Сливка, як добра знайома п-ва Лешків ще з краю, прочитала дуже гарний спогад про них. Зворушені милым прийняттям ювілятки та чоловік п-ні Баран щиро подякували за несподіванку та зложили на потреби Відділу від себе датки, а саме п-во

Лешки 50 дол., а п-во Барани 35 дол. Слідувала смачно приладжена вечеря, яку приладила господарська референтка п-ні Папуга з іншими членками. Слід зазначити, що ще перед прийняттям, на зборах Відділу п-ні М. Феник у 10-ту річницю свого автомобільового випадку та щасливого виходу з нього пожертвувала на потреби Відділу 25 дол., та на СФУЖО теж 25 дол., чим дала приклад до наслідування. Під час вечері присутні подякували їй оплесками та відспіванням „многая літа!“.

Довго ще гуторили присутні та співали пісень при супроводі п-ні Л. Котлярчук, культ.-освітньої референтки. У щиросердечній атмосфері закінчено цей вечір.

Л. М.

Річні збори 1 Відділу СУА

Дата: 21. грудня 1963.

Збори відкрила голова Відділу п-ні Катерина Пелешок молитвою.

Президія зборів: п-ні Іванна Бенцаль, голова, п-ні М. Лозинська, секретарка.

Протокол із попередніх річних зборів відчитала п-ні Т. Зимна.

Звіти Управи зложили: п-ні К. Пелешок, голова, п-ні О. Куровицька, містоголова, п-ні Т. Зимна, рек. секретарка, п-ні Л. Гой, кор. секретарка, п-ні А. Кумфорт, касієрка, і референтки: п-ні М. Сирота, організаційна, п-ні Л. Котлярчук, культ.-освітня, п-ні С. Лешко, сусп. опіки, п-ні К. Папуга, господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбував правильно щомісячні сходини. Прибуло 6 нових членок. Відділ із радістю відмітив відзначення своєї голови п-ні Пелешок, яку обрано головою Комітету Об'єднаних Організацій міста Нью Йорку.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На ширших сходах Відділу відчитано ряд доповідей (22. січня, Леся Українка й інші), що їх зладила культурно-освітня референтка. Особливо доповіддю відзначено 15-ліття СФУЖО. Влаштовано Свято Матері для членок і запрошених гостей та відзначено 25-ліття подружнього життя чотирьох членок та однієї новоодруженої. Про це вже була згадка в журналі. Крім того Відділ брав участь у всіх починах Окр. Ради, як Вишиваних Вечерниць, Балі Градуантів і т. д.

в) Суспільна опіка: Відділ опікується бабусею й сиротинцем за океаном, дальше щомісяця висилає для НТШ у

Сарселі 10 дол. Одній потребуючій вислав одноразову допомогу. Пожертвував на фонд ім. К. Гардецької, на книжку К. Малицької та на Енциклопедію Українознавства.

г) Виховна: Членки між собою зібрали більшу суму на Пластове Джемборі у Греції.

г) Господарська: При всіх імпрезах Відділу був уладжений смачний буфет.

д) Фінансова: Каса Відділу виказує 1,265.06 дол. у приходах, а 1,150.84 дол. у розходах.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні М. Головей ствердила, що книги ведені в найкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Катерина Пелешок, голова, п-ні Осипа Куровицька, містогорова, п-ні Тетяна Зимна, рек. секретарка, п-ні Леся Гой, кор. секретарка, п-ні Анна Кумфорт, фін. секретарка. Референтками стали: п-ні Марія Мотиль організаційною, п-ні Лідія Котлярчук культ.-освітньою, п-ні Стефа Лешко сусп. опіки, п-ні Ярослава Сулжинська імпрезовою і виховною, п-ні Марія Лозинська пресовою, п-ні Катерина Палуга господарською.

Контр. Комісія: п-ні Марія Головей, голова, пп. Марія Сирота і Марія Савицька, члени.

М. Лозинська
пресова референтка

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Свят-Андріївський Вечір 10 Відд. СУА

Традиційний Свят-Андріївський Вечір, що відбувся 8. грудня 1963 року, пройшов із надзвичайним успіхом. При переповненій залі, своїм успіхом побив усі дотеперішні рекорди й сміливі сподівання.

Вечір відкрила голова 10-го Відділу п-ні Наталія Лопатинська, вітаючи численно зібраних гостей.

На програму Вечора склались:

1. Легка й погідна сатира на національно-громадські теми, укладу і виконання артистки Оксани Рудакевич.

2. Монологи у виконанні артиста Яр. Пінота-Рудакевича і письменника-гумориста Миколи Понеділка.

3. Пісеньки у виконанні артистки Лізи Шашаровської-Чепіль.

4. Танкові виступи: дует Ірини Мельник і Марти Луцишин, та танкове тріо цих же танцюристок із Володимиром Кононенком.

5. Кульмінаційна точка програми — сценка „Баба ворожка“, у виконанні артисток О. Рудакевич і Л. Чепіль.

Хоч поодиноких точок програми було 14, то вони проходили жваво з помітним успіхом.

Ведення цілої програми артисткою О. Рудакевич і виконання нею поодиноких точок, до яких тексти сама уложила, було на високо-мистецькому рівні, підкреслене знаменитою мімікою й жестами. Її сатира, подана з наголосом на естетичний бік. У погідний, не з'їдливиий спосіб, відмічено деякі недомогання нашого побуту і громадського життя. Прихована в гуморі й сатири виховна ціль, просувається дискретно.

У знаменитій сцені з бабою-ворожкою (арт. О. Рудакевич) і сільською дівчиною (арт. Л. Чепіль), свого роду діалогу, майстерно зачеплено ряд питань і побажань української спільноти на еміграції, а у Філадельфії зокрема. У цій сцені обидві артистки попросту незрівняні. Їх гра викликає сальви сміху і щире захоплення влучними дотепами.

Монологи арт. Я. Пінота-Рудакевича і письменника М. Понеділка викликали подив до актуального гумору. Артист Яр. П.-Рудакевич виявився майстром, що зуміє з буденних подій, ось таких, як у „Фрі-кавтрі“, вичарувати своєрідний природний гумор. Письменник-гуморист М. Понеділок пополнив публіку в монологах із власних нарисів, виголошених по-мистецьки.

Пісеньки арт. Лізи Чепіль, у блискучому виконанні, навівали на слухачів милі спогади про Львів і давні тріумфи Українського Театру в тому місті.

Виступ танцюристок Ір. Мельник та М. Луцишин (які мають балетний вишкіл), а відтак тріо з п. В. Кононенком було на високо-мистецькому рівні.

А весь Вечір, що мав національно-українське спрямування, мав надзвичайно приємну атмосферу.

На закінчення вручено паням-артисткам квіти, а голова п-ні Лопатинська подякувала всім виконавцям за їхній труд і попрощала публіку.

А ми, членки 10 Відділу СУА, вітаємо у своєму крузі нашу членку п-ні Оксану, не лиш як талановиту артистку, але й як авторку гумористичної сатири, з її успіхом та бажано й свіжих сил і витривалости да дальшої праці. Щастя, Боже!

Олена Цегельська
пресова референтка

МАЯМІ, ФЛОРИДА

Андріївський вечір 17 Відділу СУА

Дня 14. грудня м. р. наш Відділ улаштував зараз після своїх Річних Зборів Андріївський вечір. Була це перша весела імпреза з традиційними ворожбами, відливанням воску та різними товариськими забавами. Завданням цього вечора було пригадати нашому старшому громадянству прадідні традиції та перенести їх думками в рідний край, а молодому поколінню показати та розказати про звичаї та красу наших обрядів, які традиційно відбувались кожного року там, — на рідних землях. Найголовнішим завданням цього вечора було теж приєднати молодь до нашого гурту, та дати їй кілька хвилин правдивої розваги в рідному оточенні.

Вечір відкрила голова Відділу п-ні Л. Візняк. Вона щиро привітала зібраних гостей і коротким словом розказала про значення Андріївського вечора та потребу продовжувати його традиції. Зараз після того засіли зібрані гості за гарно прикрашені квітами столи і почали споживати смачні, традиційні страви, приготовані нашими членками.

Після вечері слідувала коротка програма. П-ні О. Подубинська розказала в своєму слові про Андріївські звичаї на Київщині, а п-ні С. Грицько, почесна членка СУА, дала короткий начерк про Андріївські звичаї на галицькому Поділлі. П-ні А. Рій розказала, як андріївська ворожба сповнилась їй, бо таки того самого року вийшла заміж. Ще довго забавлялось товариство співами та гутіркою про давні добрі, незбутні, часи на рідних землях.

Е. Остап'юк
культ.-осв. реф. Відділу

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Щедрий Вечір 20 Відділу СУА

З передсмаком святочного настрою спішили всі на щорічну Різдвяну імпрезу 20 Відділу СУА. Це ж бо вже 14-тий раз Відділ гуртує членство та їх родини за святочним столом!

Свят-Вечірню гостину відкрила голова Відділу п-ні Михайлина Чайковська, запрошуючи о. крилошанина Р. Лободича провести молитву. По молитві передала провід вечора у руки містоголови п-ні Володимир Ценко. На початку п-ні „товстмастер“ привітала присутніх отців духовних, про-

мовивши до кожного з них, а саме — о. Р. Лободича, о. В. Головінського і о. М. Харини, текстом окремої колядки. Потім членки Відділу подали наші традиційні страви.

Слідувало слово о. Романа Лободича, що обіймало спогад про Свят-Вечір у палаті на Святоюрській горі у Львові та останнє Водосвяття у 1944 році там же. Присутні перенеслися думками у ті далекі часи, коли на Святоюрській горі ще жив великий Митрополит Андрей.

Потім розпочалась святочна програма. Її започаткували святочним віршом тріо — Ліза Чепіль та Оксана й Ярослав Рудакевичі, вітаючи всю громаду зі святами. Слідувала деклямація „Моливні“ Т. Шевченка у виконанні п-ні Клявдії Кемпе-Гош, що впровадила присутніх у поважний настрій. Далі членка Відділу п-ні Лідія Бульба випровадила „Вертеп“ учнів школи св. Отця Миколая. Його відіграли учні — Ю. Левицький, Р. Сілецький, Я. Гречка, Ю. Карпін, С. Боднар, Д. і Є. Караман, П. Мудрик, А. Скальчук, Ю. Книш, А. Козак, З. Семків, Л. Нич, І. Ратич, В. Казанівський. Приємно ствердити, що традиція вертепу закріплюється по наших школах.

Дальшою точкою програми були — виступи п-ні Вероніки Цегельської та вище згаданого тріо артистів. П-ні В. Цегельська відспівала кілька колядок при супроводі своєї дочки Олі. Це впровадило залу у святочний настрій. Артистки Ліза Чепіль і Оксана Рудакевич відіграли майстерно сценку в ролях, оперту на словах Шевченкової „Тополі“, а достосовану до місцевих умовин. Слідував монолог Ярослава Рудакевича, що зірвав бурю оплесків. Спеціально для цього Вечора уложеними щедрівками Ліза Чепіль і Оксана Рудакевич закінчили програму.

Треба зазначити, що п-ні Оксана Рудакевич знов спробувала свого сатиричного пера й наповнила програму своїм незлобним гумором. Монологи Ярослава Пінота-Рудакевича, як звичайно, були знамениті. А Ліза Чепіль надала програмі особливого чару.

Подякою для виконавців і публіки п-ні Ценко закрила це приємне свято.

Присутня

ЧИ ВИ ВЖЕ ПРИВЕЛИ ЧЛЕНКУ ДО ВАШОГО ВІДДІЛУ СУА?

ШИКАГО, ІЛЛ.

Відгуки „Вишиваних Вечерниць“ 22-го Відділу СУА

Національний стрій кожної країни (якщо йдеться про щоденне вживання) належить уже до минулого. До щоденного вжитку вдягають сучасні жінки зразки інтернаціонального, модерного характеру, а народній стрій вдягають на різні виступи, коли треба заманіфестувати свою національну приналежність.

Життя на еміграції, поза межами Батьківщини, викликає тугу за рідною

П-ні Дарія Сокологорська у жовтій квітчастій сукні, вишиваній квітчастим узором.

Mrs. Daria Sokolohorska won first prize at the Embroidery Ball in Chicago for her embroidered dress

вишивкою і наше жіноцтво старається приміняти її мотиви до сучасного вбрання. Поштовхом до поширення нашої прегарної вишивки та примінення її до модерного одягу стали Вишивані Вечерниці, які в деяких Відділах СУА відбуваються кожного року та є іспитом уміння й смаку української сучасної жінки.

В ділянці модерного примінювання вишивок треба як найдокладніше опиратись на клясичних зразках. Вони втворені талановитими одиницями й освячені зусиллями поколінь. Тому з якнайбільшою дбайливістю треба ставитися до цієї справи, бо тільки тоді, коли наш одяг не буде разити добо-

ром красок і буде найточніше зберігати засади народньої ноші та й узагалі примінення вишивки буде стояти на висоті, осягнемо ціль!

22 Відділ СУА, маючи на меті піддержувати любов та зацікавлення народнім мистецтвом, улаштовує щороку вишивані Вечерниці. В рамках застави відбувається змаг за найкращі вишивані одяги, за які призначаються вартісні нагороди. На останніх Вишиваних Вечерницях першу нагороду здобула п-ні Дарія Сокологорська за „коктейну“ сукню з золотої криви, прикрашену полтавською вишивкою.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Свят-Вечір 23 Відділу СУА

Дня 5. січня, о год. 3-ій по полудні, членки і гості заповнили залу Укр. Нар. Лому. Свято відкрила голова п-ні М. Ясінська, привітала о. монсіньйора М. Бохневича, о. Ярмака, о. Трешневського й усіх гостей. Слідувала доповідь п-ні Анастасії Королишин, яка пояснила стародавні обряди і звичаї, що їх створили ще наші прадіди, а їх зберегли членки СУА в наших організаціях на вільній землі Вашингтона. Потім виставлено сценку „Свят-Вечір в Україні“, пера п-ні Катерини Хом'як. На сцені, прикрашеній ялинкою й традиційно накритим столом, виступили: п-ні М. Честух у ролі мами, п. В. Терлецький у ролі батька і їх діти Анна й Роман Терлецькі та Юрій Ніновський. Виступали пастирі з колядками, себто діти з Рідної Школи — Б. Ковалишин, І. Сайленіс, Н. Федак, Н. Орлик, Н. Молдавець, М. Мікуш, О. Рибак, Р. Кузьо. В ролі трьох царів були: Т. Ковч, Л. Мокрий, І. Полянський та зіздар М. Собашко.

Опісля видано традиційну вечерю, що її зладив комітет підприємств із п-ні П. Боднар на чолі. О. монс. Бохневич провів молитву, а по вечері п-ні Ясінська попросила отців духовних до слова. У гарно виголошених промовах вони з'ясували значення і працю членок та підкреслили співпрацю 23 Відділу з церквою і школою. Пані голова подякувала отцям духовним за таке примінення. Далі промовила до слова п-ні А. Вокер, голову Окр. Ради та п-ні Марію Квітківську, містоголову СФУЖО і голову Укр. Зол. Хреста. Далі промовили від 5 Відділу п-ні Ф. Сіділо, від 26 Відділу п-ні М. Березанська і голова Рідної Школи п-ні О. Перецька.

Вкінці голова п-ні Ясінська подякувала всім виконавцям, комітетові підприємств і його голові п-ні Боднар, паням Гардій і Назаркевич за смачні пампушки, а також п. Боднарові, що все довозив, що було потрібне та всім, що причинились до цього свята. Проведена збірка дала 49.50 дол. на сироти. При кінці подякувала п. Рогатинському, що спонзорував лютючки.

Колядою „Бог Предвічний“ закінчено це свято.

Ксеня Палер

ДІТРОИТ, МИШ.

Свят-Вечір 26 Відділу СУА

Отці Василяни проголосили його кілька разів у церкві, два рази на своїй радіо-годині, а до того день 29 грудня 1963 був погідний, гарний, — то й успіх був запевнений. Гостей прибуло до 400 осіб. Наш Відділ має вже довголітній досвід, як улаштувати це родинне свято. Справою кухні зайнялася п-ні Марія Бортник, що вив'язалася дуже добре, мимо своїх 73 літ, із приготування свят-вечірніх страв. Їй помагали членки Комітету підприємств. Вбиранням столів зайнялася п-ні Катерина Кобаса, а їй помагали членки пп. Марія Явна, Михайлина Шандак і Анна Ганиш. При головному столі сиділи Отці Василяни. Перед спожиттям Свят-Вечері шкільні діти відіграли сценку „Люби ближнього свого, як себе самого“, яку уложила і вивчила з ними вчителька п-ні Ольга Михалович. Українську хату гарно прибрали килимами пп. Катерина Яремчук, Ольга Мухній і Марія Васько. В цій сценці показано, якою гостинною є українська родина. Вона приймає до себе сирітку-дівчинку і трьох українських повстанців на Свят-Вечір. Дуже вдячну роллю мами мала п-ні Ольга Мухній, що цю роллю дуже гарно віддала, а своїм милозвучним голосом полонила слухачів. Роллю батька знаменито відіграв п. Андрій Хрін. У тій сценці виступало 32 дітей із парохіяльної школи і дві старші особи. За велику працю вчительки п-ні О. Михалович ми широко їй вдячні; великою помішницею в тій сценці була п-ні Катерина Яремчук. Виступали колядники, 12 янголів, три царі, Ірод, Коза-Дереза і два ведмедики. По закінченні сценки голова п-ні Марія Бережанська попросила о. Ігумена, щоб провів молитву; колядою „Бог Предвічний“ зачато Свят-Вечерю. До столів доносили молодші членки, страви були смач-

ні й обильно їх подавали. О. Ігумен сказав, що його мило вражає, що до столів засіло три генерації як одна родина. О. д-р Гавліч переплітав свою промову дотепами. Голова представила представниць інших організацій, які були присутні, подякувала Отцям, гостям і виконавцям програми, а особливо п-ні М. Бортник і тим усім, що причинилися до успіху Свят-Вечора. Колядою „Бог Предвічний“ закінчено це родинне свято.

Ст. Заплітна, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Свят-Вечір 42 Відділу СУА

Дня 5. січня 1964 зійшлися членки і гості у Домі СУА. Свято відкрила п-ні Марія Пашук, голова Відділу і передала провід Свят-Вечора п-ні Олені Лотоцькій. П-ні голова Централі провела молитву і запросила присутніх до смачно приладжених страв, що їх членки приготували.

Коли присутні спожили борщ, голубці, вареники й кутю, пані голова покликкала до слова д-ра Миколу Ценка, голову Філії Укр. Христ. Руху та радного „Прсвидіння“. Він пригадав значення нашої Різдвяної традиції та подякував членкам за гарне відношення до бл. п. Кекилії Гардецької, що була його тещою і членкою Відділу. До його слів нав'язала пані голова, вказуючи на значення організованого жіночого гурта. Незавно тому засновано новий Відділ СУА у Вашингтоні, а тепер заповідається засновання такою у Бостоні, Масс.

Слідувала невеличка програма. П-ні Вероніка Цегельська, голова Окр. Ради СУА, відспівала при супроводі своєї дочки Олі кілька коляд. Майстерно виконані колядки промовили до слухачів і зараз же наша співачка заїнтонувала дальші, що їх збірно проспівали присутні: „Во Вифлеємі“ і „Бог Предвічний“. З черги п-ні Л. Буррачинська відчитала спогад про Різдвяні звичаї Гуцульщини пера бл. п. Кекилії Гардецької, що колись була членкою цього Відділу. З зацікавленням членки прослухали отих відмінних від інших околищ обрядів.

Співом колядок закінчилась ця Різдвяна зустріч, що залишила погідний настрій та розворушила багато спогадів.

Пресова референтка

Жертуйте на пам'ятник Тараса Шевченка у Вашингтоні!

Річні збори 43 Відділу СУА

Дата: 16. січня 1964.

Збори відкрила голова п-ні О. Грабовенська молитвою, привітавши голову Централі п-ні О. Лотоцьку.

Президія: п-ні Олена Лотоцька, голова, п-ні Стефанія Бернадин, секретарка.

Протокол із торічних зборів відчитала п-ні Анна Суха.

Звіти Управи зложили: п-ні О. Грабовенська, голова, п-ні Анна Суха, секретарка, п-ні Марія Татарська, касієрка і референтки: пп. Наталя Перфецька і Ніна Карпинич організаційні, пп. Анна Богачевська і Марія Процик, виховні, пп. Мирослава Паладій і Іванна Осідач, культ.-освітні, пп. Марія Євсєвська і Слава Оранська, імпрезові, пп. Стефанія Соневицька і Леонія Федак, сусп. опіки, пп. Євгенія Капій, Ірина Райнер, Анна Ющишин, господарські, п-ні Осипа Грабовенська, пресова.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відбулось 10 ширших сходин та 11 засідань Управи. Відділ начислює 128 членок, веде денник приявних на місячних зборах, хроніку й архів. Членство повідомлене при допомозі 12 районових. До Відділу прибуло 57 листів (між ними листи від Митрополита Кир Йосифа й Архиепископа Кир Івана), а вислано 35 листів. Відділ є членом УККА, ЗУАДКомітету та тісно співпрацює з Окр. Радою СУА.

б) Культ.-освітня: На ширших сходинах членок були виголошені такі доповіді: „Денаціоналізація укр. молоді“ (проф. М. Остап'як), „Великодні спогади“ (п-ні Н. Лужницька), „Плекання краси“ (косм. п-ні Є. Янківська), „Вселенський Собор“ (д-р Гр. Лужницький), „Органічне життя на землі“ (д-р І. Олексинин), „Спогад про Олену Пчілку, патронку Відділу“ (п-ні Ізидора Борисова), „Листопадські спомини“ (п-ні Ярослава Острук), „Політичні події у світі й Україні“ (д-р П. Мірчук), „Різдво в Україні“ (п-ні Н. Лужницька). Крім того влаштовано з великим успіхом авторський вечір Миколи Понеділка. Для збереження традицій влаштовано Свячене з Великодньою програмою, що вже було обговорена в нашому журналі. При культ.-освітній секції прикріплений вокальний Октет нашого Відділу під керівництвом проф. І. Чумової, яка підготує теж і молодечий квартет. „Наше Життя“ передплачує 108 членок.

в) Імпрезова: Наш Октет, що існує

вже 4 роки, є основою всіх імпрез, що їх Відділ влаштовує. Брав участь у „Запустах“, про що вже була згадка в журналі. Відновлено традицію Перкалевих Вечерниць у травні, де в програмі виступили молоді виконавці. Зорганізовано дві прогульки, одну до Вашингтону, а другу до Нью-Йорку, що являються великим організаційно-товариським засобом. Вишивані Вечерниці в 1963 р. були поправді атракцією нашої імпрезової діяльності та притягнули багато молоді. Наш традиційний Веселий Вечір у листопаді, що ми назвали „Сміх на продаж“, мав надзвичайний успіх завдяки різноманітній програмі, в яку входили дві сатири з недавнього проведеного Конкурсу СУА. Також відбулося спільно з 11 Відділом із Трентону „Печення картоплі“ в Черчу, як товариська зустріч із невимушеною програмою і смачною печеною картоплею, що стягнула також членство з інших Відділів СУА. Окрім того наш Октет брав участь у загальній Шевченківській академії, виконуючи „Гамалію“ під муз. керівництвом проф. А. Жилавої і в товариській зустрічі нашої округи з нагоди іменин п-ні О. Лотоцької.

г) Виховна: Дитяча світличка нашого Відділу існує вже 4 роки і здобула собі довір'я та признання батьків і громади. Є записаних 35 дітей, навчання провадить п-ні Марія Синейко. Світличка відбувається двічі в тиждень. У програмі покладений натиск на національне виховання, але не забувається при цьому й розвитку природних талантів, що їх виявляють діти. В програмі Світлички є теж влаштування імпрез. Відбулася „Градуація учнів“ (у 1963 р. покінчило її 22 дітей) та гостина св. Отця Миколая, що були зреферовані в журналі. Третя імпреза — Ялинка, справді дитяче свято, що дає змогу і батькам, і дітям у родинній атмосфері пережити містерію народження Христа. Крім того Світличка відбула дві дитячі забави з програмою, а діти відбули три природницькі прогульки. Світличка приміщується в Домі СУА і має повне устаткування для навчання. Всі імпрези підготував вчителька п-ні Синейко, а п'єски для Світлички пише письменниця Іванна Савицька. Опіку над Світличкою мають виховні референтки Відділу.

г) Суспільна опіка: Ця ділянка праці у нашому Відділі широко налагоджена. Вона спрямована в першу чергу на моральну й матеріальну поміч нашим

членкам. Уже кілька років підтримуємо 3 „бабусі“ і двом із них передплачуємо Наше Життя. Українцям у Польщі вислано 9 пачок (понад 300 фунтів) уживаного одягу. На терені Відділу працюємо в таких напрямках: 1. відвідуємо хворих у шпиталях і вдома з подарунками (17 відвідин); 2. уділюємо фінансову допомогу, коли заходить потреба; 3. відвідуємо наших членок по народженні дитинки з подарунком для малючка (3 відвідин); 4. Служби Божі за хворих і померлих (5 членок).

Влаштовано поминки по смерті членки бл. п. Євстахії Іваш. Запроваджено льотерію на місячних сходинах Відділу, що дає прибуток на суспільну опіку.

У цьому році видало 480 дол. на суспільну опіку.

д) Зв'язки: Відділ удержує тісний зв'язок з усіма Відділами у Філадельфії, підтримує всі почини Окр. Ради, має свою представництво у Відділі УККА. Дальше вдержує зв'язки з іншими громадськими установами, відвідуючи їх свята, ювілеї тощо.

е) Господарська: На місячних сходинах подається чай і солодке при естетично застелених столах, що дуже підтримує товариський настрій. Усі наші імпрези відомі зі смачних буфетів. Допомогаємо також в імпрезах Окр. Ради чи Централі СУА. Прихід із чаю 72 дол. пішов на суспільну опіку. На бажання членок відбувся показ декорування м'ясива й печива, що його провела п-ні І. Кашубинська (50 учасниць).

е) Нар. мистецтва: Відділ організував курс кераміки, що його провадить п-ні Марія Татарська.

е) Пресова: Цій ділянці присвячуємо належну увагу. Про діяльність Відділу звітуємо в нашому журналі, в „Америчці“ і „Свободі“. Всі дописи було 20 у 1963 році.

ж) Фінанси: Відділ має плянову господарку і збалансований бюджет. Річний оборот виносив 5,250 дол. На громадські цілі видано 500 дол.

Звіт голови: П-ні О. Грабовенська стверджує безнастанний ріст Відділу, а через активність він здобуває все нове членство. Завдяки своїй всесторонності належить до передових Відділів СУА. Рівночасно втішається пошаною серед місцевої громади. У признанні за нашу працю Укр. Громада у півн. Філадельфії відзначила Відділ своєю грамотою.

Дискусія: Стверджено, що членство вдоволене з досягнень своєї праці, має велике довір'я до Управи і підтримує її почини. Виринала думка створити при сусп. опіці секцію доглядачок дітей, щоб стати в допомогу молодим членкам-матерям.

Контр. Комісія у складі пп. Ірина Мамчин, Лукія Гриців і Анна Максимович перевела перевірку касових книг Відділу і світлички та ствердила зразкове ведення діловодства. Внесок на уділення абсолюторії збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Осипа Грабовенська, голова, п-ні Анна Суха, місто-голова, п-ні Марія Татарська, секретарка, п-ні Ірина Гаврилів, скарбник. Референтками стали — п-ні Наталія Перфедька, організаційною, п-ні Євгенія Катій культ.-освітньою, п-ні Марія Євсєвська імпрезовою, пп. Анна Богачевська і Марія Процик виховними, пп. Стефанія Соневицька і Іванна Субтельна сусп. опіки, пп. Іванна Осідач і Анна Ющишин господарськими, п-ні Осипа Грабовенська пресовою. Диригентка Оклету — проф. Ірина Чумова, мист. дорадник п-ні Ніна Лужницька.

Контрольна Комісія: п-ні Ірина Мамчин, голова, пп. Лукія Гриців і Анна Максимович, члени.

Закрила збори перевибрана голова, дякуючи передсідниці п-ні О. Лотоцькій за їх переведення, привним членкам за довір'я і сердечну підтримку в праці й закликаючи до дальшої дії в користь нашої спільноти.

При чайку й солодким ще довго гурторили членки нашого Відділу, зложивши 15 дол. на дарунок для Світлички. Молитвою закінчено збори.

Пресова референтка.

Ялинка у Світличці СУА

Ще свіжим у пам'яті дітей було свято св. Миколая, а вже вчителька п-ні Марія Синейко почала готувати програму для Різдвяної зустрічі, що цим разом мала відтворити живий вертеп, даючи всім дітям змогу брати в ньому участь. І справді, в неділю, 19. січня ц. р., в Домі Української Молоді зібралась уся діворова Світличка (35 дітей) зі своїми батьками, сестричками й братіками на це родинне свято. Що за радість і гамір! Розсміяні й цікаві оченята звернені в один куток залі, де стоїть вертеп, а в ньому у яслах лежить Ісусик, біля Нього Його Мати й Опікун, а далеко на зеленій леваді пасуться ягнята. Все це таке чудове,

постаті в природній величині дітей, сяють у світлі рефлекторів, а високо над Вертепом блищить Вифлеємська зоря. Навіть нам, старшим, здається, що ми у справжньому Вифлеємі. А все це обдумала й випрацювала невтомна вчителька Світлички з чоловіком п. Степаном Синейком, що допомагає в усіх імпрезах Світлички.

І ось на залю вмашеровують дітки в народніх строях, як маків цвіт. Хлопчики кладуться коло ягнятк і засипляють. У сні являється їм янгол (Христя Ракоча) і сповіщає велику радість та наказує йти у Вифлеєм. І будяться маленькі пастушки та зі своїм провідником (Ромчик Гриців), узявши ягнята в дарі, спішать до Ісусика. По дорозі стрічають трьох царів, зодягнених у пишні шати і всі разом із дорогими дарунками йдуть за зорею, що просвічує їм шлях до вбогої стаєнки.

І починається popis усіх дітей перед Ісусиком. Хто віршик скаже, а хто пісеньку заспіває... А ось і вправи завели, а все це шире й невимушене, і до сліз зворушливе. Всміхаються щасливі батьки, втирають слези радости старенькі бабусі. А нам, членкам 43 Відділу СВА, вливається в душу спокій, надія й охота до дальшої праці. А діти щебечуть, розказуючи Ісусикові про Україну та обіцяють для неї жити й працювати.

Згодом сідають біля своєї улюбленої й невтомної вчительки і з уст її пливе чарівна казка про Божу Дитинку, що родилась на сні, де янголи її колишуть і до сну співають. І полинули колядки одна по одній і дивуєшся, як ці маленькі діти гарно їх співають і пам'ятають. А все це заслуга і повна посвята праці п-ні Синейко.

Починається свобідна забава. До дітей із Світлички приєднуються менші діти, наші гості. Це ж майбутні члени нашої Світлички! Батьки обмінюються враженнями й думками, бо діти — це найкраща тема до розмови. Запопадливі виховні референтки Відділу пп. А. Богачевська і М. Процик приготували смачний буфет, що в мить розійшовся. Відчувається серед цієї громади дивне тепло, що об'єднує нас всіх у велику родину. І хоч багато перешкод треба перебороти, багато трудно вкласти у працю Світлички, проте вислід цієї праці наявний у вихованні наших дітей. Ми щасливі, що маємо беззастережно віддану вчительку п-ні М. Синейко та її чоловіка пана Степана, що безкорисно виготовляє для

імпрез нашої Світлички мистецькі декоратції, як у справжній казці. Щире Спасибі!

О. Г., пресова реф.

ВИЛМІНГТОН, ДЕЛ.

Про діяльність 54 Відділу СВА

Свою повакаційну діяльність ми зачали ширшими сходинами 29. вересня 1963 р., на яких д-р Яремович мав доповідь про „віруси“. Не знаю, що „нагхнуло“ Управу піддати докторові таку тему; чи надходячий сезон усяких вірусів — осінь, чи щоби членки наслідували рухливого віруса і „збудились“ до громадської праці після літньої перерви. Членки з великим зацікавленням прослухали реферат, а дискусія тягнулась без кінця, бо доповідь засипана ще різними додатковими питаннями. На жаль, треба було дискусію закінчити і перейти від цікавого „віруса“ до справ буденних, нецікавих, але дуже актуальних, які ми мусіли обговорити на своїх перших ширших сходинах.

Незадовго потім, бо вже 3. жовтня 1963 р. у Вилмінгтоні, як щороку, відбувся „Фестиваль націй“ і наш Відділ репрезентував українців. У Фестивалі взяли участь дві членки Відділу: пп. С. Леськів і М. Танчук. Ці пані зайнялися прибранням стола предметами українського нар. мистецтва, а п-ні С. Леськів дала також показ писання писанок. Молоді панянки М. Гавришук і Е. Лопатка, які ще не є членками Відділу, але на наше прохання взяли участь у Фестивалі, виступали у ролі „господинь“ в українських нац. строях. Усі наші представниці гарно вив'язалися зі своїх завдань і українська група у Вилмінгтоні була ще раз гідно репрезентована перед чужинцями.

Жовтень був багатим у події місяцем: 27. жовтня загостили до Вилмінгтону гості „зі світа“: п-ні Євгенія Янківська (аж з Торонто!) і п-ні Наталя Лопатинська. Тоді то якраз припадали наші ширші сходи і Управа „ломила собі голову“ над тим, кого би то дістати з цікавою доповіддю! Аж тут, як „з неба впала“ п-ні Янківська! Чи ж може бути цікавіша доповідь для жінок, як „Плекання краси“?! При п-ні Янківській найцікавіші доповіді про „віруси“ чи „алергі“ цілком зблідли і відступили на задній плян. Членки були захоплені! А що п-ні Янківська не тільки цікаво говорила, а ще дуже мила особа і проявила зацікавлення кожною членкою й її косметичними

проблемами зокрема, то сходини пройшли в дружній і цілком жіночо-інтимній атмосфері.

По закінченні доповіді, при точці „внески й запити“, попросила голосу п-ні І. Щерба. В коротеньким зверненні до членок пригадала, що сьогодні минуло 5 років від заснування нашого Відділу. П'ять років, як п-ні О. Гарванко є головою цього Відділу і п-ні І. Щерба, як перша секретарка, хоче від усіх зложити подяку голові за ширю і невтомну працю, завдяки якій Відділ так гарно розвивався і працював. П-ні С. Цибака, як перша містогорова, вручила п-ні О. Гарванко китицю квітів і всі присутні відспівали гимн СВА. Це був дуже зворушливий момент і неодній закрутилася в оці слеза. П'ять літ праці — це вже є якийсь слід! П'ять літ сходин, проб, „гризот“, згоди й незгоди, імпрез більш і менш вдалих... Це вже можна б святкувати навіть маленький ювілей! У дружній настрою наші дорогі гості і членки Відділу засіли до кави, канапок і солодкого, де доповідь п-ні Янківської продовжувалась неофіційно далше.

Листопад приніс нам Академію в честь Митр. Андрея Шептицького і Листопадового Зриву, яка відбулася 17. дня того ж місяця з такою програмою:

I. частина: 1. „Отче наш“ і „Вознесу Тебе мій Боже“, пісні виконані жін. хором 54 Відділу, під кер. п-ні І. Щерби; 2. „Митр. Андрей Шептицький в очах других народів“, реферат о. С. Готри.

II. частина: 1. Сценка та деклямації у виконанні шкільних дітей; 2. „Перший Листопад“, реферат інж. В. Дзюблика; 3. Гостинний виступ бандуриста В. Юркевича; 4. „Колісь дівчино мила“, „Берізка“ й „Ой, у полі верба“, пісні виконані жін. хором. 5. Нац. гимн.

Програма була виконана добре. Голоси публіки: „...хор дуже виробився...“, „співали краще, як коли...“ і т. д. Одним словом — критика прихильна. Обидва реферати були короткі, змістовні й цікаві. Ніхто не мав часу нудитися. Навіть діти сиділи тихо. Дитяча частина також випала добре; кого не зворушать малі козаки в шапках із шликами та шаблями, або дівчатка в нар. строях, що як яскраві квітки віночком сплелися на переді сцени. Дітей підготувала п-ні О. Гарванко. Рясними оплесками нагородили слухачі бандуриста В. Юркевича, що своїм сольом збагатив і урізноманітнив нашу програму.

З цього свята ми змогли вислати 25.00 дол. на укр. інвалідів.

На закінчення нашої діяльності у 1963 році 54 Відділ на спілку з парохією св. Отця Миколая влаштував **Новорічну Забаву** з програмою. Ще перед вакаціями драматичний гурток при Відділі підготував комедію на одну дію „Синок“. Під час літньої спеки проби перервано, але по вакаціях почали наново вчитися. Хотіли дати „Веселий Вечір“. Одна комедія-одноактівка була закоротка і наш режисер п-ні М. Дзюблик старалася роздобути ще якісь короткі п'єси або скечі, щоб виповнити програму. На жаль, помимо усиьних старань, ми нічого відповідного не знайшли. „Синок“ був готовий і після всіх проб шкода було його кидати. Тому ми вирішили збагатити ним новорічну забаву. І добре зробили! Забава без аранжера й оркестри (при патефоні) була б дуже „гола-боса“, а так весела комедія вправила всіх у добрий настрій.

У сценці виступали: панове В. Петеш, С. Матвійків і І. Книгиницький та п-ні Л. Гарванко. Режисерувала п-ні М. Дзюблик, наша імпрезова референтка. П-ні Дзюблик вложила багато праці, бо хоч „Синок“ тільки одноактівка, але працювати їй довелося із самими аматорами. Одначе труд не пішов марно, бо актори добре списались. Думаємо використати ще Конкурс Сатири СУА, повторити ще „Синка“ і таки поставити „Веселий Вечір“ ще перед літніми вакаціями. При добрій волі акторів і невсипуції праці режисерки це нам напевно вдасться.

Думалось, що небагато ми зробили за цей рік від останніх заг. зборів до січня 1964 р., але переглядаючи свій попередній допис до Н. Життя і сьогоднішній, бачу, що таки наш Відділ не сидів із заложеними руками. Багато часу й праці забирає нам улаштування національних свят, яке „спочиває на наших плечах“, а якими, властиво, повинна займатися ціла громада. Не можна ж махнути рукою на такі національні річниці, як свято Шевченка, чи Листопадова Академія. І хоч ми вже скоротились тільки до двох (саме тих) — влаштувати їх стає чимраз важче. Не хочемо повторюватись, нового матеріалу немає, а якщо й є, то або не відповідає нашій публіці, або вимагає більшої кількості учасників, або більшої сцени, або складних декорацій і т. д. Стараємося додати до наших саморобних імпрез щось нового,

небуденного; одним словом, спроводити когось „зі світу“ з гостинним вступом. Але на це знов не все дозволяє... каса. Здалося б зробити кілька приходових імпрез на рік, як веселі вечори, ярмарки, забави і т. д., щоб добути фонди на влаштування національних свят, з яких ми не маємо жадного приходу. Але знову, де набрати стільки часу?! Наші членки — це також жінки, матері, домашні господарки й майже всі працюють зарібно. Нераз при найліпшій волі й охоті просто не стає часу на інтенсивну громадську працю.

Взявши все це до уваги думаю, що перегляд нашої праці від місяця вересня 1963 р. до січня 1964 р. не виглядає зле.

Скоро будуть у нас заг. збори і нова Управа перебере ці всі клопоти на слідуючий рік. Вони не малі. Але не треба знеохочуватися. При послідовній, впертій праці таки можна вдержати Відділ „в русі“.

Л. Гарванко, прес. реф.

ЮТИКА, Н. И.

Андріївський вечір 57 Відділу СУА

Зараз по Загальних Зборах забралась нова Управа, під енергійним провідом п-ні Дозі Савицької, до підготування першої, але вже від років плеканної імпрези, „Андріївського Вечора“.

Що справа була не легка, то звісна річ. Пора грип, інфлюєнс, передсвяточних закупів, як також снігових завійв. Але добра воля наших пань-членок поборолла все.

Точно о годині 7:30 вечора, п-ні Володимира Смик відкрила програму, почім п-ні Олена Кокодинська прочитала дуже цікавий і вичерпний реферат про Андріївські звичаї на Україні, які неодному пригадали милі спомини з минулих літ, проведених на рідній землі.

Потім дівочий ансамбль: Рузя Косар, Галя Гнап, Леся Яцків, Ганя Коцинда, Стефа Коцинда, Гандзя Савицька і Дарка Боднарчук відспівали три народні пісні. Молоді й милозвучні голоси наших молоденьких панночок були справжньою насолодою для присутніх. Підготувала, як також акомпаніювала п-ні проф. Олена Кокодинська. Їй то маємо до завдяки взагалі всі музичні й хорові виступи в нашій громаді.

Слідувала сценка „Курка в рурі“, в

якій виступили: пані Фалина Войтович, п-на Гандзя Савицька, п. Богдан Козій і п. Мирослав Мельник. Усі надзвичайно добре відіграли свої ролі, а спеціально п. Богдан Козій, в якому всі наші чоловіки бачили себе тими нещасливими, покритвдженими і занедбанними чоловіками „Союзянок“.

На тім закінчилась перша частина і п-ні Володимира Смик, наша неперевершена конферансіє, заохотила всіх присутніх зайнятись „мистецькою“ частиною Вечора, а саме всякими присмаками, приготованими нашими членками. Також під час перерви відбулось льосування ляльки, яку виграла голова Окр. Ради п-ні Марія Когутяк.

Другу частину вечора розпочало дівоче тріо: Леся Яцків, Гандзя Савицька і Галя Гнап, що відспівало мільодійне танго і вальс, а акомпаніював мгр. Зенон Савицький. Приємно було прислухуватись чарівній, романтичній мільодії, як також чистій і виразній українській мові, яку наші молоді дівчатка зуміли заховати.

Другою точкою був скеч „Яким Лукіянович Гаманець“ Емілії Кулик, в якому виступили: п-ні Оріся Запаранюк і п. Іван Бекерський, що значито відіграв ролю „сітизена“. Щодо п-ні Орісі Запаранюк, то вона не тільки що досконало відіграла свою ролю, але саме їй маємо до завдяки зорганізування і підготування цілої програми.

На закінчення був висвітлений фільм із торічного Андрея, де гості й актори мали нагоду подивляти себе на екрані. Вечір закрила п-ні Володимира Смик, дякуючи всім присутнім за численну участь. Чистого доходу було 86.50 дол.

Буфет був складаний, а займались ним пані: Марія Кропельницька, Володимира Яцків, Розалія Рабарська, Марія Боднарчук і Дозя Савицька. При касі п-ні Ольга Літинська.

Милою несподіванкою для всіх була присутність члена Централі і почесної членки нашого Відділу, п-ні д-р Євгени Ержківської, що помимо злої погоди прибула до нас аж із Сиракюз.

Фалина Войтович
прес. реф.

САН ФРАНЦІСКО, КАЛІФОРНІЯ

Річні збори 62 Відділу СУА

Дата: 19. січня 1964.

Збори відкрила голова п-ні В. Кацуляк молитвою.

Президія: п-ні М. Шабатура, голова, п-ні Н. Каменецька, секретарка.

Протокол із попередніх річних зборів відчитала секретарка п-ні Я. Оренчук.

Звіти Управи зложили: п-ні Я. Оренчук, секретарка та п-ні М. Петренко, скарбничка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ співпрацював із церквою та місцевим Відділом УНСоюзу.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Ширші сходи Відділу були все отримані з доповіддю й гостиною. Відбулось Свято Жінки-Героїні, про що вже була згадка в нашому журналі. В подібний спосіб відмічено й роковини Т. Шевченка. До співпраці й виконання цієї імпрези притягнуто з місцевих студентів пп. Р. Оренчук і Жарських. Перед Великоднем відбувся курс писання писанок у 3-ох лекціях під проводом п-ні О. Лукач. У залі укр. кат. парохії влаштовано виставку нар. мистецтва, що мала успіх. Проведено також Андріївський вечір із цікавою доповіддю п-ні О. Лукач про народні звичаї.

в) Сусп. опіка: Відділ мав у своїй опіці „бабусю“ та жертвував на народні цілі.

Контр. Комісія: Іменем її звітує п-ні Ст. Кісь, що книги Відділу знаходяться в порядку і ставить внесок на уділення абсолюторії, яку збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Ольга Чато, голова; п-ні О. Расмусен-Тексел, містоголова; п-ні Степанія Кісь, секретарка; п-ні Ольга Шраер, скарбничка; п-ні М. Петренко, культ.-освітня референтка.

Контр. Комісія: пп. Н. Каменецька, Я. Оренчук та М. Шабатура.

Збори відкрила нововибрана голова, закликаючи всіх до співпраці.

Наталія Каменецька
секретарка зборів

НЮ БРОНСВИК, Н. ДЖ.

Річні збори 65 Відділу СУА

Дата: 12. січня 1964.

Збори відкрила голова п-ні Софія Котис та привітала голову Окр. Ради п-ні Ольгу Салук і референтку сусп. опіки п-ні Ольгу Муссаковську.

Президія: пп. Ольга Салук, Ольга Муссаковська, Євгенія Цісик і секретарка п-ні Євгенія Милляя.

Протокол із попередніх річних зборів

відчитала п-ні Олександра Ощудляк.

Доповідь про 15-ліття СФУЖО відчитала п-ні Ольга Салук, голова Окр. Ради СУА в Ньюарку.

Звіти Управи зложили — п-ні Софія Котис, голова, п-ні Євгенія Милляя, рек. секретарка, п-ні Тамара Панькевич, фін. секретарка, та референтки — п-ні Соня Микитка організаційна, п-ні Олександра Ощудляк культ.-освітня, п-ні Марія Слободян сусп. опіки, п-ні Ольга Попіль, господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 36 членок, щомісяця відбував ширші сходи, окрім того відбулись два засідання Управи. Наш журнал передплачує через Відділ 12 членок. Відділ бере участь у сходинах Окр. Ради в Ньюарку та придержується її вказівок. Відділ є дійсним членом Фонду Катедри Українознавства й УККА та співпрацює з тими установами. Всі членки допомагають церкві в її імпрезах.

б) Культ.-освітня: Відділ має бібліотеку для членок (80 книжок) і для дітей (110 книжок), з якої користають також пластуни. Закуплено англomовну Енциклопедію Українознавства з тим розрахунком, щоб із неї діти могли черпати відомості про Україну. В лютому вшановано пам'ять Лесі Українки на ширших сходинах Відділу. Доповідь відчитала п-ні О. Ощудляк, а вірші Лесі Українки виголосила п-ні С. Микитка. З початком квітня влаштовано прогульку автобусом до Вашингтону, в якій взяли участь 34 особи. Відвідано всі особливості столиці, включно з площею під пам'ятник Т. Шевченка та Укр. Духовну Семінарію з каллицею. Управа запросила п-ні Дарію Ребет із доповіддю, яку вислухало около 50 осіб. Дня 16. червня в День Батька діти відогрالی сценку Катерини Перелісної „Зачарований перстень“, яку підготувала з дітьми п-ні Ощудляк. Членки Відділу влаштували прийняття. У жовтні п-ні О. Ощудляк відчитала на ширших сходинах доповідь про життя Марії Загінної.

Дня 27. квітня відбулись Весняні Вечерниці, на яких хор Відділу відспівав ряд народніх пісень і легкого жанру під орудою п. Ощудляка в гарно прибраній сотнею троянд залі. П-ні Орхівська вишила подушку на вигравку, що принесла 65 дол. приходу. Дня 1. грудня влаштовано спільно з парохією Базар, на якому дозволено

Пластові продавати вишивки, книжки і т. д. Улаштуванням Базару та сировадженням кераміки й іншого товару зайнялись пп. Микитка, Слободян, Ратич, Кріль і Кузів.

в) Суспільна опіка: В січні 1963 р. членки щедрували, а придбані гроші видано на потребуючих, у тому 30 доларів на дитячу оселю в Австрії. Вислано п-ні Шарик співчуття по смерті її дочки. Всі членки зложились на вінець і взяли участь у похороні бл. п. Марії Мірчук, мами нашої містоголови. Вислано хлопця на табір коштом 40 дол. Відвідано з подарунками двох членок по народженні дитинки. Відділ підтримує „бабусю“ в Німеччині (5.00 дол. місячно), вислав ліки до Польщі для тяжко хворої і 10 дол. для невилічимо хворої. Далше Відділ пожертвував 25 дол. на стипендійний фонд ім. О. Гординської та святочний даток для наших заслужених жінок у Німеччині. Українцями у Польщі й Югославії вислав 22 пачки з одягами.

г) Виховна: Відділ радо співпрацює з Пластприятю, вислав хлопця на оселю.

г) Господарська: На Весняних Вечерниці у Дні Батька і на Базарі були влаштовані більші прийняття заходами госп. референток, а також два чайні вечори з солодким. Солодощі приносили завжди наші членки на проханя госп. референток.

д) Фінансова: Приходи Відділу вносили в 1963 р. 806.94 дол., а розходи 498.00 дол.

Дискусія ствердила, що всі членки Відділу вложили дуже багато праці, доброї волі і зрозуміння в нашу організацію. Тому голова Відділу висловила всім признання і ширу подяку за дружню співпрацю.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Ганна Ратич по перегляді книг ствердила, що все є в найкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Софія Котис, голова, п-ні д-р Іванна Ратич, містоголова, п-ні Дарія Орхівська, секретарка, п-ні Тамара Панкевич, скарбник. Референтками стали — пп. Соня Микитка і Дибайло організаційними, п-ні Олександра Ощудляк культ.-освітньою, пп. Марія Слободян і Марія Гатала сусп. опіки, пп. Ольга Попіль і Марія Хемут господарськими.

Контр. Комісія: пп. Євгенія Цісик, Олена Танчак і Ганна Ратич.

По закритті річних зборів п-ні О.

Муссаковська зробила всім милу несподіванку своєю гутіркою про плекання краси, яку всі приявні з великим зацікавленням вислухали і довго дискутували на цю тему при каві й солодким.

С. К.

БРИДЖПОРТ, КОНН.

Річні збори 73 Відділу СУА

І ми в цьому році вже стали до річного звіту. Це перший наш звіт. Із цього ясно, що довго ми вагалися, чи закладати в нас Відділ СУА, чи втягтися нам у ще одну ділянку праці в і так уже переповненій суспільними обов'язками малій громаді. Це з повною відповідальністю треба підкреслити, бо дійсно так воно є, а добре зорганізоване Сестрицтво при українській католическій церкві часто виплачувало зі своєї каси на добродійні цілі й усе помагало місцевим організаціям, де треба було жіночої помочі. Тож, здавалося, наші застанови були не без підстави.

Та Загальні Збори нашого Відділу, що відбулися 15 грудня 1963 р., найкраще вияснили, що наші побоювання були зайві. Ми тоді із задоволенням вислухали звітів референток і з признанням гляділи на Управу Відділу під головуванням п-ні Михайлини Шиманської. Це ж вони в переповненій програмі громаді знайшли поле праці і для себе. То вони, під проводом культ.-осв. референтки п-ні Мирослави Чубатої, з чудовим успіхом дали Свято Героїні, далі, взяли дбайливо підготовану участь в Інтернаціональному Фестивалі — тут найбільше вложили труду і старань пп. Анна Чернявська, орг. реф., Стефанія Жеребецька, імпрез. реф., і Ірина Федоронько — а також улаштували Андріївський Вечір та призбирали стільки фондів, що не лиш точно вив'язалися з усіх своїх зобов'язань супроти Централі й Окружної Ради СУА (касієрка п-ні Оля Пендаківська), але й вплатили: на катедру українознавства 100 дол. на будову пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні 25 дол., на пласт. Джемборі в Греції 10 дол., на пласт. табори в Німеччині 10 дол.

І то вони (реф. сусп. опіки п-ні Стефанія Бабій) збирали речі-одяг й висилали потребуючим до Польщі, вони відвідували хворих і обдаровували їх бодай малими даруночками на знак сердечної пам'яті про них, вони за-

становлялися над самітними в час Свят-Вечора.

Також не можна оминати й того, що у зв'язку з нашими річними зборами могли ми повітати у себе, як делегатку на ці збори, п-ні К Пелешок. Вона внесла в наші збори багато цінних думок та інформацій із праці СУА, а у своєму кінцевому слові висловила задоволення з праці уступаючої Управи та побажала і в дальшій праці якнайкращих успіхів.

Так само річні збори з признанням поставилися до уступаючої Управи і з полегшою „відіхнули“, як ця сама Управа погодилася і на слідуєчий рік проводити нашим Відділом.

Отже, з малими змінами й доповненнями, до Управи ввійшли: п-ні Михайлина Шиманська, голова; п-ні Анна Чернявська, містогорова й орг. реф.; п-ні Мирослава Чубата, секретарка; п-ні Марія Сливінська, касієрка; референтки: п-ні Олександра Шуст культ.-освітня, п-ні Наталія Шуст пресова, п-ні Стефанія Жеребецька імпрезова, п-ні Ірина Федоронько зв'язків, п-ні Стефанія Бабій сусп. опіки, п-ні Евфрозина Бойчук і п-ні Ольга Пендаківська господарські.

До Контр. Комісії ввійшли: пп. Климентина Борис, Анна Зелік і Дарія Стахів, а як заступниці пп. Ольга Папроцька і Софія Максимук.

Безпосередньо по замкненні загальних зборів, коли засіли ми до „чайку“, який старанно приготувала п-ні Е. Бойчук, розповіла нам наша дорога Гостя про свою цінну і зворушливу поїздку в Україну. Неодна з нас тоді обтерла гарячу сльозу!

Це дуже короткий перегляд праці Відділу, але нехай і він буде підбадьоренням для тих малих громад, що є в такому положенні, як і ми. Нехай і вони, як і ми, якнайскоріше зазнають отого задоволення, що все ж і ми вже не лише прислуховуємося бадьорому маршові СУА до визначеної мети, але вміло включилися в нього.

Наталія Шуст
пресова референтка

ЧИКАГО, ІЛЛ.

Річні Збори 74 Відділу СУА

Дата: 16 грудня 1963 р.

Збори відкрила голова п-ні В. Хрептовська.

Президія: п-ні Олена Турула, голова, п-ні Т. Мацюрак, секретарка.

Звіти Управи зложили — п-ні Віра Хрептовська, голова, п-ні Ірина Попович, секретарка, п-ні Мирослава Бурачинська, скарбничка.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ відбував правильно свої ширші сходи і вітав у себе голову Централі п-ні Олену Лотоцьку. На радіопередачі п-ва Самбірських відбулось інтерв'ю з п-ні Хрептовською, що торкалось створення й діяльності 74 Відділу СУА.

б) **Культ.-освітня й імпрезова:** На ширших сходинах Відділу були відчитані доповіді, а саме — „Про завдання й цілі дитячої світлички“ (п-ні Наталія Аренд), „Про життя й музичну діяльність Миколи Лисенка“ (п-ні В. Хрептовська), гутірка про писанку з виставкою зразків (п-ні Марія Наваринська), „Про літературну діяльність О. Кобилянської“ (п-ні В. Хрептовська), про „Психічні недуги та їх терапія“ (п-ні д-р Тамара Наболотна).

в) **Виховна:** Дня 21. вересня 1963 р. заходами Відділу відкрито дитячу світличку в приміщенні парохіяльного будинку церкви св. Йосифа. Світличку провадили фахові сили, а саме п-ні Дарія Позняк, а потім п-на Мирослава Нагорняк. Їм допомагали дижурні — членки Відділу.

В днях 18. і 19. травня Відділ улаштував виставку картин місцевих образотворчих мистців. Виставка відбулася в ясных залах Клубу при парохії св. Йосифа. У виставці взяло участь 6 місцевих мистців. У часі виставки членки Відділу влаштували буфет із кавою й солодким. Виставка мала багато відвідувачів.

Контр. Комісія поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Віра Хрептовська, голова, п-ні д-р Тамара Наболотна, містогорова, п-ні Олена Турула, секретарка, п-ні Мирослава Бурачинська, скарбничка. Референтками стали — п-ні Люба Шандра організаційною, п-ні Тамара Тимцюрак зв'язків, п-ні Левка Паньків господарською.

Контрольна Комісія: пп. Галина Харук, Глорія Пашек, Ірина Полович.

Міра Мацюрак, секр. зборів

Коли в Вашій місцевості немає Відділу СУА, зберіть гурт жінок, щоб його заснувати. Для цього потрібно 10 одиниць, що хочуть жити організованим життям.

Василь стояв і дивився услід потягові, як той, пихкаючи димом із високого комина, скручувався таракітливим змієм і врешті зникнув за горбовиною.

Тут не було ніякого будинку, нічого, окрім завішеної на сухій липі таблиці з німецькою назвою місцевини. Оглянувшись за своїм балагулою, Василь побачив уже тільки здалеку набитий чорними жидівськими поstattями возик, що котився униз шляхом. Проте, навпростець пільною доріжкою хтось над'їздив — і Василь зрадів думкою, що це так само як він запізнений фіякр.

Ні, це не був фіякр. Панський фаєтон, запряжений парою сивих, у яблуках, коней звертав просто до місця, де стояв Василь і спинився. Візник у доброму, чорному каптані дивився на Василя, щось міркуючи, а тоді обізвався:

— А ви, паничу, часом не до нашого єгомості?

— Ні, ні, я приїхав балагулою від сестри і спізнився на залізницю. Бачите, там-о, знов виїхала з-поза лісу. А ви що, також спізналися по когось?

— Спізнитися, то я спізнився, але нашого панича не виджу — вони би на мене почекали. Вже їм щось таке випало. Але я собі погадав, що коли їх нема...

— ...то візьмете хоч когонебудь? — закінчив за нього Василь і засміявся. І було щось таке миле в тому сміху, так він роз'яснив великі сірі очі під гарно склепленим чолом, що його відкривав помолодечому відкинутий узад чорний капелюх алюмуса, що старий візник засміявся й собі.

— А що? — спитав він таким же пригодуницьким тоном, — у нас хата велика, їмость усіх приймуть і нагодують. А й єгомость... — і старий чогось зап'явся.

— А єгомость уже не такі?... — ризикнув Василь.

— А, чому не, і наші єгомость усекому его гонір пошанують. Але то, що правда, то вони у нас не такі собі звичайні єгомость, а і канонік, і дзекан, і тим послом ще їх вибрали.

Старий аж випростався на своєму сидінні, вираховуючи всі титули свого „єгомості“, але він глипнув, за враженням, у Василеве обличчя, що дивилося на нього з-низу, злегка перекошене на один бік і таке якесь приємно-веселе, що він умить

забув за всю свою повагу і, примруживши одне око, сказав:

— Але паннунці на відданню у нас нема.

Василь засміявся в голос: „Паннунця на відданні!“ Ось за кого його взяв старий! За „мандрівного питомця“, що роз'їздає по плебаніях, шукаючи „панни з посагом“. А йому ні в гадці не були ні ті панни, ні їх посаги. Він хотів сказати це візникові, але той не дав йому прийти до слова, очевидно вважачи, що він повинен дати дальші в'яснення:

— Старша наша паннунці, Олеся, то вже певне в старих дівках лишилася, дуже вона сі побивала за тим своїм нареченим. А молодша...

І старий замовк, усміхаючись так ніжно, добряче, наче б перед ним з'явилось щось таке привабливе, що про нього важко й розказати.

— А що ж молодша? — більше з гречности ніж з цікавості запитав Василь.

— Воно то, знаєте, таке красне й миле якесь, але ще молоденьке. У хлопів вже би її давно пхали лід вінец, але у панів то інакше. Та й шкода їм таку ластівочку з-під стріхи випускати. Та й єї самій таке не в голові. Вона собі по полю ходит, цвіточки собі рве, виспіває. А як на дворі холод, то все, було, до кухні просити: страх, як вона любила всяких байок та й придибашок від старої Євдохи слухати, або з дівками під Андрія ворожити! Але тепер тото вже минуло. Наші єгомость того ніколи не любили, а відколи вона зі Львова з науки приїхала, то вже нема що й казати! У покоях має паннунці бути, з губернантків по-хранцуськи теленькати, на хуртеплянах бренькотіти. А їмость єї всекого такого поназавдають, і панчошу робити, і ріжне вишивати й виплітати, звідси й доси маєш мені, кажуть, ниньки зробити. А вона, біднетко, аж плаче над тим шитвом. А як мене крізь вікно вгледит, то підбіжить і питаєсі: „А що, Семене, чи не казали вам часом коней вівсом годувати, бо будемо кудись їхати?“

Старий так розпалився, змальовуючи образ молодшої „паннунці“, аж сягнув до кишені за капшучком і став поволі, сумлінно набивати собі люльку.

Василь слухав розповіді старого, дивлячись у простір, на свіжою стернею вкриті лани, що вибігали аж під небосхил, де догоряв уже літній день.

Йому здавалося, наче тут, перед ним, розгорталася канва для всіх його гарячих думок, для всіх молодечих шукань за правдою. Це був, без сумніву, один із „староруських“ домів, що про нього розказував візник — з їх відгородженістю від народу, з їх „язичієм“ і „Словом“. І тут поруч був той „народ“, той селянин із його свіжою мовою, з його людським відчуттям, що так яскраво передавалося в оповіданні про молоду попівну; тут перед ним лежала земля, що її орав той „наймит“, Франка вірш про якого він завжди носив при собі.

— То як буде з нами, паничу? — перебив Василеві думки візник.

— А що має бути, чоловіче добрий? Почекаю, аж прийде другий потяг, а як би його довго не було, то піду пішки до Львова.

— Ой, то ви довго чекали б, паничу, бо другого потягу тукти не буде, аж завтра досвіта, та й то в другий бік. А пішки до Львова — він сумнівно глянув на Василеві черевики — до Львова пішки то ви будете йти хіба цілий день і то мусите зразу поступити до шевце, або вас підзелював.

Він покрутив головою, а тоді сказав рішучим тоном, немов вирішуючи цим справу:

— Та де я міг би вас, паничу, лишити отак на дорозі. То не годитсі.

Василь глипнув вгору на старого, розсміявся, кинув у фаєтон свою дорожню нагортку і свою торбу і сдним скоксом опинився на задньому сидінні.

— Отак, то я розумію! — задоволено ствердив Семен. І, повертаючись до коней, він рушив поводи. Коні зразу побігли трухцем, а він прийняв знову поставу солідного панського „фірмана“ і став поводити поганяти.

Василь поринув у думка. Він чув ще останні Семенові слова: „не годитсі“. Ні, це не були ніякі з тих слів, нових для нього, чи маловідомих, що їх записуванням він так захопився був за останній рік. Стара Марта в Лісниках коло Бережан, у якій він жив, учительюючи, була тією вчителькою, до котрої він не раз ще в житті мав звернутися при сумніві над якимсь словом. „Не годиться“ казали і в нього дома. Однак, аж тепер прийшло йому на гадку, що в цьому „не годиться“ був цілий світогляд народу, ціла його філософія. Що в ньому збереглося — крізь віки приниження і злиднів — народне правопочуття, пошана до власної гідності і до гідності іншої людини. І от, у тому староруському домі забороняють молодій дівчині перебувати зі „службою“, щоб вона, мовляв, не спростачилася. Василь пригадав свій власний, тепер уже розбитий через смерть батька дім і своїх сестер, що завжди помагали в господарстві, працюючи посполу з наймичками. А проте, ввечері вони сідали під колом звислої лямпи і одна з них вголос читала, тоді, як інші шили, робили панчохи, чи вишивали.

І чого тільки там не читалося, в тій ідальні з довгим столом, плетеними спинками високих крісел і чорною цератовою канапою! І „Правду“ і „Зорю“, і „Діло“, і книжки „Руської історичної бібліотеки“ та „Бібліотеки найзнаменитших повістей“, і все, що їх брат, тепер уже покійний, Воло-

димир діставав з російської України, чи з Відня. Василь з гордістю пригадав, що його наймолодша сестра, недавно одружена Дорця, навіть сама писала: її велике оповідання з попівського побуту було тількищо надруковане в „Першому вінку“. І коли й де вона його написала, ніхто не бачив і не знав.

Вони з'їхали тепер з горба і скоро їх огорнув старий сосновий ліс, крізь який прозирило багряне західне себо. Це не був пдільський ліс, до якого звик Василь, ліс, де густий молодняк оточує з усіх боків старі дерева, пнучись за ними до сонця. Тут чатинням укрита земля була наче чисто виметена, а малі тонкі сосонки росли якось відокремлено, самітньо. Василь подумав чомусь про молоду попівну, але й тут його спинило слово: її вчать „теленкати“ по-французьки. По-польському буде „цвєнькати“, по-жидівськи — „шварготіти“. Боже, яке ж це багатство, та наша руська мова, і ми мали б її соромитися, не приймати до вжитку освічених людей, а говорити якимсь язичієм, а чи, може, перейти на „вищу“ російську?!

Його так розсердила ця думка, що він аж пожалкував, що піддався настроєві хвилини і погодився їхати в цю дорогу. Але тепер не було вже іншого способу, треба було їхати до кінця. Проте, завтра він попросить коней до виїзду, не залишиться там ні на пів днини.

Був уже вечір, як вони з'їхали з горба в село і, звернувши в бік висадженою високими деревами дорогою, вкотилися в осадку плебанії. Візник з апльомбом спинив коней перед освітленою верандою. Там уже відкривалися двері і на ступнях з'явилася темна, з-заду світлом обрамлена постать.

— То ти, Петре? — спитав трохи захриплий басовий голос. І аж тепер Василь відчув усю незручність свого становища. Але візник уже висичнював:

— Не, прошу егомості, отец Петро не приїхали. Але осі панич спізнилисї на колю, то я собі погадав...

— Ти собі добре погадав, Семене, що не можна лишати людей на дорозі без помочи. — І, уже просто звертаючись до Василя, що встиг тим часом зіскочити з фаєтона і наблизитися: — З ким маю приятність?..

— Я, отче совітнику, Василь Навроцький, син покійного отця Андрія з Голгіч коло Підгаєць, скінчений теолог. Я дуже перепошую...

— О, о, не маєте цілком чого звинятися, — звічливо перебив Василя господар. — А знаєте, до кого ви приїхали? Не знаєте? До отця Александра Радзикевича. Просимо, просимо ближче.

* * *

Василь прокинувся з міцного сну і сів на постелі. Спочатку він не міг нічого зрозуміти: він спав у великому, м'якому ліжку, вкритий легенькою рожевою ковдрою; довкола — незнайомі темні меблі, величезна шафа, комода, фотель, мармурова умивальничка.

Централа одержала

від 26. січня до 22. лютого 1964

РІЧНА ВКЛАДКА

і ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Від. 1	Нью Йорк	20.00	10.00
" 4	Нью Йорк	20.00	10.00
" 5	Дітройт	20.00	10.00
" 7	Акрон	20.00	10.00
" 20	Філадельфія	20.00	10.00
" 29	Шикаго	20.00	10.00
" 39	Мілвил	20.00	10.00
" 46	Філадельфія	20.00	10.00
" 51	Мілвокі	20.00	10.00
" 52	Філадельфія	20.00	10.00
" 54	Вілмінгтон	20.00	10.00
" 56	Дітройт	20.00	10.00
" 57	Ютика	20.00	10.00
" 61	Випани	20.00	10.00
" 62	Сан Франціско	20.00	10.00

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ і КОНВЕНЦІЙНИЙ:

Від. 1	Нью Йорк	10.00	5.00
" 4	Нью Йорк	10.00	5.00
" 5	Дітройт	10.00	5.00
" 7	Акрон	10.00	5.00
" 20	Філадельфія	10.00	5.00
" 29	Шикаго	10.00	5.00
" 39	Мілвил	10.00	5.00
" 46	Філадельфія	10.00	5.00
" 51	Мілвокі	10.00	5.00
" 52	Філадельфія	10.00	5.00
" 54	Вілмінгтон	10.00	5.00
" 56	Дітройт	10.00	5.00
" 57	Ютика	10.00	5.00
" 61	Випани	10.00	5.00

ФОНД ЦЕНТРАЛІ і ВКЛАДКИ ДО СФУЖО:

Від. 1	Нью Йорк	72.00	7.00
" 4	Нью Йорк	45.00	4.50
" 5	Дітройт	102.00	10.00
" 7	Акрон		6.00
" 29	Шикаго	48.00	4.80
" 39	Мілвил	21.00	2.10
" 46	Філадельфія	61.50	5.75
" 51	Мілвокі	39.00	3.90
" 52	Філадельфія	27.00	2.70
" 54	Вілмінгтон	51.00	5.10
" 56	Дітройт	54.00	3.75
" 57	Ютика	52.50	5.25
" 61	Випани	21.00	2.10
" 69	Лорейн	55.50	5.50

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“:

Від. 1	Нью Йорк	45.00
" 4	Нью Йорк	15.00
" 13	Честер	15.00
" 24	Елизабет	50.00
" 28	Ньюарк	85.00
" 33	Клівленд	30.50
" 43	Філадельфія	15.00
" 47	Рочестер	34.50
" 54	Вілмінгтон	23.00
" 56	Дітройт	10.00

" 63	Дітройт	181.00
" 66	Нью Гейвен	73.00
" 68	Сиракузи	15.00
" 70	Пассейк	190.00
Д-р Роман і Нана Сочинські		20.00
Мирсслава Прокопозич, Фила.		15.00
Тетяна Кардашинець, Рутерфорд		10.00
Марія Туко, Ревей		5.00
Кекилія Дибайло, Н. Плейнфілд		2.00

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Від. 1	Нью Йорк	25.00
" 4	Нью Йорк	25.00
" 7	Акрон	10.00
" 38	Ленсінг	10.00
" 41	Філадельфія	10.00
" 43	Філадельфія	60.00
" 63	Дітройт	10.00
" 78	Вашінгтон	5.00
Ольга Стулковська, Філадельфія		10.00
Михайлина Слободюк, Грінбрук		10.00
Марія Стефанів, Натлі		5.00
Катерина Гупало, Седл Рівер		5.00
Олена Томоруг, Нью Гейвен		5.00
Марія Котик, Балтимор		2.00
Марія Савчин, Філадельфія		2.00
Анна Паславська, Філадельфія		2.00
Уляна Терлецька, Шикаго		2.00
Міра Залуцька, Аделфі		2.00
Надія Чікало, Прістон		2.00
Катерина Пак, Філадельфія		1.50

По 1 дол.: Галина Дворська, Філадельфія, Марія Буцьяк, Катерина Струс, М. Добрянська, Олена Беднарчик, усі з Менчестеру, Е. Шкоропад, Едмонтон, Іванна Подола, Парк Рідж, Софія Малиновська, Парма, Анна Іванів, Торонто, Ірина Мішкевич, Клівленд, Люба Шот, Рочестер, Софія Колодій, Катерина Доманчук-Баран, обидві з Шикаго, Анастасія Кочан, Віндгем, Галина Коваль, Каракас.

ФОНД ЗВ'ЯЗКІВ І РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ:

Від. 1	Нью Йорк	10.00
--------	----------	-------

НА ДІМ СУА:

Анна Паславська, Філадельфія	3.00
------------------------------	------

ДЛЯ НТШ, САРСЕЛЬ:

Від. 1	Нью Йорк	30.00
" 20	Філадельфія	49.50
" 33	Клівленд	25.00
Ірина Грушкевич, Клівленд	5.00	

НА ПАМ'ЯТНИК ШЕВЧЕНКА:

Від. 75	Денвер	20.00
Укр. Драм. Гурток, Філадельфія	100.00	

ДЛЯ КОДУС-У:

Від. 33	Клівленд	25.00
---------	----------	-------

З подякою,

А. Кульчицька фін. секр.
Анна Сивуляк, кас.

БОСТОН, МАСС.

Заснування нового Відділу СУА

З радістю повідомляємо, що дня 24. листопада 1963 відбулись тут основні збори, скликані Ініціативним Комітетом. Дня 19. січня 1964 новостворений Відділ відвідала голова Централі п-ні Олена Лотоцька. Відділ дістав порядкове число 79 і прийняв Олену Степанів як свою патронку. На чолі Відділу станула п-ні Ольга Баранник. Нсвому Відділові бажаємо якнайбільшого успіху в праці!

ЛЕНСІНГ, МИШ.

Коляда 1963 р.

На коляду зложили по 5 дол, Анна Наконечна, Анастасія Забродська, Ярослав Забродський; по 3 дол. Теодор Забродський; по 2 дол. Леся Блейк, Євдокія Горішна, Марія Мальована, Антонія Олійник, Павлина Філь, Текля Стенькевич, Зеновія Забродська; по 1.50 дол. Анастасія Полегонька; по 1 дол. Катерина Левановська, Анастасія Гудз. Разом 35.50 дол. Це ми поділили — 15 дол. на УККА, 10 дол. на Інвалідів, а 10.50 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Управа 38 Відділу СУА

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Збірка на пресовий фонд Н. Ж.

З нагоди Річних Зборів 42 Відділу СУА зложили — по 5 дол. пп. Марія Пашук, Анна Сивуляк; по 1 дол. пп. Павлина Малиновська, Марія Бендзяк і Катерина Пак. Разом із збіркою 11 дол. у ч. 2, 1964 це дає 24 дол. Щире Спасибі!

„ЄВШАН-ЗІЛЛЯ“

Це є назва сатири пера Василя Софронова, що була нагороджена на конкурсі Сатири СУА. В короткій зв'язкій сценці проходять перед очима глядача представники різних груп нашої спільноти. Хоч у кривому дзеркалі, проте радо вітаємо їх. Адже нам хочеться широко й незлобно посміятись, щоб хоч таким способом знайти лік на ту чи іншу недугу нашого середовища.

Напевне знайдуться Відділи СУА, що зможуть поставити її ще в цьому сезоні. А коли ні, то варто підготувати її на ранню осінь.

Чи Ви були на останніх ширших сходах Відділу? Присвятить один вечір у місяці на ту зустріч!

Замовляйте в Централі США:

Проліски	\$0.50	Забавки Мартусі	1.00
Золота Бджілка	0.50	В чужім пір'ї	0.50
Осіньне Листя	0.50	Spirit of Flame	\$3.50
Золоте Павутиння	0.50	Woman of Ukraine	1.00
Веселий Струмок	0.50	Творчий шлях Л.	
Срібна Зірка	0.50	Українки	1.00
Сніжинки	0.50	Рівноапостольна	
Соняшний Промінь	0.50	свята Ольга	1.00
Снігова Баба	0.50	На громадський шлях	1.00
Щебетали пташечки	0.50	Визначні жінки України	0.40
Для Малят	0.60	Городина й овочі	0.60
Ой, хто там?	0.80		

ЗАМОВЛЯТИ У ЦЕНТРАЛІ США

Our Life

4936 N. 13TH ST.

PHILADELPHIA 41, PA.

Лесі Храпливої НА ВЕСЬ БОЖИЙ РІК

Декляматор для дітей шкільного віку, з порученням Шкільної Ради при Українському Конгресовому Комітеті для Шкіл Українознавства

ЦІНА ПРИМІРНИКА \$1.50

Замовлення слати на адресу:

158 E. 7th St., Apt. 3A
New York 9, N. Y.

Можна ще замовити такі книжки цієї ж авторки:

„Забавки Мартусі“ — багато ілюстрована книжечка для дошкільнят **\$1.50**

„Ростикова казка“ — книжка для дітей молодшого шкільного віку **\$1.25**

„Козак Невмирака“ — фантастичне оповідання для шкільних дітей **\$2.00**

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Я приєднала

З приємністю пересилаю дві передплати на цей рік. Одна моя, а другу я приєднала. Це не дивно, бо Ваш журнал гідно заступає позиції української жінки у вільному світі. Зовнішній вигляд (папір, друк, світлина та ілюстрації) не уступають, а навіть перевищу-

ють другі журнали), а внутрішній зміст у дійсності допомагає нам, українським жінкам, у нашій культ.-освітній праці.

Анна Бойко, культ.-освітня референтка ЛУКЖ, Відділ у Гемилтоні, Канада

Ми Вам вдячні за признання, а ще більше за приєднання нової читачки. Ваші мотиви такі переконливі, що могли б кожній читачці послужити, коли б вона хотіла зробити нам цей ювілейний подарунок — так, як Ви це зробили. Щире Спасибі!

Пресова референтка Гол. Управи

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

По важкій недужі

По важкій недужі повернулася я до мів і почала полагоджувати свої справи. Не знаю, як довго потягну в здоров'ї, то бодай Наше Життя заплачу наперед. Чекаю найближчого числа нетерпеливо. Люблю читати й радуватись відомостями в журналі. Щастя Вам Боже у дальшій праці!

Стефанія Олійник, Пїттсбург

Котру газету відмовити?

З початком року запиталась я чоловіка, котру газету відмовити. А він ка-

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to: "OUR LIFE Magazine"
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

же: „Можеш відмовити всі, тільки не ту жіночу з Філадельфії“. Він мав на думці „Наше Життя“. Перечитує від обгортки до останньої сторінки і дивується, де поділась пані Рута?

Пересилаю передплату на біжучий рік, а 2 дол. від чоловіка на пресовий фонд.
Марія Фединяк

Куховарські приписи

Впродовж цілого місяця стараюсь випробувати подані Вами куховарські приписи й вони okazуються дуже добрим.
Мирослава Сірій, Байон

Журнал є дуже помічний

Журнал є дуже помічний у багатьох ділянках жіночої праці й життя. Знаходимо там різні поради в наших проблемах.
З. Мазепа, Монтреал

Соняшним промінчиком

Ваш журнал є для мене „соняшним промінчиком“. І тому бажаю Вам багато успіхів, а ще більше передплатниць.
Ліза Яремич, Ст. Пітерсбург

Завжди приносить розраду

Нічого доброго мені 1963 рік не приніс, але Наше Життя завжди приносить мені розраду. Радію, що люди щось роблять, творять — одним словом — не дармують.
А. Н.

Прочитуємо „одним душком“

Прошу вибачити, що опізнилась із висилкою передплати. Ваш чудовий журнал прочитуємо „одним душком“, як також часто користуюсь вишивками й порадами.

Мій найстарший син (7 років) дуже гордий із того, що вже може читати дитячу сторінку сестрички чи братікові, а ще й до того „з маминого журналу“.
Віра Гробельська

Молодій мамі і господині

Журнал читаю з великим захопленням. Як молодій мамі і господині він дуже часто стає мені за куховарський та виховний підручник.

Маруся Боднарук

Щоб виходив своєчасно

Журнал цікавий та добре редагований. Добре було б, щоб видавництво звернуло увагу, щоб журнал виходив своєчасно, бо до тепер приходиться із великим запізненням.
З. Туржанська